

Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CLII. évfolyam
2017. július-augusztus

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oee.hu

OEE 148. VÁNDORGYŰLÉS – KASZÓ

Riedl Gyula

(Maklár, 1914. október 10. – Budapest, 2005. augusztus 1.)

Vasdiplomás, Bedő-díjas erdőmérnök, vezérigazgató-helyettes, főosztályvezető-helyettes, igazgatóhelyettes főmérnök, az Országos Erdészeti Egyesület titkára, az OEE Könyvtárának őre, az Egyesület tiszteletbeli tagja.

Az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett 1932-ben. 1939 májusában a család tizenhatodik (!) erdész tagjaként vette át erdőmérnöki oklevelét. Munkáját a Latorica Részvénytársaságnál kezdte, Szolyván lett az erdőgondnokság ideiglenes vezetője. Innen Bustyaházára került, ahol helyettesítette a szinevéri, majd buszturai erdőhivatal vezetőjét, majd 1941-ben kinevezték a Királymező-felső Erdőhivatal vezetőjévé. Csak 1944 októberében, az utolsó szerelvénnyel hagyta el szeretett állomáshelyét. A II. világháború után Győrbe, az ottani állami erdőigazgatósághoz került igazgatási osztályvezetőnek, majd 1948-tól vezérigazgató-helyettesként dolgozott. 1951-től az Erdőközpontban volt termelési osztályvezető. Az átszervezések során előbb az Állami Mező- és Erdőgazdaságok Minisztériumában, illetőleg az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumában volt osztályvezető az Országos Erdészeti Főigazgatóság szervezetében, az Állami Erdőgazdaságok Dunántúli Igazgatóságának helyettes vezetője, végül az Országos Erdészeti Főigazgatóság belső átszervezésével az Erdőgazdasági főosztály vezető helyettese lett és tagja az Erdőgazdasági Tanácsnak. 1957-ben –

büntetésül a forradalmi munkástanácsi részvétele miatt – az Erdészeti és Faipari Tervezőirodához került, ahol igazgatóhelyettes főmérnökként dolgozott 1976 decemberéig, nyugállományba vonulásáig.

Már fiatal korától erősen kötődött az Országos Erdészeti Egyesülethez, és ez végigkísérte egész életét.

1940-ben lett az Egyesület tagja, oklevelét Waldbott Kelemen bárótól, az OEE akkori elnökétől vette át. Azonnal megalapította 110 fővel a Győri Helyi csoportot, amelynek 1951-ig titkára volt. Fáradhatatlanul dolgozott a tagság bővítésén, az egyesületi élet fellendítésén, a hagyományok őrzésének ügyén. 1954-ben elnökségi taggá választották. 1974-ben lett az Egyesület titkára, ahol tevékenységének köszönhetően restaurálták Bedő Albert, Divald Adolf és Wagner Károly életnagyságú portréját. 1996 óta az Egyesület tiszteletbeli tagja. Elévülhetetlen érdemeket szerzett az Egyesület könyvtárának megőrzésében, állományának megmentésében, feltárásában és gyarapításában. 91 éves korában bekövetkezett haláláig az Egyesület Könyvtárának őreként dolgozott.

Sírhelye: a Riedl család urnasírja az Óbudai temetőben található (18. parcella 31–49), 1037 Budapest, Bécsi út 365–371.

Madas László

(Sopron, 1920. július 26. – Visegrád, 2009. december 25.)

Vasdiplomás, Európa-díjas, Bedő Albert-díjas erdőmérnök, a Műszaki tudományok doktora, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság volt igazgatója, az Országos Erdészeti Egyesület tiszteletbeli tagja, a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjének birtokosa, Visegrád díszpolgára.

Sopronban született a Muck erdészdzinasztia harmadik generációs sarjaként. Erdőmérnöki diplomáját 1942-ben szerezte meg a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki karán. 1943-ban besorozták, majd három és fél év orosz hadifogság után 1949-ben tért haza. Ezt követően számos államerdészeti beosztást töltött be, mígnem 1954-ben a Visegrádi Erdészet erdészeti vezetője lett. 1969. január 1-jén a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság létrejöttkor őt választották meg igazgatónak. Irányításával, széles körű összefogással megalkották a Pilisi Tájfejlesztési Programot, amely a tömegturizmus kezelését a környezetvédelmi érdekek figyelembevételével valósította meg.

Vezetése alatt 1978-ban az Országos Természetvédelmi Hivatal tájvédelmi körzeté nyilvánította a Pilisi Állami Parkerdőt. 1981-ben pedig a Pilis az UNESCO Az ember és a bioszféra programjának részévé vált, és a világ 240 bioszféra-rezervátumának egyikévé deklarálták. Madas Lászlónak köszönhető, hogy a Biolley-féle szálalás magyar kísérleti eredményei közvetlenül tanulmányozhatók Visegrádon. 1973-ban munkásságára felfigyelt az Európa-díjat odaítélő Goethe Alapítvány is. Az igazgatói posztot 1969–83 között töltötte be, ezt követően nyugállományba vonult.

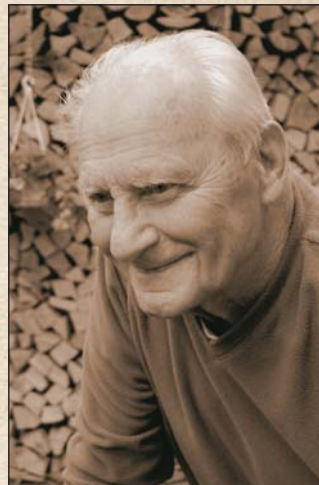

A Magyar Köztársaság Elnöke a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést adományozta neki a hatékony erdőgazdálkodás megvalósítása érdekében hat évtizeden át végzett fáradhatatlan munkássága elismeréseként. Madas László kiemelkedő atléta is volt, magyar magasugróbajnok.

Rendkívül sokat tett az Országos Erdészeti Egyesületért, aminek elismeréseként 2001-ben az Egyesület tiszteletbeli tagjává választották.

Madas Lászlónak emlékkövet állítottak a Visegrád melletti Erdőanya-bükkösben.

Sírhelye: Madas László sírja a visegrádi temetőben található – 2025 Visegrád, Temető sor.

A harmadik oldal

A Selmeci Akadémia tanárai és diákjai 125 éve, 1892. június 27-én, az Akadémia Erdészeti Palotájának avatása idején alapították meg Egyesületünket, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet.

Az alapítás tényét az Erdészeti Palota falán elhelyezett magyar, német és szlovák nyelvű emléktáblák öröközik meg, melyeknél minden évben ünnepélyes keretek között koszorút helyezzünk el.

Az alapítás célja a magyar bányászat és kohászat felvirágoztatása, a magyar szakirodalom fejlesztése és e tényezők által a magyar állam konszolidációjának előmozdítása volt. Ezek a fő célok ma már kiegészültek a selmeci hagyományok ápolásával, aminek elválaszthatatlan része a közös ősi alma materrel rendelkező bányász-kohász-erdész szak-

mák művelőinek barátsága, amelyet a Trianon utáni évtizedek közös soproni együttléte tovább erősített.

Az összetartozást jelképezi, hogy a selmeci jubileumi ünnepségünkhöz hasonlóan tagjaink minden egyesületi rendezvényünkön a bányászhimnusz mellett magától értetődően eléneklik az erdészhimnusz is. A közös selmeci hagyományt a miskolci és a soproni egyetemisták rönk- és csillelő-lás-akciója, valamint a már tíz alkalommal megrendezett országos Bányász-Kohász-Erdész Találkozó is jelzi. Szakmáink erős differenciálódása ellenére is megmaradt a szakmaszeretet, hazaszeretet, barátság elvén alapuló alapszabályban is rögzített összetartó erő.

Nagy megtiszteltetés és öröm számunkra, hogy jubileumi ünnepségünket a hazai és külföldi társszervezetek vezetőin túl személyes jelenlétével tisztelte meg dr. Kövér László, a Magyar Köztársaság parlamentjének elnöke is. Ez mindenképpen biztatást és hitet kell, hogy adjon, hogy még többet tegyünk szakmáinkért, és még többet adjunk szakmáinkon át a magyar társadalomnak.

Dr. Nagy Lajos,
az OMBKE elnöke

Erdészeti Lapok

Az Országos Erdészeti Egyesület
havonta megjelenő folyóirata

CLIII. évfolyam 7–8. szám
(július–augusztus)

A kézirát lezárva: 2017. július 17.

A címlapon: „Először Kaszón”

Fotó: Nagy László

FŐSZERKESZTŐ: **NAGY LÁSZLÓ**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

DR. OROSZI SÁNDOR

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

dr. Bartha Dénes, Haraszti Gyula,
Lengyel László, Lomnici Gergely,
Puskás Lajos, dr. Sárvári János,
dr. Schiberna Endre, Wisnovszky Károly

SZERKESZTŐSÉG:

1021 Budapest, Budakeszi út 91.
Telefon: 06 (1) 201-6293
Mobil: 06 (20) 330-3462
e-mail: erdlap@oe.hu
www.erdeszetilapok.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület,
1021 Budapest, Budakeszi út 91.

Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91.

FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER** elnök

Tördelőszerkesztő: Balog Zoltán
Olvasószerkesztő, nyelvi korrektor:
Campos Mária

Nyomdai munkák:

PR Innovation Kft., Budapest

Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a
lappal kapcsolatban az Egyesület ad.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyil-
vántartásba vesszük. A cikkek, írások nem
feltétlenül azonosok a szerkesztő vélemé-
nyével, azok tartalmáért mindenkor a
szerző felel. Honoráriumot megengedé-
ssel csak felkért íráskért,
illetve grafikai munkáért fizetünk.

ISSN 1215-0398

A tartalomról:

Dr. Bartha Dénes:

Belső-Somogy homokvidéke206

Vándorgyűlés Kaszón209

Megérkezés Somogy zöld szívébe209

Ünnepi közgyűlés Kaszón210

Kopjafaavatás, emlékezés és eredményhirdetés224

Terepi programok Kaszón és környékén227

Búcsúzás Kaszótól.....237

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó:

Az Év erdésze-verseny tizedszer240

Nagy László:

Somogyi győztes Somogyban243

Dr. Sárvári János:

150 éve született Kaán Károly245

Nagy László:

Szoboravatás Kaán Károly tiszteletére247

Szakács László:

Kaán Károly és az Egyesület megmentése253

Szakács László:

Kaán Károly tiszteletbeli doktori címe253

Dr. Krizsán Józsefné:

25. Kaán Károly-verseny.....254

Csóka Péter:

100 éve született Madas András.....256

Selmebányának öröksége és kisugárzása van.....258

A károsodott erdők helyreállítása a cél260

Nagy-Khell Melinda:

Családi Nap a Stájer-házaknál261

Bányai Péter, Fekete Ádám:

Szakmai nap a tályai erdőkben.....262

Kis Sándor:

Üzemlátogatás a Mohácsi Farostlemezgyárban.....263

Ferencziné Székely Adél: Pannónia Napok 2017264

Életünk ritmusai265

Kelecsényi Szilárd:

Forgalomszámlálástól az útnyilvántartásig.....266

Belső-Somogy homokvidéke

Belső-Somogy részeként mind hazánk természetföldrajzi felosztásában, mind az erdészeti tájbeosztásban önálló egységet képez Belső-Somogy homokvidéke. Ez a 233 ezer hektárt is meghaladó terület a Nyírség után hazánk második legnagyobb mészmentes homokvidéke, melybe északról a löszből felépülő Marcali-hát ékelődik, keleten Külső-Somoggal és a Zseliccel érintkezik, délkeleten a Dráva-síkra, délen a Közép-Dráva-völgyre ereszkedik le, nyugaton a Kelet-Zalai-dombság váltja fel, míg északnyugaton a Kis-Balaton medencéje, északkeleten a Nagyberék süllyedéke keretezi.

A közönséges boróka ma már csak a táj délkeleti részén bukkan fel gyakrabban (Fotó: Markovics Tibor)

Legmélyebben fekvő pontja Somogy-szentpál határában található (108 m tszf.), legmagasabban fekvő része Gigtől keletre helyezkedik el (211 m tszf.). A több mint százméteres szintkülönbség ellenére a tájat szelíd domborzati formák, széles háta, enyhe lejtők és lapos buckaközök uralják, amelyek többnyire észak-déli lefutásúak.

Az egykor észak felől érkező ősfolyók által ideszállított homok utolsó nagy ártrendeződése és a mai dombor-

zati formák kialakulása a jégkorszak utolsó eljegesedése (Würm) alatt történt. A táj éghajlata mérsékelt meleg – mérsékelt nedves, az erdészeti klímaosztályozás eddig gyertyános-tölgyes klímába sorolta.

A homokvidék középső részén nyugat-keleti irányba húzódó vízválasztó miatt az északi rész vízfolyásai (pl. Zala-Somogyi-határárok, Boronkai-patak) a Zalába és a Balatonba, a déli rész vízfolyásai (pl. Rinya, Gyöngyös) a Drávába vezetnek le vizüket.

A buckaközökben sok lefolyástalan mélyedés is kialakult, 27 természetes tó, továbbá 18 víztározó és 24 halastó tarkítja a tájat. A homokvidék több mint felén a huzamos erdőborításnak köszönhetően rozsdabarna erdőtalaj alakult ki, a legszárazabb helyeken humuszos homok a jellemző, kevés a kovárványos barna erdőtalaj, a buckaközökben viszont gyakori a réti talaj és a lápos réti talaj.

A Belső-Somogyi-homokvidék csaknem teljes területét természetes erdők uralhatnák, s más homokvidékeinkkel ellentétben a kisebb mérvű tájtalakításnak köszönhetően java része ma is potenciális erdőterület.

A legnagyobb térfoglalást a *gyertyános-kocsányos tölgyesek* teszik ki, mai állományaik sok esetben gyertyán és egyéb elegyfa nélküliek. A legérdekesebb és legmeghökkenőbb erdőtársulás a *homoki bükkös*, amely létét elsősorban a talajokban található kovárványos, agyagos vagy löszös rétegeknek köszönheti, amelyek miatt kiegyenlítettebb, kedvezőbb vízháztartás és mikroklíma alakult ki.

A ma már csak töredékesen fennmaradt állományok területe rendszerint 0,1 hektár alatti, csak kivételesen maradtak fenn 0,2 hektárig rúgó foltok. Nevezetesebb maradványai Marcali (Nagy-Gyóta), Mesztegnyő (Felső-Kak), Nagybagom (Szilibükk, Bükk-dűlő), Somogyszob (Kis-mező, Szárhomok, Bükki-malom), Rinyabesenyő (Gyöngyösi-erdő), Bélavár (Palinai-erdő, Sző-

Az egykori tájbasználatti formát megőrző fás legelők hírmondója (Fotó: Markovics Tibor)

lőhegy) községek határában várja sorának beteljesülését.

A szárazabb homoki részeken *cseres-kocsányos tölgyesek* állnak, termőhelyei java részét akácok és erdeifenyvesek vették át. A buckaközök nagyobb vízfolyásai mentén *keményfás ligeterdők* érintkeztek a gyertyános-kocsányos tölgyesekkel, ma többnyire jellegtelen állományaik maradtak csak fenn. A kisebb vízfolyások viszont általában megőrizték az *égerligeteket*, a lefolyástalan mélyedések pedig az *égerlápokat*.

1963-ban a faállománnyal borított terület 62 ezer hektárra rúgott, ami 26,5%-os erdősültségnek felelt meg, napjainkban ez a terület már meghaladja a 92 ezer hektárt, s ezzel az erdősültség 40%-ra emelkedett.

A homokvidék legjellemzőbb fafaja a kocsányos tölgy, amelynek területe az elmúlt bő fél évszázadban jó másfélszeresére nőtt (26 ezer ha). Viszont kisértő fafaja, a gyertyán területe eközben nem változott (2,7 ezer ha), ami mutatja a nagyüzemi erdőgazdálkodás térhódítását.

A mézgás éger, „Somogy nyárfája” területe napjainkban 20 ezer hektárra rúg, a természetszerű erdőkön (égerliget, égerláp) túl jelentős a mélyebb fekvésű részekre telepített, jellegtelen állományainak térfoglalása is.

Kétszeresére nőtt az erdeifenyő területe (11 ezer ha), amelyet főként az egykori legelők, leromlott termőhelyek beerdősítésére használtak, de jobb termőhelyeken is megtaláljuk e fajt.

A cser területe csak kismértékben emelkedett (5 ezer ha), s a mészmentes homoknak köszönhetően már korábban felkarolták a vörös tölgyet (2,5 ezer ha), a simafenyőt, a vörösfenyőt és a lucot (900 ha).

A nemes nyárok – melyek ültetését a „nyárfaprogram” keretében is szorgalmazták már e tájon – látványos térhódítást mutatnak fel (területük meghétszereződött, ma 1,6 ezer ha), s a közeljövőben várhatóan még intenzívebben fogják őket telepíteni. Az állományalkotó fajok sorát a fehér akáccal zárjuk, melynek területe jó fél évszázad alatt 3,5-szörösére nőtt (18,5 ezer ha).

Az őshonos elegyfajok (továbbá a cserjefajok és a lágy szárú fajok) tekintetében táji szinten visszaszorulás, elszegényedés, egyre több helyen az állományok kiüresedése figyelhető meg, amelynek oka – a magas erdősültség és az ezzel járó jobb regenerációs poten-

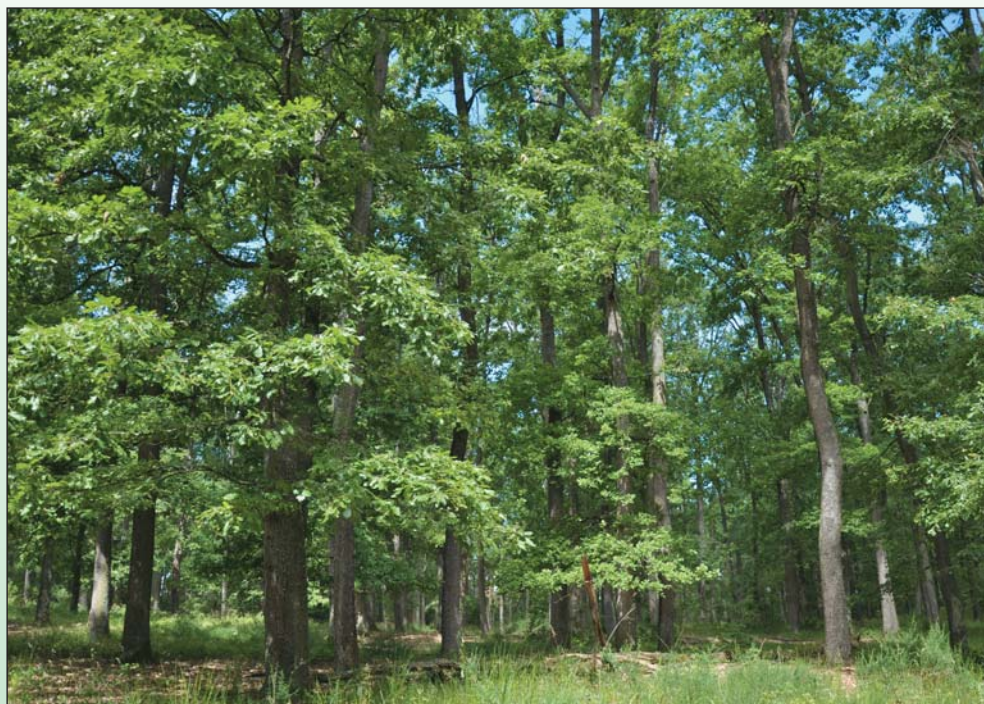
Csak ezen a tájon fordul elő az impozáns királybaraszt (Fotó: Markovics Tibor)

ciál ellenére – a tarvágásos üzemmód alkalmazásában, a mesterséges erdőfelújításokban, az itt általánosan alkalmazott vegyszeres gyomirtásban és természetesen az igen jelentős létszámú nagyvadállományban keresendő.

A homokvidéken meglehetősen ritka a Dél-Dunántúlra jellemző ezüst hárs, leglátványosabb a korábbi tájhasználatot jelző közönséges boróka térvésztese. A pionír bibircses nyír viszont még megmaradt tájformáló fajoknak.

Az idegenhonos fajok sorából ki kell emelni az amerikai mocsártölgyet, amelynek Belső-Somogy homokvidékén van hazánkban a legtöbb állománya és legnagyobb térfoglalása (200 ha), melyek a korábbi „exóta kultusz” maradványai.

Az inváziós fajok körében a kései meggy említendő az első helyen, különösen a táj déli felében aggasztó az előrenyomulása, csak az utóbbi évtizedben száz hektárral nőtt üzemterülete, ami allelopátiás hatása mellett

Cseres-kocsányos tölgyes (Fotó: Korda Márton)

A térség egyik levezélyesebb lágyszárú özönfaja, az alkörmös (Fotó: Korda Márton)

köszönhető annak is, hogy a második lombkoronaszint nélküli és többnyire elegyfákat nélkülöző állományokba könnyen be tud törni.

Megfigyelhető még a bálványfa lopakodó terjeszkedése is, és kérdést vet

fel a sokfelé ültetett ezüst juhar jövőbeni viselkedése. Az amerikai kőris, a zöld juhar és a nyugati ostorfa is jelen van a tájban, féken tartásukra – szándék esetén – a kései meggyel ellentétben még van esély.

A lágyszárú növények sorából az észak-amerikai származású alkörmöst (karmazsinbogyót) kell kiemelni, amely hazánkban ezt a tájat fertőzi a legjobban. Főként kultúrtenyészekben és akácosokban jelenik meg nagy tömegben, ahonnan a természet szerű társulások állományába is egyre gyakrabban betör. Répaformájúan megvastagodott, többfejű főgyökere jelentős mennyiségű vizet raktároz, sötétbíbor színű festékanyagot tartalmazó bogyótermését a madarak szállítják tovább.

A homokvidék erdeinek közel 13%-a védett, melyek java része a Duna–Dráva Nemzeti Parkba, illetve a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetbe tartoznak. Természetvédelmi területei az 1942 óta védett Baláta-tó, a korábbi tájhasználati formát megőrző csokornyavisontai fás legelő és a rétisás-fészkelőhelyként ismert rinyaszentkirályi erdő.

Dr. Bartha Dénes

Belső-Somogyban tömegesen jelenik meg a kései meggy (Fotó: Korda Márton)

Belső-Somogy legnagyobb kiterjedésű vizes élőhelye a Szentágot határában található Baláta-tó, melynek nevét a szláv *blato* ('tó', 'mocsár') szóból eredeztetik. Kialakulása az utolsó jégkorszak, a pleisztocén végére tehető, folyamatosan párolgó víztömege, a lápi körülmény a makroklimánál hűvösebb és párásabb mezoklimát hozott/hoz létre. Ennek köszönhető, hogy élővilága-

A Baláta-tó

ban több jégkorszaki maradványfaj még ma is megtalálható. Lefolyása nincs, a csapadék és a talajvíz táplálja.

Az élőhelykomplexben a hínárosok különböző típusain, a nádasokon, gyé-

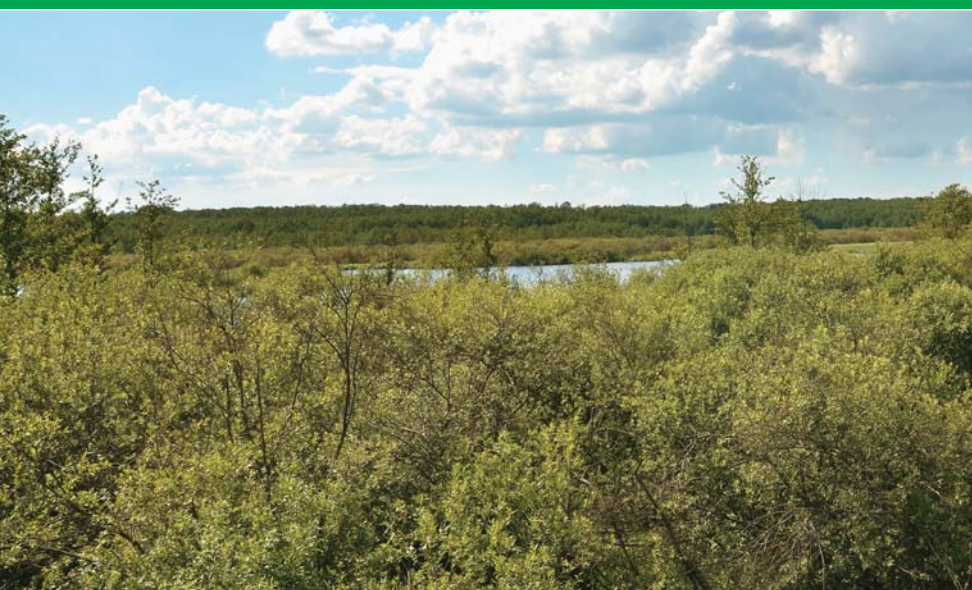
kényeseken és zombéksásosokon túl fűzlápokat és égerlápokat találunk, melyek a környező gyertyános-kocsányos tölgyesekbe ágyazódnak. Sajátos mikroélethelyei az ún. úszószigetek, amelyek valójában a nádasokból, gyékényesekből leváló, önálló életet élő kisebb-nagyobb részek.

Nevezetes növénye a rovarfogó kandicsűnár, korábbi nevén aldrovanda, amelynek a Földön csak mintegy ötven előfordulása ismert, s itteni létét 1922-ben adta hírül *Boros Ádám*, a láp első kutatója. További különlegesség a szíveslevelű hídör, melynek az ittenin kívül két előfordulása ismert hazánkban, valamint a csalitjáró pocok és a keresztes vipera fekete változata, amelyet 1927-ben talált itt meg *Dudich Endre*.

A Baláta vízmennyisége az utóbbi másfél évszázadban csökken, 1948-ban ki is száradt, ennek fő oka a térségben végrehajtott csatornaásásokban keresendő. A Somogy megyében elsőként, 1942-ben védetté nyilvánított terület csak tágabb környezetének kíméletes használatával és rehabilitációjával őrizhető meg.

Dr. Bartha Dénes

Fotó: Nagy László

Vándorgyűlés Kaszón

Megérkezés Somogy zöld szívébe

Az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűlését 2017. június 23–24-én a Belső-Somogyban fekvő Kaszópusztán, a Kaszó Zrt. működési, kezelési területén tartotta meg. A 2015-ös kaposvári Vándorgyűlés után így ismét a somogyi erdők adtak otthont a kárpát-medencei erdészek évenként megrendezett legjelentősebb rendezvényének, szakmai-baráti összejövetelének.

A kaszói helyszínválasztás nemcsak a terület sajátos történeti múltja, elhelyezkedése, a körbeölelő erdők nyújtotta viszonylagos zártsága miatt volt különleges, hanem mert a vándorgyűlések közel százötven évre visszatekintő múltja során az Egyesület soha nem tartotta még itt országos találkozóját. Ennek emlékére avattak fel – az ünnepi közgyűlés programrészeként – egy díszesen faragott kopjafát.

Az ország egyes részeitől nem is kis távolságra fekvő Somogy zöld szívébe való érkezés közösségi örömeinek egy-egy kiragadott pillanatát hivatottak képeink megörökíteni.

Szöveg és kép: Nagy László

Ünnepi közgyűlés Kaszón

Az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűlésének első napján, 2017. június 23-án került sor Egyesületünk ünnepi közgyűlésére a Somogy megyei Kaszón.

A közgyűlésen megjelent egyesületi tagság és a meghívott vendégek felállva köszöntötték az egyesületi zászló és vándorzászló bevonulását, majd az ünnepi közgyűlés nyitásaként a megjelentek közösen elénekelték a nemzeti Himnuszunkat.

A Himnusz hangjainak elcsendesedése után *Lomniczi Gergely*, az OEE főtitkára a következő szavakkal üdvözölte az Országos Erdészeti Egyesület Vándorgyűlésének Kaszón megjelent résztvevőit: „Tavalyi jubileumunk után ismét több mint 700-an gyűltünk össze, hogy találkozzunk, szakmailag gyarapodjunk és ünnepeljünk. Isten hozott mindenkit! Ünnepi közgyűlésünkön az üdvözlő beszédek mellett hagyományosan az egyesületi kitüntetések átadására kerül sor, továbbá megemlékezünk az erdészeti ágazatot és az Egyesület életét alakító két nagyformátumú emberről: *Kaán Károlyról* születésének 150., és *Madas Andrásról* születésének 100. évfordulóján.”

Felvezetője után külön üdvözölte *dr. Bitay Márton* Őrs állami földekért felelős államtitkárt, *Ugron Ákos Gábor* állami földekért felelős helyettes államtitkárt, *Szabó Ferenc* miniszteri főtanácsadót, *dr. Neszményi Zsolt* Somogy megyei kormány megbízottat, *Garancsi Istvánt*, a Magyar Természetjáró Szövetség elnökét, *Thuróczy Lajost*, a Magyar Természetjáró Szövetség tisztelet-

beli elnökét, *dr. Seregi Jánost*, a Szövetség alelnökét, *Tassy Márkot*, a Szövetség igazgatóját.

Köszöntötte a házigazdákat is, *Zambó Pétert*, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét és *Galamb Gábort*, a KASZÓ Zrt. vezérigazgatóját.

Emellett a megjelent vendégek között köszöntötte *Mocz Andrást*, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének elnökét, *Horváth Ivánt*, a Pro Silva Hungaria Egyesület elnökét, az Erdélyből, Felvidékről, Ausztriából és Horvátországból érkezett tagjainkat és vendégeinket, Egyesületünk tagságát, az elnökség tagjait, az állami erdőgazdaságok vezérigazgatóit és valamennyi kedves résztvevőt.

Az OEE főtitkára az üdvözléseket követően felkérte *Galamb Gábort*, a KASZÓ Zrt. vezérigazgatóját, hogy az Ünnepi Közgyűlés elején köszöntse a vendégeket.

„Amikor az erdőre kimégy, figyelve lépj, és lábujjhegyen. Mibelyt a fák alá belépsz, és felrebben előtted egy rigó: akkor már tudnod kell, hogy az erdő észrevett.” (Wass Albert)

„Tisztelt államtitkár úr, helyettes államtitkár úr, kormány megbízott úr, elnök urak, kedves vendégeink! Wass Albert gondolatai különösen aktuálisak egy olyan helyen, ahol most vagyunk, hiszen a mintegy 15 000 hektáros egy-

befüggő erdőtömb közepén ez minden erdőjáróra igaz.

Nagy szeretettel és barátsággal köszöntöm kedves mindnyájukat az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűlésén, Somogy zöld szívében, Kaszón. Történelmi pillanat ez az erdőgazdaság életében, hiszen annak ellenére, hogy a vadászok és a vadászku-tya-tenyésztők – vérebese, tacsókók – nagy családjának több megyei, országos és nemzetközi szintű rendezvényt is szerveztünk, az erdész társadalom legnagyobb rendezvényének ma első alkalommal adhatunk otthont.

Ennek legfőbb oka nyilván a 2010 előtti múltban keresendő. De ma végre itt vagyunk, együtt vagyunk, és azt remélem, hogy egy nagyon kellemes másfél nap előtt állunk, ahol rég nem látott ismerősök, barátok idézhetik fel a közel- és régmúlt történeteit, vagy akár folytathatók az egy évvel ezelőtti erdélyi vándorgyűlésen félbeszakadt beszélgetések.

A magunk részéről a szervezés során igyekeztünk mindent megtenni annak érdekében, hogy a rendezvény méltó legyen egyrészt az Egyesület hagyományaihoz, másrészt a kaszói nagyrendezvények színvonalához. Munkatársaimmal szívünket-lelkünket beletettük a szervezőmunkába, és csak az időjárás milyenségének felelősségét hagytuk meg az érkező kedves kollégáknak, vendégeinknek.

A Vándorgyűlés terepi programjait is a hagyományokhoz igazítva állítottuk össze, döntő többségében a szakmát előtérbe helyezve. De mindenképpen

Galamb Gábor vezérigazgató

szeretnénk ízelítőt adni a térség kulturális értékeiből és a környezet természeti szépségeiből is.

Azt remélem, ahogy azt minden Kaszóra érkező vendég esetében is tesszük, hogy igaz lesz az a sok-sok évvel ezelőtt megfogalmazott célunk, miszerint: aki egyszer Kaszó levegőjét szívtá, örökké szomjazzon utána. Isten hozta magukat, érezzék nagyon jól magukat Kaszón!”

A vezérigazgatói köszöntés után dr. Bitay Márton Örs államtitkár lépett a színpadra és tartotta meg ünnepi beszédét.

olyan intenzívek, azért olyan barátiak és bensőségesek, mert ahogy 1920 után az erdők több mint 80%-át, úgy az erdész-társadalom jelentős részét is a határainkon kívül sodorta a történelem. Mindannak, amit a magyar erdész-tudomány ismert és tudott, a tudás, a szakmai és terepi tapasztalatok jó része hazánk jelenlegi határain kívülre szorult.

Olyan helyekre kellett erdőket telepíteni, olyan helyeken kellett az erdészszakmát gyakorolni, olyan helyen kellett egyetemet létrehozni, ahol nem gondolta volna senki 50–100 évvel az-

nyabb természetvédelmi eszközünk a szakszerű erdőgazdálkodás. Meggyőződésem, hogy a legaktívabb természetvédő társadalmi réteg az erdész. Azt gondolom, hogy nekik, nektek köszönhetjük azt a mai erdőképet, erdő-szerkezetet, erdőgazdálkodási színvonalat és szakmai kultúrát, ami ma Magyarországot jellemzi.

Szeretném megköszönni mindenkinek – akár állami, akár magán-erdőgazdálkodóról van szó – azt a rengeteg közjóléti fejlesztést, amit az utóbbi tíz évben végrehajtottak. Előtte is voltak szép számmal, de az utóbbi évtizedben ugrásszerűen megnövekedett a számuk. Csak az utóbbi néhány évben 15 milliárd forintot költöttek csak az állami erdőgazdaságok a saját nyereségük terhére a közjóléti funkciók bővítésére.

Természetesen a magán-erdőgazdálkodók jelentős érdeme, hogy ezek a fejlesztések nem értek véget az állami erdők határánál, hanem továbbhaladva a magán-erdőkben is szép számmal találkozunk a közjót szolgáló beruházásokkal.

És engedjék meg, ha már Kaán Károlyt idéztem, hogy megemlékezzem arról is, hogy az ő tollából született meg Magyarország első természetvédelmi törvénye is 1935-ben.

Nagy örömet jelent számomra, hogy pontosan egy hónappal ezelőtt köszönthettük a teljes egészében megújult erdőtörvényt, amely szintén a legmodernebb és leghatékonyabb természetvédelmi funkciókat építi magába, és amely szintén a magyar erdész-társadalom szakmai műhelyeiben került kidolgozásra. Ez a törvény is a nemzet erdészeinek tollából került az Országgyűlés asztalára.

Szeretném hangsúlyosan megemlíteni azt is, hogy ebben a törvényben is zsinórmérték és elengedhetetlen fontosságú szakmai elem a hatékony és észszerű, reális természetvédelem, amely épít az erdők közjóléti, gazdasági és védelmi funkcióira is.

Örülök, hogy ennek a törvénynek a segítségével megújíthatjuk az erdészeti ágazatot magában hordozó jogszabályokat, és 87 évvel az első polgári erdőtörvény elfogadása után a mai Európai Unión belül az egyik leghatékonyabb erdőgazdálkodási törvényről beszélhetünk.

Ez a Vándorgyűlés a magyar erdészszakma múltja, jelene és jövője előtt kíván tisztelegni. Én azt kívánom önöknek, hogy legyen alkalmunk a következő évtizedekben is tisztelettel és bol-

Dr. Bitay Márton Örs államtitkár

„Az ember mindig kicsit meghatódottan áll önök előtt, mert 148 alkalommal vándorgyűlést tartani egy olyan egyesületnek, amely 150 éves is elmúlt, és amely Magyarország lepatinásabb és legrégebbi egyesülete, s mindezt az egyik legemblematikusabb és legfontosabb személyiségének 150. születési évfordulóján, aki ráadásul innen alig 25 kilométerre született Nagykanizsán, mindezek az emberben különleges gondolatokat indítanak el.

Nagy öröm számomra, hogy ezeken a vándorgyűléseken azt tapasztalhatjuk meg, azt láthatjuk, hogy az erdész-társadalom intakt, az erdész-társadalom – legyen szó magán- vagy állami erdőgazdálkodóról – összetartó társadalmi réteg. Pedig nem feltétlenül adódna ez így, nem feltétlenül van ez így más országokban, hogy a magán- és állami erdőgazdálkodók vagy adott esetben a határokon túli erdész-kollégák ilyen jó és szervezett viszonyban vannak.

A határokon átvelő kapcsolatok szomorú történelmi gyökerekből táplálkoznak. Ezek a kapcsolatok azért

előtt. Nem gondolták volna akkor, hogy ezeken a helyeken komoly erdőgazdálkodást fognak folytatni, hogy komoly egyetemi kultúra épül újjá, komoly szakmai, emberi tartalmak honosodnak meg.

Ebben a folyamatban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy mennyi mindenre az erdőt használjuk. Az erdőt használjuk természetvédelemre, talajvédelemre, az erdőt használjuk a klímavédelem és az árvízvédelem során, az erdő nyersanyagokat nyújt, és az erdő teremti meg a rekreációnk, a kikapcsolódásunk alapjait is.

Mert az élet úgy hozta, az erdész-társadalom megmutatta az erejét és az 1920-as évektől kezdve olyan komoly szakmai eredményeket mutatott fel, amelyek hatására – többek között – megduplázódott a magyarországi erdőterület nagysága, aminek hatására az erdő által biztosított hasznok és javak – melyeket az előbb vázlatosan felsoroltam – újra elérhetőek, közelebb kerültek számunkra.

Meggyőződésem, hogy a leghatéko-

dogan gondolni a magyar erdészirtásadalomra, tisztelettel és boldogan eljönni a következő vándorgyűlésekre.

Tisztelet a bátor és becsületes magyar erdészeknek, tisztelet a magyar erdőknek! Jó szerencsét, üdv az erdészeknek!

Az államtitkár után Zambó Péter az Egyesület elnöke állt az előadói pulpitushoz és tartotta meg ünnepi beszédét:

„Tisztelt államtitkár úr, helyettes államtitkár úr! Tisztelt elnök úr, kormány megbízott úr, képviselő úr! Tisztelt tagtársaim, hölgyeim és uraim!”

Köszöntöm önöket Kaszón, a fennállásának 151. évébe lépő Országos Erdészeti Egyesület hagyományos vándorgyűlésén!

Két esztendő után visszatértünk a dunántúli régióba – most „Somogy zöld szívére”, a megye másik erdőgazdaságát látogatjuk meg. Köszönet a házigazdának, a KASZÓ Zrt.-nek e nagyszerű lehetőségért!

Az időközben történteknek a 150. jubileum ünnepei adtak különleges keretet. Közülük is kiemelkedett a Székelyföldön pontosan egy éve megélt, átütő erejű vándorgyűlés.

Külön üdvözlöm sorainkban a kárpát-medencei léptékű szervezés részeit, valamint kedves határon túli tagjainkat és vendégeinket!

150. születésnapunk felsőházi ünnepegnén a jövőnk alapjának tekintetük az Egyesület történelmi szolgálatát a magyar erdők és erdészek érdekében. Hatalmas mérföldkövet hagyunk magunk mögött, az ünnepeken túl pedig új hétköznapi kihívásai tornyosulnak eléünk.

Az *Erdészeti Lapok* archívumát tanulmányozva láthatjuk, hogy a nagy ünnepek után elődeink tettei, írásai és

beszédei rendre a jövőről szóltak. Jó példákat találunk a további építkezéshez. *Bedő Albert* 21 évvel az alapítás, közvetlenül a székházba költözés után az addig elért eredményeket a »kitartó munka, becsület és bátorság« javára írta, ezeket nyomatékosította a jövőre vonatkozóan is: *„Föl tehát, szaktársak és erdőbirtokosok, a leggondosabb erdőkezelésre!”*

Bund Károly így tekintett a 40 éves jubileum óta eltelt időszakra a pécsi közgyűlésen: *„Rövid az időszak, amelyre jelentésem vonatkozik. Ha ennek dacára sok tárgyról kell megemlékezni, úgy ez annak jele, hogy egyesületi életünk élénk volt. Saját elhatározásból több oly lépést tettünk, mely céljaink elérésére, az erdőgazdaság érdekeinek megóvására alkalmasnak látszott, másfelől a külső impulzusok nyújtotta alkalmakat sem mulasztottuk el.”*

Madás András a keszthelyi gyűlésen *„mindig megünnelni képes 100 éves Egyesületről”* beszélt.

Zambó Péter elnök

Eljött a 151. évünk. 2017-ben nem az a fő kérdés, hogy mit alkottunk az elmúlt másfél évszázadban, hanem hogy mit teszünk ma, hogyan alakítjuk Egyesületünk és ágazatunk jövőjét. Bund Károlyhoz hasonlóan örömmel jelenthetem, hogy az Egyesület már az évforduló óta eltelt rövid időszakban is jelentős lehetőségeket ragadott meg. A szakmai jogszabályok, főképpen az Erdőtörvény módosításának végigvitelében gyakorolt szerepünk széles körben ismert, most elsősorban az OEE gyarapodásáról, valamint közönségkapcsolati, ismeretterjesztő tevékenységéről fogok beszélni.

A sikeres belső építkezés, megerősödésünk egyik tanújele éppen az idei Vándorgyűlés. Az Egyesület ismét vezető szerepet tud vállalni e rendezvények megszervezésében, jelentős segítséget nyújtva a házigazdáknak. Ez lehetővé teszi, hogy ünnepi eseményünk olyan helyszínekre is eljusson, ahol még nem találkozhattak elődeink. Több mint hétszázan vagyunk most a rendezvénysátorban, sorainkban számos erdélyi és felvidéki kollégával. Az Egyesület erősödését mutatja a 3700 főre növekedett taglétszámunk is.

A stabil szervezetre alapozva minden korábbinál jelentősebb programok megvalósítását vállalhattuk el. Ezek leginkább a nagyközönségnek szólnak, és az erdőkkel kapcsolatos társadalmi hozzáállás alakítását segítik elő.

A Földművelésügyi Minisztérium támogatásával indított környezeti nevelési program fontos elemei a 21. század emberét, különösen a fiatalokat célozzák meg. Ennek alapjaként egy országos, reprezentatív közvélemény-kutatást készítettünk, amely feltárja a mai magyar társadalom erdővel és erdőgazdálkodással kapcsolatos ismereteit, hozzáállását, és feltérképezi az erdőlátogatási szokásokat. Az eredmények további lépésekre biztatnak.

Miközben a társadalom erdőkkel kapcsolatos tudásszintje kifejezetten alacsony, nagy az érdeklődés az erdészeti tevékenységgel, az erdők állapotaival kapcsolatban. Egyelőre még szűk az aktív erdőjáró réteg, amely a pozitív folyamatokat személyes tapasztalattal köti a magyar erdészek tevékenységéhez – de az imázsunk javulóban van. Ez a kutatás már nem azt a negatív erdészkepet mutatja, mint az évtizeddel korábbi elemzések. A társadalom komoly elvárásokkal fordul az erdészek felé. Rajtunk múlik, hogy milyen ismereteket adunk át nekik.

Az ismeretátadás középpontjába a fenntarthatóság témáját állítottuk. Az erdőgazdálkodás választ adhat korunk nagy kihívásaira: mérsékli a klímaváltozás hatásait, megújuló nyersanyagokat biztosít a gazdaságnak. Mindezt elsősorban a fiatal nemzedékkel kell megismertetni. Erdei iskoláink hagyó-

meretterjesztő kampányt indítunk, amely az erdőgazdálkodást mint megoldási lehetőséget mutatja be.

Nevesítjük és erősítjük a *természetjárás* ügyében vállalt évszázados szerepünket is. Nemcsak az alapszabályba vette be a küldöttgyűlés az ezzel kapcsolatos tevékenységeket: a Magyar

Az útvonalakat a helyi erdőgazdaságok közreműködésével alakítjuk ki, és teszteljük is őket, hogy jövőre teljes kapacitásban működhessen az 5000 diák fogadására alkalmas program.

A májusban elindult pedagógus-továbbképzésre rövid idő alatt közel 300 tanár jelentkezett, akik első kézből szerezhettek tapasztalatokat ágazatunk erdőpedagógiai munkájáról. Hatalmas a feladat, amely közelebb viszi az erdészeket a fiatalokhoz, a csoportokat vezető pedagógusokhoz, a szülőkhöz, az egész társadalomhoz.

A kapcsolódó pályázatok révén a gazdálkodásunk pénzügyi keretei is a többszörösükre növekedtek, ami lehetőséget ad titkárságunk érdemi fejlesztésére is. Van tehát erő az Egyesületben!

Jövőt építve tekintünk vissza idén ünnepelt elődeinkre. Két jeles évfordulóról kell megemlékeznünk: Kaán Károly születésének 150. és Madas András születésének 100. évfordulójáról.

Mi sem aktuálisabb ma, mint a gazdálkodás ügyét a természetvédelemmel és a turizmussal egyesítő *Kaán Károly* munkásságának felidézése. Szakmai érdemei széles körben ismertek, de azt talán kevesen tudják, hogy „természetjáró” szavunkat neki köszönhetjük. Ő a 20. század kezdetén már a 21. századi ember szemléletével rendelkezett, már akkor lerakva a ma korszerű szakmai önmeghatározásunk alapjait.

mányosan az általános iskolás korosztállyal foglalkoznak, ezért a most elindított programban a középiskolások és a fiatal felnőttek irányába nyitottunk:

Több mint 170 középiskolási csapat jelentkezett a *Fedezd fel az örökséged!* online vetélkedőnkre, amelynek zárófeladataként egy erdei túrát bemutató videót készítettek a résztvevők. Több alkotás született, melyek a televízióban is megállják a helyüket!

A középiskolásokat célozza meg a *Fiatalok az európai erdőkben* nemzetközi vetélkedő, melynek döntőjét az idén Magyarország fogadja az OEE szervezésében, Sopronban.

A fiatalok mellett a mai mobiltechnológia minden használójának szól a *Fa Book* névre keresztelt fahatározó applikáció. Már a nyilvános meghirdetés előtt mintegy kétezren töltötték le, ami mutatja a technológiában rejlő potenciált. A nyár folyamán erre épülő ismeretterjesztő kampányt tervezünk, amely megjeleníti az erdészeti ágazatot az „online generáció” életében.

A teljes társadalom felé nyitunk az Erdőváros Családi Nap szervezésében való szerepvállalással. Tavaly 550 iskolás gyerek és közel 8000 látogató szerezhette kézzel fogható élményeket a magyar állami erdőgazdálkodás értékeiből.

2017-ben ezek folytatása mellett a klímaváltozás hatásaival kapcsolatos is-

Természetjáró Szövetséggel egy a mai napon aláírandó együttműködési megállapodásban rögzítjük kölcsönösen támogató szándékunkat.

Rögtön az idei évben konkrét programmal is szolgáljuk a magyar természetjárást. A Természetjáró Szövetség

által előkészített alapokon Egyesületünk vállalta az Erdei Vándortáborok koordinálását. A program során a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium támogatásával kialakított öt útvonalon tervezzük újraindítani a felsős és középiskolási diákokkal való vándortáborozást.

Tisztelgünk *Madas András* emléke előtt is, aki szintén a korát meghaladó módon hívta fel a figyelmet a fenntarthatóság ma már általánosan használt fogalmának elemeire. Az ezzel kapcsolatos javaslatai nemcsak hazai, hanem nemzetközi szintre is eljutottak és for-

málták a világ erdeinek megóvásáért síkra szálló szervezetek és szakemberek gondolkodásmódját. Elnöksége alatt az Egyesület tagságában is gyarapodott, valamint megtalálta nemzetépítő feladatait is – a kor adta keretek között.

Ünnepi közgyűlésünk későbbi napirendjében életútjuk rövid felelevenítésével tisztelgünk munkásságuk és egyéniségük előtt. Mindketten részei annak a nagy egésznek, amit Országos Erdészeti Egyesületnek hívunk, és aminek bemutatására hosszú évek előkészítése után megszületett a 150 év tevékenységét összefoglaló *Almanach*. A mai alkalomra megjelent első kötet a történelmünket idéző rövid tanulmányok után azon személyek, események adatait tartalmazza, akik és amelyek aktív szerepet játszottak az egyesületi élet alakításában. Szívből ajánlom mindenkinek a kötetet, amelyet hamarosan követ a szerkesztés alatt álló második: Helyi csoportjaink és Szakosztályaink történetének bemutatása.

Szintén érdemes beszerezni, megismerni Egyesületünk további kiadványait: az erdőgazdálkodás hazai történetét képekben bemutató albumot, a *Gyökerek és Lombok* frissen megjelent 10. kötetét, és nem hiányozhat az erdészek otthonának faláról Bedő Albert híres erdőtérképének plakátméretű, reprint kiadása sem!

Tisztelt vendégeink, kedves kollégáim! Köszönöm a megerősítést, amelyet aktivitásukkal, a taglétszám növelésével, az Erdészeti Lapok olvasottságával, a teltházas rendezvényekkel visszajelezve az OEE vezetésének adnak! Az elnökség és munkatársaim nevében válaszol az ígérhetem, hogy tovább építjük Egyesületünket, amelynek jó dolog a tagjának lenni! Jó szerencsét! Üdv az erdészeknek!

Zambó Péter, az OEE elnöke után dr. Neszményi Zsolt köszöntötte a Vándorgyűlést és a megjelenteket. A kormány megbízott kiemelte: méltó helyszíne a programnak nemcsak Kaszó, hanem Somogy is, hiszen a megyének mintegy 32 százalékos az erdőszültsége, ezzel pedig Somogy országos tekintetben a második legtöbb erdőterülettel rendelkező megye. Mint hatóság a Somogy Megyei Kormányhivatal Erdészeti osztálya több feladatot is ellát az erdészet, az erdőgazdálkodás területén. 9 erdőfelügyelője pedig napi szinten járja a megye erdőterületeit. Dr. Neszményi Zsolt hozzátette: az erdészek munkája hivatás is, amellyel a felnövekvő nemzedéket is tanítják az erdőkultúrára, a környezet védelmére.

Dr. Neszményi Zsolt kormánybiztos

Erre jó példa a SEFAG Zrt. több beruházása és a Kaszó Zrt. által májusban átadott lombkorona-tanösvény is.

Az ünnepi beszédek sora és a Baranya Kürt Együttes előadása után Lomniczi Gergely főtitkár fordult a közgyűléshez: „Tisztelt Ünnepi Közgyűlés! A magyar erdészek egy évszázaddal ezelőtt ott bábáskodtak a szervezett természetjárás születésénél. Kaán Károlynak köszönhetjük „természetjáró” szavunkat. Napjainkban reneszánszát éli a bakancsos turizmus, olyan új látogatási formák honosodtak meg széles körben, mint például a kerékpározás, melyek legfontosabb célpontját az erdők jelentik. Az erdők az egyik leglátogatottabb belföldi turisztikai célpontnak számítanak hazánkban. Helyi szinten napi kapcsolattartás zajlik a természetjáró szervezetek és az erdészetek között. Ezt a hosszú hagyományokra visszanyúló kapcsolatot erősíti meg ma országos szinten két civil szervezet, a Magyar Természetjáró Szövetség és az Országos Erdészeti Egyesület

közös együttműködési megállapodás aláírásával.”

A dokumentum ünnepélyes szignálása előtt a főtitkár felkérte az MTSz elnökét, hogy ossza meg gondolatait a közgyűlésen részt vevőkkel. *Garancsi István* elmondta, hogy az utóbbi évtizedben megváltozott a hazai turizmus, egyre többen járnak az erdőkben, sokan keresik föl a közelmúltban épült létesítményeket. Új kihívást jelentenek a mai generációk, amelyek másként gondolkodnak, más eszközöket használnak. Őket is föl kell állítani a számítógép mellől, hogy jöjjenek és ismerjék meg az országot.

Az elnök rövid beszéde után az Országos Erdészeti Egyesület és a Magyar Természetjáró Szövetség közötti együttműködési megállapodást Zambó Péter, az OEE elnöke és Garancsi István, az MTSz elnöke látta el kézjeggyel.

Az együttműködés célja, hogy a két szervezet együttesen munkálkodik a környezettudatos természetjárás és a fenntartható erdőgazdálkodás össz-

Zambó Péter és Garancsi István aláírja a megállapodást

hangjának megteremtésén; a természetjárást, mint egészséges kikapcsolódási lehetőséget népszerűsítik; a természetjárás és az erdészet társadalmi elismeretetésének legmagasabb szintre történő emelése érdekében együttműködnek. Törekednek arra, hogy közöttük tartós és eredményes szakmai munka alakuljon ki, amely mindkét fél javát szolgálja. Eszközeikkel és lehetőségeikkel segítik a természetjárás és az erdőgazdálkodás összehangolását, a közös szempontok szerint kívánatos fejlesztéseket.

A tavalyi egyesületi jubileum után idén kiemelkedő személyek évfordulóit ünnepeltük. 150 évvel ezelőtt született Kaán Károly államtitkár, az Alföld-fásítás úttörője, a magyar természetvédelem atyja. Személyére, munkásságára emlékezett a közgyűlés nyilvánossága előtt dr. Sárvári János, a könyvtár őre, ami-

kor előadásában felelevenítette életútját. (Az emlékelőadás szövegét jelen lapszámunkban a Kaán Károlyra emlékező tematikus cikkek között olvashatják önálló írásként az Olvasók – a szerk.)

Dr. Sárvári János, a könyvtár őre

Kaán Károly mellett másik jeles erdész személyiséggel, Madas Andrással kapcsolatban is kerek évfordulót ünnepelhetünk: születésének 100 éves jubileumát. Szerencsére vannak még a tagjaink között olyanok, akik ismerték őt, dolgozhattak vele. Sárvári János előadása után örökös tiszteletbeli elnökünkre Csóka Péter; a FAO Erdészeti Bizottság titkára emlékezett. A Vándorgyűlésen részt vettek a Madas család tagjai is, akik az emberi és szakmai örökségét is

Csóka Péter, titkár, FAO Erdészeti Bizottság

ápolják, hiszen segítségükkel jelentek meg az elmúlt években Madas András emlékiratai. (Az emlékelőadás szövegét jelen lapszámunkban önálló cikként olvashatják az Olvasók – a szerk.)

A két előadást követően az ünnepi közgyűlés első fele lezárult, a rendkívüli melege is tekintettel a résztvevők rövid félórás szünetben frissülhettek fel.

Az ünnepi közgyűlés folytatásában az OEE főtítkára köszöntötte az időközben megérkező *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettest, majd felkérte ünnepi beszédének megtartására.

„Tisztelt ünneplő Közgyűlés! A körülményekre tekintettel hadd kezdjem egy személyes anekdotával. Gyermekkoromban volt nekem egy nagyon kedves plébános bácsim, akitől egy életre szóló életbölcsséget tanultam. Ő azt mondta nekem egyszer: „Zsoltikám, jegyezd meg: kétféle prédikáció létezik. Vagy rövid, vagy rossz”. Az utóbbit szeretném elkerülni, főleg ebben a melegben, így csak egy rövid gondolatcsokorra szorítkoznék.

Elsőként szeretném megköszönni Zambó Péternek, az Egyesület elnökének, hogy 2010-ben, amikor a kormány megkezdte a munkáját, felkérhettem arra, hogy egy jövőbeli erdészeti törvény megújításának szakmai koncepcióját vázolja fel, és ő ezt a feladatot készséggel elvállalta. Egyben szeretném megköszönni az erdész kollégáknak, hogy ezt a koncepciót elkészítették, amely alapjául szolgál a későbbi erdőtörvény-módosításnak.

A koncepcióban megfogalmazott számos gondolat közül néhány menetközben is megvalósulhatott, például hogy az állami erdőgazdaságokkal a végleges vagyongazdálkodási szerződéseket meg lehetett kötni.

A koncepció kimunkálása óta eltelt időszakban négy alapvető törvényt alkottunk, és azt gondolom, hogy ezek emberöltőkön át kiállják majd az idő próbáját.

Az első a fegyvertörvény volt, mely megszüntetett számos értelmetlen jogszabályt, amely a fegyverrel hivatásszerűen dolgozók munkáját, mindennapi tevékenységét feleslegesen megnehezítette, időnként megkeserítette. Így életszerű és a józan észre alapuló jogszabály jöhetett létre.

Konszenzussal megalkottuk a vadászati törvényt is. Felelősséggel állíthatom, hogy ma ez Európa egyik legjobb vadászati törvénye.

A harmadik lépcsőben megalkottuk a vadász kamarai törvényt, melynek köszönhetően az állam annyi pénzt hagy az Országos Magyar Vadász kamaránál, ami lehetővé teszi, hogy olyan vadgazdálkodási alapot tudunk létrehozni, ami a magyar vad minőségének a biztosítékát jelenti.

Külön köszönöm *dr. Jámber László* kamarai elnök úrnak, hogy a Vadász Kamara és az Agrár Kamara között feszülő legkényesebb kérdést, nevezetesen a vadkár ügyét, konszenzusos alapon rendezni tudtuk.

Végül negyediként megalkottuk az erdőtörvényt, amely méltó ahhoz a sorozathoz, amely még Mária Terézia korabeli jogalkotással indult el és amely meggyőződésem szerint hosszú időre biztosítja a hazai erdőgazdálkodás alapjait. Ez

azért is fajsúlyos kérdés, mert a szántóföldi gazdálkodással ellentétben az erdőgazdálkodásban vétett szakmai hibák hosszú évtizedeken keresztül fejtik ki káros hatásukat, így az erdőhöz minden esetben nagyon megfontoltan kell nyúlni.

A jelen erdőtörvény a fenntarthatóság és a konszenzus egyensúlyát képviseli. Egyensúlyt a gazdasági és természetvédelmi szempontok között. Józan szemléletet a parkerdő és az iparifa-alapanyagot előállító ültetvényeszerű gazdálkodás szabta határok között, egyszerre teremtve meg a népjóléti, közjóléti és a gazdasági szempontok differenciált, okszerű érvényesülésének alapjait. Mindezt a vidékfejlesztés keretrendszerébe helyezve.

Az erdőtörvényben konszenzusra jutott az állami erdőgazdálkodás és a magán-erdőgazdálkodás is. Ez is jelzi, hogy az összes releváns szereplővel sikeresen zajlott le az érdemi szakmai egyeztetés, és ennek következtében minden érintett akceptálható szempontjai érvényre juthattak a jogszabályalkotás folyamatában.

Külön szeretném megköszönni a magyar erdésztársadalomnak, hogy mindig egyetemes magyarságban gon-

dolkodott, és a nehéz idők szomorú örökségének fényében sem szorítkozott csupán a megcsonkított Magyarországra területére a szakma és a szaknyelv megőrzése során.

Az elszakított területek magyar erdészei ma is integráns részei a magyar erdészszakmának. Ennek volt tavaly szép szimbóluma a háromszéki vándorgyűlés. És most is itt vannak velünk az erdélyi, kárpátaljai, határon túli kollégák. Ez az egyetemes kárpát-medencei magyarságszemlélet a garanciája a magyar erdészeti szakma és szaknyelv jövőbeni fennmaradásának.

Végezetül felhívnom a figyelmüket arra, hogy 2021-ben nagyszabású vadászati világkiállítást szervezünk az 1971-es kiállítás félévsszázados évfordulója alkalmából, a létfenntartó vadásztól a fenntartható vadászig mottóval, a vadászat és természet gondolkörében.

Nemcsak a szorosan értelmezett vadászat, vadászati kultúra, vadgazdálkodás lesz a fókuszban, hanem a kapcsolódó részterületek is, mint a lovasok, kutyások, solymászok, sportlövők, a magyar gasztronómia és borászat, a művészet a vadászatban, vadászat a művészetben kulturális értékeink. És természetesen a magyar erdészet, erdőgazdálkodás, az erdészeti hagyományok, kultúra és tudomány, mely páratlan a maga nemében a világon.

Megragadva az alkalmat ezúton is tisztelettel felkérem az Országos Erdészeti Egyesületen keresztül a magyar erdészszakmát, hogy a vadászati világkiállításon minél magasabb színvonalon mutassa majd be értékeit.

Az Isten tartsa meg a magyar erdészeket és erdészetet! Üdv az erdészeknek és a vadászoknak! Tisztelet az erdőnek és a vadnak! Hódolat a Teremtőnek!”

A miniszterelnök-helyettes köszöntő szavai után az egyesületi kitüntetések átadása következett. Egyesületünk életében és tevékenységei között az arra érdemes tagok kitüntetése kiemelt ünneppnek számít.

Az Örökös Tagsági Díszoklevelet és a Bedő Albert-emlékérmét *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes és *Zambó Péter* elnök, a *Kaán Károly*-emlékérmét *dr. Bitay Márton* Örs államtitkár és *Kiss László* általános alelnök, a *Decrett József*-emlékérmét *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* technikus alelnök és *Ugron Ákos Gábor* helyettes államtitkár, az *Elismerő Okleveleket* *Mocz András* magánerdős alelnök és *Zambó Péter* elnök adta át.

Szerkesztette és képek: **Nagy László**

Az Országos Erdészeti Egyesület 2017-ben **ÖRÖKÖS TAGSÁGI DÍSZ-OKLEVÉL** kitüntetést adományozott

Kovács Gábor okleveles erdőmérnöknek

Kovács Gábor Szegeden, 1941-ben született. Édesapja Bedő-díjas erdész volt, jó emlékü nyírségi erdőművelő.

Nyíregyházán, 1960-ban érettségizett, még abban az évben felvételt nyert az Erdőmérnöki Főiskolára. A közben egyetemre vált intézményben 1965-ben erdőmérnöki képesítést szerzett.

A Nyírségi Állami Erdőgazdaságnál egy évig erdőrendezéssel foglalkozott, majd erdőművelési és fahasználati műszaki vezetőként dolgozott.

1969-től tizennégy éven át a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál tervezőmérnök, árvízvédelmi szakágazati vezető, majd szakasz mérnök volt. Az 1970. évi Tisza-völgyi árvíz során több védvonalon teljesített sikeres szolgálatot, ezért elismerésben is részesült. Az árvíz után a védművek újjáépítésében, megerősítésében volt lehetősége részt venni. Közben a Budapesti Műszaki Egyetemen megszerezte a vízgazdálkodási szakmérnöki képesítést. Első publikációi a *Vízügyi Közlemények*ben és más vízgazdálkodási témájú kiadványokban jelentek meg árvízmentesítési és folyószabályozási témakörökben.

A víztározás és a vízpótlás erdőállományokra gyakorolt hatása, a hullámtér célszerű hasznosítása, a környezet- és természetvédelem, valamint a vízgazdálkodás kapcsolata érdeklődésének és mérnöki tevékenységének meghatározó eleme volt. Természetvédelmi területek (Csarodai lápok, Bátorligeti ősláp) vízpótlására készített műszaki

kiviteli terveket, ezek megvalósítását irányította.

A Debreceni Erdőfelügyelőség Szabolcs-Szatmár megyei területi osztályvezetőjeként dolgozott 1983-tól. Sikeres erdőtelepítési programot hajtottak végre. A megye erdőterülete tízéves erdőfelügyelői munkája során 20 ezer hektárral nőtt. A szatmár-beregi tájban elsősorban az őshonos fafajokból erdőket hoztak létre, míg a nyírségi homokon az akác- és nyárgazdálkodás fejlesztését tartotta feladatának. Számos üzemi kísérlet beindításának volt a kezdeményezője, a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazását szorgalmazta.

1993-tól a Felső-Tisza Erdő- és Felfeldolgozó Gazdaság, majd a jogutód NYÍRERDŐ Rt. vezérigazgatója. Irányításával az erdőgazdaság szakmailag és pénzügyileg stabilizálódott, a térség meghatározó jelentőségű szakmai műhelyévé vált. Magyarországon elsőként szereztek FSC nemzetközi eredettanúsítást a két észak-alföldi megye állami tulajdonú erdeiben folyó természetbarát erdőkezelés elismeréseként. Akác-termesztésük színvonalát jelzi, hogy Kínában és Chilében az Erdészeti Tudományos Intézettel közösen mutathatta be a nyírségi akác-termesztési tapasztalatokat. A nyártermesztésben elért eredményeket az 1996-ban Magyarországon tartott nemzetközi nyárfakongresszus résztvevői – tanulmányútjukon – elismeréssel illették, a kongresszus kiadványában az e témában írt tanulmánya a világ minden fontos nyártermesztőjéhez eljuthatott.

Az irányítása alatt álló részvénytársaság az akác, tölgy és nyárfa hasznosítása terén figyelemre méltó eredményeket ért el. Nyugat-Európában mind többen ismerik fel az akác kiváló tulajdonságait, kereskedők és felhasználók megbízható, jó minőségű terméket szállító partnernek tekintették a NYÍRERDŐ Rt.-t. Árbevételük ötödét az EU piacán értékesített exporttermékekért kapták.

A gazdasági stabilitásnak fontos eleme a költségtakarékos szervezet. Tíz év során sikerült olyan vezetési struktúrát kialakítani, amely jól illeszkedett a két megyében szétszórtan elhelyezkedő állami tulajdonú erdőkhöz. Ebben a térségben az állam – erdő tekintetében – már tulajdonosi kisebbségben van, a versenykényszer is valószínűsíthetően részese a NYÍRERDŐ Rt. sikereinek.

Az erdőkezelés része a vadgazdálkodás. A Kovács Gábor által irányított részvénytársaságnak sikerült a természetvédelem, erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmóniáját megőrizni. Az okszerű vadgazdálkodás eredménye a 21. század első nagy magyar vadászsikere: a Gúthi Erdészeti 2002 októberében terítékre került dámbikát a nemzetközi trófeabíráló bizottság világrekordnak minősítette, amit az azóta eltelt idő eredményei is követtek (Edmont Blanc-díj).

Kovács Gábor a Debreceni Egyetem címzetes egyetemi tanáraként tanít több agrár-felsőoktatási intézményben, munkakapcsolatot tart a hazai és számos külföldi erdészeti kutatóintézettel, egyetemi tanszékekkel. Az alföldi er-

dőtelepítéssel, a Nyírség erdészeti és vízgazdálkodási problémáival, a nyárfatermesztés gyakorlati kérdéseivel, valamint a dämvalddal foglalkozó publikációi a hazai erdészeti szaksajtóban, külföldi kiadványokban olvashatók.

Szakmai munkássága a Berettyó-videktől északra a Tiszántúl egészére kiterjed. Különösen a Nyírségben érzi otthon magát, talán ennek is köszönhető, hogy több mint ötven esztendeje lakik Nyíregyházán. Környezet- és természetvédelmi, vadgazdálkodási szervező és irányító társadalmi tevékenysége ehhez a vidékhez kötődik.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 55 éve tagja. Az 1980-as években – társadalmi megbízatásként – főleg a belterületi fásítások tervezéséből és kivitelezéséből vette ki a részét. A nyolcvanas évek második felében, majd a kilencvenes évek elején az Egyesület helyi csoportjának titkáráként számos rendezvényt szervezett, ekkor bővült a helyi csoport tagsága a termelőszövetkezeti és állami gazdasági erdészkezelőkkel, s érte el mindmáig legnagyobb, 124 fős létszámát. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Helyi csoport elnökévé 1994-ben választották meg, ezt a tisztségét 2010-ig viselhette. Az OEE Díjbizottságának 2006-ban lett a tagja, ezt a megbízást a 2010-ben megválasztott elnökség újra megerősítette.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el:

- Árvízvédelemért- emlékérem (Országos Vízügyi Hivatal 1970, 1974);
- Tiszteletbeli egyetemi docens (Debreceni Agrártudományi Egyetem 1997);
- Bessenyei- emlékérem (Bessenyei Tanárképző Főiskola 1999);
- Ember az Erdőért- emlékérem (Ember az Erdőért Alapítvány 2003);
- Életműdíj (ÁPV Rt. 2003);
- Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje (2004. márc. 15.);
- Alföldi Erdőkért- emlékérem (Alföldi Erdőkért Egyesület 2004);
- Címzetes egyetemi tanár (Debreceni Egyetem 2005);
- Westsik Wilmos- díj (Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Közgyűlés 2007);
- Bedő Albert- emlékérem (Országos Erdészeti Egyesület 2012).

Kovács Gábor már aktív vezérigazgatóként több kezdeményező lépést tett mind a szlovákiai, a kárpátaljai és a partiumi területek – elsősorban az állami erdészet szervezeteivel – történő sokoldalú együttműködésre, az erdészeti

szakmai, fakeskedelmi területeken kívül vadgazdálkodási, vízgazdálkodási, képzési-kulturális és szakmatörténeti területeken is. Az egyes rendezvényeken és tapasztalatcsereken az OEE Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei és Debreceni Helyi csoport tagjai is részt vettek.

A főbb kapcsolatépítési irányok Szlovákiában a Csallóközi területeken nemesnyár-gazdálkodást folytató palarikovói (Tótmegyer) erdészet, Kárpátalján korábban a Zakarpatlesz, utóbb Uzslesz erdőgazdaság, Romániában a Satu Mare-i (Szatmárnémeti), Baia Mare-i (Nagybánya) és oradeai (Nagyvárad) Romsilva-igazgatóságok.

Az együttműködés keretei között folytatott kölcsönös látogatások, tanulmányutak sorából kiemelkedik a Tisza vízgyűjtő területén érintett országok – Szlovákia, Ukrajna, Románia – vízügyi és erdészeti szakembereinek részvételével megtartott nemzetközi konferencia, ahol rávilágítottak a vízgyűjtő terület vízvisszatartó képessége és az erdőborítottság szoros összefüggésére: csak az erdőborítottság növelésével csökkenthető az árvízveszély a Tisza völgyében.

Személyes elhivatottságából eredően kutatta Wagner Károly életművét, aminek eredményeképpen sikerült két emlékkövet is állíttatnia. Az egyiket Wagner Károly egykori munkahelyén, Kárpátalján, a Neveicei vár oldalában, ahol ma az Uzslesz ókemeneci erdészete gazdálkodik. Avatására 2011. május 12-én került sor. A másikat Wagner Károly szülőfalujában, Aknasugatagon, a Nagybányai Erdőgazgatóság elhivatott munkatársainak segítségével állíttatta. Avatására 2012. szeptember 7-én kerülhetett sor.

Az alapkövetétek is bizonyítják, hogy Kovács Gábor az egyesület határon túli munkájában, megjelenítésében

elévülhetetlen érdemeket szerzett, hivatva a magyar-magyar erdészkapcsolatok újragondolására és erősítésére. Szomszédaink sajátos és egyedi szabályozási közegeiben nagy kitérőre és elhivatottságra volt szükség, hogy a kapcsolatok újrafejlődjének, az emlékhelyek méltó módon kialakításra kerüljenek.

A Helyi csoportok rendezvényeinek sorában szinte éves rendszerességgel történtek szakmai tanulmányutak, tapasztalatcserek, elsősorban a szomszédos erdőgazdák (köztük nem utolsósorban határon túliak) tölgyfelújítási próbálkozásainak tanulmányozása területén. A hozzánk látogatók pedig érdeklődve figyelték a térségünkben folyó akáchasznosítást, illetve a tölgy természet-szerű felújítási próbálkozásainkat.

Életműve, a magyar erdőgazdálkodásért és az Országos Erdészeti Egyesületért végzett több évtizedes odaadó tevékenysége méltóvá teszi az Örökös Tagsági Díszoklevél kitüntetésre.

Bedő Albert- emlékérmét kapott

VISSI GÉZA
okleveles erdőmérnök

1982 óta tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek. 1998-tól a Zalaegerszegi Helyi csoport titkára. Kiváló szervező- és kapcsolatépítő képességének köszönhetően számos hazai és külföldi szakmai program szervezője és központi alakja.

A 2011. évi zalaegerszegi vándorgyűlés magánerdős programját szervezte meg nagy sikerrel. Megálmodója

és megvalósítója az ezeket megmozgató Zala kincse az erdő című évente ismétlődő rendezvénynek. Sikeres egyesületi szervezőmunkája eredményeképpen helyi csoportjának taglétszáma jelentősen megemelkedett.

Erdőrendezői, majd erdőfelügyelői munkája során nagy hangsúlyt helyez a természetes erdőfelújítások népszerűsítésére. Fontosnak tartja, hogy ne csak az erdész, hanem az erdőgazdálkodó is értesse a szakmai elgondolások lényegét.

A Natura 2000-es területek hatásvizsgálatát úttörőként alkalmazza a körzeti erdőtervrendeletre. Az általa elkészített hatásvizsgálat mintaként szolgált a későbbiekben is. A természetközeli erdőgazdálkodás híve, annak népszerűsítéséből is kiveszi részét.

Aktívan közreműködik az átalakító üzemmódú erdők kezelési tervének elkészítésében és minősítésében. 2015-től vállalkozóként erősíti a Zalaegerszegi Helyi csoport magánerdészeti jellegét, és biztosítja a magas szakmai színvonalat.

Példás férj és családapa, öt gyermeket nevel.

FODOR MIHÁLY
okleveles erdőmérnök

1989 óta tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek. Az irányítása alá tartozó Bugaci Erdészeti Kiemelt közjóléti szerepvállalásából adódóan is rendszeres vendéglátója és szervezője hazai és nemzetközi szakmai rendezvényeknek.

2007-ben a kecskeméti vándorgyűlésen a bugaci program házigazdája volt. Az Alföldfásítási Múzeum működtetése során végzett tevékenysége kiemelt egyesületi szerepvállalást is jelent. A sporttal, a környezeti neveléssel és az alkotóművészetekkel kapcsolatos sokéves munkája ezeket hozott közelebb a homoki erdőhöz és az ott gazdálkodó erdészekhez.

A szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakiskolában töltött éveiről Fodor Mihály így emlékezik meg az iskola fennállásának 50. évfordulójára megjelent ünnepi kiadványban: „Ez az iskola egyértelműen az életre nevelt, itt oltották belénk a szakma alapjait és szeretetét, itt tanultuk meg, mit jelent egy közösség tagjának lenni, itt ismertük meg az önálló döntés felelősségét.” Ezek alkotják ma is ars poeticáját.

A KEFAG Zrt. Bugaci Erdészete igazi szakmai kihívás, amellyel Fodor Mihály másfél évtizede sikeresen néz szembe. A csemetetermeléstől a raklapüzemen át a vadgazdálkodásig minden megtalálható benne, még saját ivóvízrendszert is működtet lakossági igényeket kielégítve.

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal a megvalósítható kompromisszumok elvén tart fenn eredményes kapcsolatot. A szélsőséges homoki termőhelyek adta kereteken belül törekszik a természetközeli erdőgazdálkodás megteremtésére.

Példás családapa és példamutató közösségi ember.

CSONKA TIBOR
okleveles erdőmérnök

1974 óta tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek. Az ország legnagyobb ártéri erdőgazdálkodó cégének vezetőjeként jelentős szerepet vállal az Egyesület céljainak, kommunikációs és közjóléti feladatainak megvalósításában.

Hazai és nemzetközi vadgazdálkodási programok szervezője. Szakmai érdekképviselőként tevékenykedik a Magyar Vadgazdálkodók Egyesületében és a Vadgazdálkodási Szakosztály keretein belül. A Wagner Károly Alapítvány kuratórium tagjaként szívén viseli a szakkönyvtár sorsát.

Három és fél évtizedes szakmai munkája meghatározó az ágazatban. Jelentősen előmozdította mind a hagyományos erdő- és vadgazdálkodási, mind pedig a közcélú, közjóléti területek munkáját.

Az Alsó-Duna-völgyben megeremtetten az erdő- és vadgazdálkodás, a természetvédelem és az ökoturizmus összhangját. Szinte a semmiből hozta vissza a Gemenc Zrt. csaknem elfeledett értékeit: a karapancsai kastélyt és majorságot, a gemenci erdei vasutat. Közjóléti fejlesztéseinek eredményeképpen a Gemencre látogatók valóban azt érzik, hogy az állami erdő mindenkié.

A legmagasabb szinten gondoskodik Gemenc növény- és állatvilága genetikai vagyonának megőrzéséről. Kiemelkedő tevékenységet folytat az apróvadgazdálkodáson belül a fogoly visszatelepítésében. Tevékenysége jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom megismerhesse mindazon erőfeszítéseket, amelyeket a terület szakemberei tesznek azért, hogy ez az egyedülálló természeti kincs fennmaradjon, és magas eszméi, illetve piaci értéket képviselhesen.

Kaán Károly- emlékérmét kapott

BIRÓ FERENC
okleveles üzemgazdász

1954-ben Sárváron született. Zalaegersze-
gen, a Pénzügyi és Számviteli Főiskola
Pénzügyi-Számviteli Karán 1976-ban ok-
leveles üzemgazdász képzést szerzett.

A szombathelyi Fakombinátnál 1992-
ig üzemgazdasági gyakornok, terv- és
üzemgazdász, belső ellenőr, pénzügyi
előadó, pénzügyi osztályvezető-helyet-
tes, végezetül pénzügyi osztályvezető
munkakörökben dolgozott.

1992-től a Szombathelyi Állami Erdő-
gazdaság főkönyvelője, az átalakulást kö-
vetően a Szombathelyi Erdészeti Rt. gaz-
dasági vezérigazgató-helyettese, majd a
Szombathelyi Erdészeti Zrt. gazdasági
igazgatója.

Szakértő kézzel irányította az önál-
lóvá váló erdőgazdaság pénzügyi gaz-
dálkodását. Feladatai közé tartozott az
erdőgazdaság közgazdasági, pénzügyi,
számviteli, informatikai tevékenységé-
nek kiépítése, megszervezése, irányítá-
sa, ellenőrzése, a társaság pénzügyi
egyensúlyának és gazdaságos működé-
sének folyamatos biztosítása.

A közvetlen irányítása alatt álló mun-
kavállalókat megbecsüli, összetartó, jól
együttműködő csapatot alakított ki, segí-
tőkész és fogékony az egyéni problé-
mák megoldására is.

Az Országos Erdészeti Egyesület
Szombathelyi Helyi csoportjának 1992-
től, az Egyesület Közgazdasági Szakos-
tályának pedig újjáalakulásától kezdve
aktív tagja. Az OEE 2005. évi nagy sike-
rű Vas megyei Vándorgyűlésének egyik
főszervezője volt.

BODRI KÁROLY
okleveles faipari üzemmérnök

Faipari üzemmérnöki végzettségét az Er-
dészeti és Faipari Egyetemen szerezte
meg 1977-ben. Ezután 1983-ban kiegészítő
érettségit tett a Kiss Ferenc Erdé-
szeti Szakközépiskolában erdészeti
szakmai tantárgyakból.

Az egyetem elvégzése után rövid ide-
ig a soproni bútorgyárban dolgozott,
majd körülbelül két évig a Dombóvári
Unió Ipari Szövetkezetben termelés-elő-
készítő volt, később a somogyzombi Gön-
gyölegellátó Vállalatnál kapott munkát,
majd Kaszóba került vágásvezetőnek.

Ezután a segesdi termelőszövetkezet
fűrészüzemében két évig dolgozott
üzemvezetőként. 1984 nyarán visszatért a
KASZÓ Zrt. jogelődjéhez, ahol 2012-ig
kerületvezető erdészként tevékenykedett.

A rábízott erdőterületekben precí-
zen, lelkiismeretesen hajtotta végre a
feladatokat. Munkáját beosztottai és fe-
lletesei egyaránt kiválóan értékelik.
Szakmai munkája alapján 2012-ben er-
dészeti osztályvezetői kinevezést kapott.

Azóta öt erdészkerület művelési, fa-
használati és egyéb munkáit fogja össze,
irányítja és ellenőrzi. Élenjárója volt a
cserebogárpajor elleni védekezés új
technológiájának erdőgazdaságnál törté-
nő bevezetésében, valamint sikeresen
kísérletezett az erdősítésekben köztes
műveléssel. A hozzá tartozó erdészkerü-
leteket érintő szakmai programok meg-
szervezésében tevékenyen részt vesz.

1985-ben a megalakuló Kaszói Helyi
csoport alapító tagja volt, s azóta töret-
len lelkesedéssel vesz részt az egyesüle-
ti munkában.

Munkatársaival az egyszerű munka-
kapcsolaton túl mélyebb barátságot ápol.
Beosztottjai, fiatalabb kollégái bármikor
fordulhatnak hozzá szakmai segítségért.

SERFŐZŐ LÁSZLÓ
okleveles erdőmérnök

1946-ban született Geszten. Erdőmér-
nöki diplomát szerzett a Soproni Erdé-
szeti és Faipari Egyetemen, majd a Fel-
ső-Tiszai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság
Halápi Erdészetiénél helyezkedett el
mint erdőművelési műszaki vezető.

Az itt eltöltött tíz év alatt megismer-
kedett az alföldi erdőgazdálkodás ne-
hézségeivel és szépségeivel. Munkáját
mindig nagy odaadással, becsületesen,
nagy szakmai igényességgel végezte.

Ezután a Kecskeméti Erdőfelügyelő-
ségén vállalt munkát. Szakmai felké-
szültségével, emberismeretével, jellemé-

vel új munkahelyén is hamar megbec-
sült tagja lett a kollektívának. Az igaz-
gatásban eltöltött évek alatt számtalan
erdőgazda (az állami és magánszektor-
ban egyaránt) tisztelhetette benne „az er-
dők Laci bácsiját”, aki szigorúan és kor-
rekten végezte felügyeleti feladatait.

Több ezer hektár erdő telepítésében
működött közre, számos közművelési beru-
házás (erdei iskola, arborétum, park-
erdei és ökológiai fejlesztések stb.)
tervezésében, létesítésében játszott ak-
tív szerepet. Kiemelkedő munkát
végezt a Fekete-Körös menti erdők
ökológiai vízpótlását célzó évtizedes
munkálatok felügyelőjeként a Gyula-
Városerdőn létrehozott erdei iskola
beruházása során.

Képességei, erdő- és munkaszerete-
te, korrektsége folytán nem véletlenül
lett első embere a Gyulai Erdőfelügye-
leti és Hatósági Osztálynak, amelyet
nyugdíjba vonulásáig vezetett.

Igazi közösségi emberként aktívan
rész vesz az OEE Gyulai Helyi cso-
portjának életében, szakmai és közös-
ségi eseményein.

Decrett József- emlékérmét kapott

GÁL SÁNDOR
erdésztechnikus

Szegeden, a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolában érettségizett, 1986. szeptember 1-jén kezdett dolgozni a Zalaerdő Zrt. jogelődjénél, ahol 1990. január 1. óta területvezető erdész. Türellemmel és tapintattal azon dolgozik, hogy a Zalakaros környéki erdőgazdálkodás magas szakmai színvonalon, a lakosság legkisebb zavarásával és a rekreációs igények figyelembevételével folyjon.

A Zalaerdő Zrt.-nél bevezetett erdészeti készletkezelő számítógépes program fejlesztésében aktív szerepet vállalt, javaslataival nagyban hozzájárult a bevezetés sikeréhez.

A Zalakaroson megvalósított Csiga-túra tanösvény 2015-ben elnyerte az Év Ökoturisztikai Tanösvénye-díjat. A tervezésében és a megvalósításban is szerepet vállalva csoportokat vezet a tanösvényen, miközben észrevétlenül ismerteti meg a kirándulókkal az erdőgazdálkodást, gombaszakértőként az erdei gombákat.

A Zalaerdő Zrt. szakszervezetének elnöke, önkormányzati képviselő a helyi testületben. Négy fia közül a legidősebb erdőmérnök-hallgató.

Szabadidejében vadászik és horgász, tagja a Karos Fűvősegyüttesnek, természetfotókat készít. 2010 után 2016-ban is megnyerte az országos versenyt, így kétszer is elnyerte az Év erdésze kitüntető címet.

Sokoldalú, vidám, színes egyénisége az OEE Nagyzanizsai Helyi csoportjának, lelkesedése és derűje erősíti a Helyi csoport összetartását.

LIEBHARDT ISTVÁN
erdésztechnikus

Szakmai tanulmányait 1965-ben kezdte meg a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolában. Gyakornoki éveit 1970. július 1-jétől a Pilisi Parkerdő Zrt. Szentendrei Erdészeténél beosztott erdészként kezdte meg. 1973-ban kinevezték területvezető erdészé, 1975-ben erdőművelési szakosított erdészként, 1988-tól kezdődően fahasználati vezetőként folytatta szakmai munkáját.

Pályafutása alatt több mint ezer hektár kocsánytalan tölgy sarjerdő átalakítását végezte el. Kollégáit türelemre tanította, ami az erdőkezelés egyik legfontosabb ismerve. Az erdőgazdaság egyik úttörője volt a tölgyesek természetes felújításában. „Az erdőhöz türelem kell!” – hangoztatta.

Számtalan erdőrészletben kezdte meg az örökerdő-gazdálkodáshoz szükséges első lépéseket. Emberséges jellemét és rátermettségét mutatták személyi ügyekben hozott döntései is.

2000-től az Üzemi Tanács, 2002-től kezdődően a Pilisi Parkerdő Zrt. Felügyelőbizottságának volt tagja egészen 2011-ig.

A megújulásra való képességét és az új technológiák irányában tanúsított nyitottságát sok kolléga csodálta.

Nyugdíjba vonulása óta is aktív. Az OEE Visegrádi Helyi csoportjában remek szervezőmunkát végzett, emellett a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Technikummal való kapcsolatot a végzése óta ápolta, ő volt a parkerdő és az iskola közötti események főszervezője. Háromgyermekes családapaként munkáját mindvégig hivatásaként végezte.

SIMON ATTILA
erdésztechnikus

Veszprémi születésű, a soproni Roth Gyula Erdészeti Technikum elvégzése óta a Bakonyerdő Zrt.-nél, illetve annak jogelődjeinél dolgozik, 1989 óta területvezető erdészként, jelenleg mintegy 1300 ha-on, Csopaktól Balatonalmádiig.

Az általa kezelt erdők a Balaton-videk legfrekvenciáltabb térségében helyezkednek el, itt szükségszerűség a természeti folyamatokra alapozott erdőkezelés.

Ennek keretében a területén pusztuló feketefenyves-állományok át-

alakításában ért el sikereket, ezekben az erdőkben ma szinte számláló szerkezetű, elegyes tölgyeseket találunk.

A Balatonalmádi mellett kialakított, arra alkalmas számláló erdőtümb gondos kezelése szakmai körökben is ismertté vált, amikor Pro Silva nagyrendezvényt tartottak a helyszínen.

Munkájában nagy hangsúlyt kapott a közjóléti szerepvállalás, kezdőként a parkosításokban, később a balatonfüredi Koloska-völgy, ma a balatonalmádi Malom-völgy kezelésében, mely helyszíneken évente tízezres nagyságrendben fordulnak meg látogatók.

Tíz év óta a hivatásos vadász feladatokat is ellátja területén, így gazdag szakmai életútja változatos feladatokkal látta el, amelyeknek mindenütt kiválóan megfelelt, ebben segítségére volt derűs természete, kiváló humora.

A szakmai napok, rendezvények, tanulmányutak házigazdájaként széles körben ismerik, aki tevékenységével hozzájárul az erdőgazdálkodás, illetve az erdészszakma társadalmi megítélésének javításához.

**Az Országos Erdészeti Egyesület
ELISMERŐ OKLEVÉL
kitüntetését kapta:**

Bodrogi Pál erdőmérnök, az Erdélyi Hcs. alapító tagja, a Székelyudvarhelyi Magánerdőgazdaság műszaki vezetője, aki a magánerdő-gazdálkodás megerősítésében és az erdőtulajdonosok szakmai támogatásában tevékenykedik eredményesen.

Csiszár Attila erdősztechnikus, a Szolnoki Hcs. tagja, tápiószecsői kerületvezető erdősz, a gyenge termőhelyeken folyó erdőnevelés és szerkezetátalakítás felkészült és lelkiismeretes szakembere.

Dr. Hartl Éva egyetemi docens, a Soproni Hcs. és a Közönségkapcsolatok Szakosztály tagja, tanszékvezető egyetemi docens, a fiatalok környezet tudatos nevelését és az erdőszeti szakmai kommunikációt kreatívan művelő, elhivatott oktató.

Hámori Sándor erdősztechnikus, a Szombathelyi Hcs. tagja, sárvári kerületvezető erdősz, a Rába menti erdőállományok természetességének megtartását aktívan vállaló szakember, gondos vendéglátó és a népművészeti hagyományok őrzője.

Horváth Miklós erdősztechnikus, a Pápai Hcs. tagja, lovászpátonai kerületvezető erdősz, változatos összetételű erdőállományok gondos gazdája, történelmi emlékek kutatója és kultúrtörténeti programok szervezője.

Kiss Gábor erdősz, a Balassagyarmati Hcs. tagja, nyugdíjas kerületvezető erdősz és rakodókezelő, a példás szakmai múltat felmutató borsosnyói erdőszgeneráció egyik elismert egyénisége.

Limp Tibor ifj. erdőmérnök, a Visesgrádi Hcs. tagja, a Bajnai Erdőszeti műszaki vezetője, a talajvizsgálati laboratórium létrehozója és üzemeltetője, a termőhelyfeltárás agilis, felkészült szakembere, kiváló érzékű természetfotós.

Major Attila földmérőmérnök, a Kaposvári Hcs. tagja, erdőtervező-térképész, az erdőtervezés számítástechnikai, térinformatikai, térképészeti területeinek kiváló művelője és fejlesztője, szakmai rendezvények aktív szervezője.

Mitró János erdősz, nyugdíjas, a Sárospataki Hcs. tagja, a zempléni erdőterületek felkészült és nagy szakmai gyakorlatot szerzett kezelője, egyesületi és közéleti aktív személyiség.

Moczné Szabó Erika, a Kaszói Hcs. tagja, a somogyszobi Mocz és Társa Magánerdőszeti Kft. résztulajdonosa és ügyvezetője, aki a magánerdők közjóléti szerepének megerősítésén és a fiatalok környezet tudatos nevelésén aktívan és eredményesen dolgozik.

Mogyorósi Zsolt erdősztechnikus, a Győri Erdőgazdasági Hcs. tagja, mórchidai kerületvezető erdősz, aki munkáját kiemelkedő szakmai színvonalon végzi, emellett erdőszversenyek résztvevője és élénk közösségi életű ember.

Palatitz Ferenc erdőmérnök, a Budapest HM Hcs. tagja és közgyűlési küldöttje, nyugdíjas erdőfelügyelő, aki eredményesen segítette az általa felügyelt állami erdők gazdasági és honvédségi kettős célú kezelését.

Rác Károly erdőmérnök, a Visesgrádi Hcs. tagja, budai erdőgondnok, a főváros környéki erdők szakmai értékeit szem előtt tartó kezelője, akinek a lakosság és a civil szervezetek kiemelt figyelmének közepette kell helytállnia.

Sereg Róbert erdőmérnök, a Kecskeméti Hcs. tagja, tompai erdőművelési műszaki vezető, a kiskunsági

A 148. OEE-Vándorgyűlésen kitüntetettek és családtagjaik csoportja Kaszón

kedvezőtlen adottságú erdőterületek lelkiismeretes erdőnevelő szakembere, egyesületi tisztségviselő.

Tasi Lilla erdésztechnikus, a Kecskeméti Hcs. tagja, erdőgazdálkodási ügyintéző, az elektronikus adatgyűjtés és -értékelés, valamint a pályázati rendszer működtetésének szakembere, kimagasló helyi egyesületi munkát végző személy.

♦♦♦

Az Egyesületi kitüntetések átadása után, az ünnepi közgyűlés zárásaként az Erdészeti Tudományos Intézet által adományozott Vadas Jenő-díj átadása következett.

A díjjal az Erdészeti Tudományos Intézet azon szakemberek tevékenységét ismeri el, akik sokat tettek a hazai erdészeti kutatás fejlesztéséért. A díjat dr. Borovics Attila, a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója adta át.

A 148. Vándorgyűlés alkalmával a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet Vadas Jenő-díjjal ismerte el Molnár Tamás erdőmérnök munkáját.

Molnár Tamás tevékeny résztvevője a Mecsekerdő Zrt. progresszív szellemiségű, kutatást segítő, az eredményeket gyakorlatba bevezetni szándékozó közösségének.

Dr. Borovics Attila (balra) adta át az idei Vadas Jenő-díjat Molnár Tamásnak

A Sellyei Erdészet igazgatójaként kiváló példáját mutatja a tudományosan megalapozott ismeretek gyakorlati hasznosításának. A Bogdácsa-Körcsönypusztai kocsányos tölgy magtermesztő ültetvény kapcsán végzett önálló tudományos tevékenysége mellett híd szerepet vállal a gyakorlat és tudomány között az erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás fejlesztése területén. Tölgy utódszármazások létesítésével

úttörő munkát végzett. Elévülhetetlen érdemei vannak az erdélyi erdészeti együttműködések ápolásában.

Mielőtt a közgyűlés résztvevői elindultak volna az első kaszói egyesületi vándorgyűlés tiszteletére állított kopjafa ünnepélyes felavatásához, a közgyűlés zárásaként a résztvevők közösen énekelték el az Erdész Himnuszt.

Szerkesztette: **Nagy László**

Képek: **Nagy László**

MEGJELENT, MEGRENDELHETŐ!

Dr. Sárvári János, Nagy László (szerk.): OEE Almanach I.

Az Országos Erdészeti Egyesület alapításának 150. évfordulója alkalmából, Egyesületünk egyik legnemesebb hagyományát követve, 2016-ban jubileumi könyvkiadási sorozatot indított útjára, melyet 2017-ben is új kiadványok megjelenése fémjeléz.

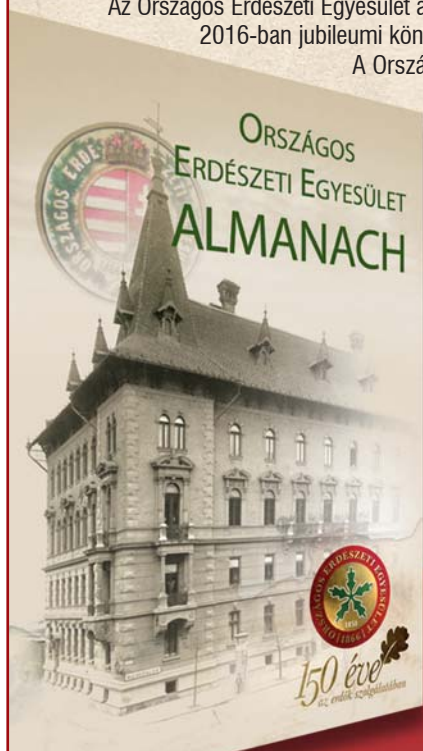
A Országos Erdészeti Egyesület alapításának másfél évszázados jubileumának kívánunk emléket állítani azzal, hogy szervezetünk legfontosabb történeti emlékeit, vívmányait két kötetbe foglalva mutatjuk be a szakmai és nem szakmai érdeklődő közönségnek.

Az Egyesületi Almanach gondolata először 2009-ben vetődött fel és mára öltött testet. Rendkívül sok adatgyűjtés és egyeztetés előzte meg a szerkesztés, összeállítás munkáját. Az első kötetben Egyesületünk történetének rövid ismertetése után olyan tanulmányokat adunk közre, amelyek egy nem szakmabeli, de avatott történész szemével láttatja múltunk, működésünk egyes szakaszait és annak összefüggéseit a történelmi eseményekkel. A harmadik fejezetben áttekintjük Egyesületünk neves személyiségeit, kitüntetéseit, rendezvényeinket és eredményeinket, amelyekre joggal lehetünk büszkéek.

A reményeink szerint rövidesen megjelenő második kötetben az Országos Erdészeti Egyesület helyi csoportjainak és szakosztályainak történetét, életét, működését adjuk közre, hiszen ezek között a keretek között zajlottak és zajlanak ma is szövetségünk szakmai, baráti, az erdészek összetartozását folytonosan megerősítő mindennapjai.

Az Almanach igényes művészeti szerkesztésben, minőségi kivitelezésben készült, matt fóliázott keményítáblás borítóval, cérnafűzött kötészettel, teljes színes megjelenésben, álló B5 formátumban.

Az OEE Almanach I. kötet közvetlenül megvásárolható vagy megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület Titkárságán
(e-mail: titkarsag@oe.hu, telefon: +36(1)201-6293) vagy a www.oe.hu honlap Termékrendelés alkalmazása segítségével, 3000 Ft/kötet áron.

Kopjafaavatás, emlékezés és eredményhirdetés

Az egyesületi kitüntetések átadása után az ünnepi közgyűlésen részt vevő tagság és a meghívott vendégek átgyalogoltak a rendezvénysátorból a kaszói vadászház mellett leleplezésre váró faragott kopjafához, hogy együtt avassák fel az első kaszói vándorgyűlés emlékére, és egyben megemlékezzenek az erdélyi vándorgyűlés óta elhunyt tagtársakról, erdész kollégákról.

Az avató ünnepség kezdeteként Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdálkodási Kamara elnöke tartott ünnepi köszöntőt.

„Tisztelt ünneplő közönség, kedves erdész kollégák! Köszönöm szépen a meghívást, és nagyon örülök, hogy újra itt lehetek önökkel ezen a rangos eseményen.

A mellettünk leleplezésre váró kopjafa emléket fog állítani az első kaszói erdészvándorgyűlésnek, de az idei év nem csak erről lesz emlékezetes a szakma számára, hanem más okból is jelentős évszámot írunk.

Az idei évben lehetőségünk volt két és fél éves előkészítő munka után hozzányúlni az erdőtörvényhez. Ahhoz az erdőtörvényhez, amit nagyon sokan és nagyon sok oldalról próbáltunk meg jobbra tenni.

Mindenképpen meg kell köszönnöm az FM illetékes államtitkárságának az előremutató partnerséget, amit minden olyan szervezet irányába mutatott,

Györffy Balázs, a NAK elnöke ünnepi avatóbeszédet tart

amelyik legjobb tudása, lehetősége szerint próbálta meg az erdőtörvény módosításának ügyét előrevinni.

Büszkék vagyunk arra, hogy az országgyűlés több mint kétharmados többséggel támogatta a jogszabályváltozást, amelyről úgy gondolom, hogy érdemi és pozitív változást fog hozni az erdőgazdálkodás érdekében.

Ebben az évben talán a törvény módosításával is méltóképpen tisztelgettünk a 150 éve született *Kaán Károly* emléke előtt, aki meghatározó alakja volt a Trianon utáni sokkból ébredő erdészársadalomnak és aki nagy-nagy segítséget nyújtott az egész magyar

gazdaságnak azzal, hogy erdőterülettel és fával látta el hazánkat. Az a fajta szellemiség, amit a munkássága jelent, ma is útmutatás mindannyiunknak, akik ebben a szakmában dolgozunk.

Köszönöm, hogy együtt tudtunk dolgozni az Országos Erdészeti Egyesülettel az elmúlt néhány évben, sok alkalommal volt lehetőségünk közösen gondolkodni és közösen tenni, melyek közül az erdőtörvény ügye emelkedik ki.

Nagyon remélem, hogy az a fajta együttműködés, ami a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és az Erdészeti Egyesület között kialakult, mindenki számára pozitív értéket jelent. Remélem, hogy olyan szinergiákat tudtunk mozgósítani, amelyek pozitív irányba billentettek át nehéz szakmai kérdéseket, hiszen ha közösen léptünk fel, akkor jóval nagyobb erőt tudtunk kifejteni.

Az idei év másik szintén fontos eseménye az év végi kamarai választások lesznek. Nagyon remélem, hogy az a munka, amit megkezdtünk, folytatódni fog a sikeres választás után is. Ehhez ajánlom és kérem is a szövetséget.

Gratulálok ahhoz, hogy ismét ilyen nagy számban és ismét ilyen színvonalas rendezvényen tudtak részt venni és tudták azt megszervezni. Köszönöm, hogy meghallgattak!”

Györffy Balázs beszédét követően a kopjafát dr. Bitay Márton Örs államtitkár és Galamb Gábor, a Kaszó Zrt. vezérigazgatója leleplezte le.

Vándorgyűléseinken hagyomány, hogy megemlékezünk az elmúlt találkozó óta elhunyt kollégáinkról, tagtársainkról. Az újonnan avatott kopjafa közvetlen szomszédságában dr. Sárvári János, egyesületi könyvtárunk őre emlékezett meg az eltávozott erdészekről.

Áprily Róbert erdőmérnök, *Ballók Lajos* erdésztechnikus, *id. Balogh János* egyéb felsőfokú, *dr. Balogh Zoltán* erdőmérnök, *Bánszegi József* erdőmérnök, *Bartha László* gépkarbantartó technikus, *Becsy Bálint* erdésztechnikus, *Bessenyei István* erdőmérnök, *Botos Géza* erdőmérnök, *Czeglédi Lajos* erdésztechnikus, *Czi-*

gány Ernő erdésztechnikus, *Csóka Imre* erdésztechnikus, *Csucska István* erdőmérnök, *Dörnyei Ferenc* erdésztechnikus, *Dublecz Gyula* erdésztechnikus, *Dvorszki István* vadgazdatechnikus, *Elekes Huba Lehel* erdőmérnök, *Erőss Zsuzsanna* egyéb közép fokú végzettségű, *Fadgyas Ferenc* erdésztechnikus, *Farkas János* erdésztechnikus, *id. Fodermayer Vilmos* erdőmérnök, *Fröhlich András* Kaán Károly-díjas erdőmérnök, *Gerencsér Attila* erdőmérnök, *Glóbits Jenő* erdésztechnikus, *Gönczöl Imre* erdőmérnök, *Horváth György* erdésztechnikus, *Horváth Miklós* erdőmérnök, *dr. Jereb Ottó* Kaán Károly-díjas erdőmérnök, *Jeszenszky András* Decrett József-díjas erdésztechnikus, *Kanka Tibor* vadásztechnikus, *prof. dr. h.c. dr. Kovács Jenő* Bedő Albert-díjas erdőmérnök, *Kutyik Mihály* erdésztechnikus, *Leveleki István* erdésztechnikus, *Licskai József* erdésztechnikus, faipari mérnök, *Manfred Zielke* külföldi tiszteletbeli tag, *Marth Ferenc* erdőmérnök, *Máté Károly* erdőmérnök, *Mirkóczki György* erdésztechnikus, *dr. Mollay Jánosné Madas Gabriella* Kaán Károly-díjas erdőmérnök, *id. Molnár István* erdésztechnikus, *Molnár József* Kaán Károly-díjas, aranyokleveles erdőmérnök, *Molnár Tibor* erdésztechnikus, *Nagy György* erdésztechnikus, *Nagy János* erdésztechnikus, *ifj. Niczinger János* erdésztechnikus, *Rencz János* erdőmérnök, *Sándor András* erdésztechnikus, *Sasics Szvetozár* erdőmérnök, *Simai Jenő* erdésztechnikus, *Simon Sándor* erdésztechnikus, *Simos József* erdésztechnikus, *Soltész*

Nagy Lajos erdésztechnikus, *Szabó Józsefné* adminisztratív vezető, *Szabó Vendel* erdésztechnikus, *Szalai Ádám* erdésztechnikus, *Szegedi István* gépészmérnök, *Tanács Sándor* erdésztechnikus, *Tárnok Mihály* erdésztechnikus, *Tibanyi Gyula* erdőmérnök, *Tokodi Mihály* erdőmérnök, *Vaczó András* erdésztechnikus.

A kegyelet pillanatait követően dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Zambó Péter, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke helyezte el az emlékezés koszorúját a kopjafa tövében.

A Vándorgyűlés programja ezután rövid szünettel folytatódott, mely közben ismert vadászfestők és *Bencze László* csontfaragó művészi munkáit, illetve a térségbeli rendellenes trófeákat lehetett megtekinteni a helyszínen felállított kiállításon.

A rövid pihenőt követően immár az ünnepi vacsorához és az azt követő baráti találkozóhoz berendezett rendezvénysátorban gyűlt össze az Egyesület tagsága, ahol elsőként az Év erdésze verseny idei országos döntőjének hivatalos eredményhirdetés következett.

Az egyes versenyszámok győztesének és az összetett versenyben első három helyezést elérő erdész kollégáknak a díjakat Andrésiné dr. Ambrus Ildikó technikus alelnök és Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár adta át. Az egyes versenyszámok első helyezettjei oklevelet, könyvjutalmat és a támogatók által felajánlott tárgyjutalmat kaptak.

1. Az összetett szakmai írásbeli feladatsor megoldásában és a trófeabecslésben *Gál Sándor*, a Zalaerdő Zrt. erdésze bizonyult a legjobbnak.
2. A felismerés versenyszám győztese *Donkó Ferenc*, a NEFAG Zrt. erdésze lett.
3. Az erdőfelújítás leírása, a famagasság- és térfogatbecslés versenyszámok győztese *Vámos Károly*, az EGERERDŐ Zrt. erdésze lett.
4. Az állományleírás, a körlapmérés és a golyós lövészet versenyszám győztese *Szehágel István*, a SEFAG Zrt. erdésze lett.
5. A gyérítésjelölés versenyszám győztese *Kovács Péter*, az IPOLY ERDŐ Zrt. erdésze lett.
6. Az erdőkárbecslés és a koronglövészet versenyszámok győztese *Altrichter Sándor*, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. erdésze lett.

Az Év erdésze verseny idei döntősei

7. A választékolás versenyszám győztese **Király László**, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. erdésze lett.
8. A rönkszámbavétel versenyszám győztese **Nánási Zsolt István**, a VADEX Mezőföldi Zrt. erdésze lett.
9. A sarangszámbavétel versenyszám győztese **Csikós Béla**, a KEFAG Zrt. erdésze lett.
10. A közjóléti feladatot legeredményesebben **Baracs Zsolt**, a Vértess Erdő Zrt. erdésze oldotta meg.

A harmadik díj a túrafelszerelések specialistája, a **Mountex Kft.** felajánlásából 150 000 Ft Fjáll Raven és Han-Wag vásárlási utalvány volt. Az Év Erdésze-verseny harmadik helyezettje **Vámos Károly**, az **EGERERDŐ Zrt.** erdésze lett.

A második díj az erdészeti és vadászati termékeket forgalmazó **Grube Kft.** felajánlásából 200 000 Ft vásárlási utalvány. Az Év Erdésze-verseny második helyezettje: **Baracs Zsolt**, a **Vértess Erdő Zrt.** erdésze lett.

Az első díj az **Andreas STIHL Kft.** felajánlásából STIHL-, és VIKING-termékekre vonatkozó 300 000 Ft értékű vásárlási utalvány. Az Év Erdésze-verseny első helyezettje és az **ÉV ERDÉSZÉ-cím birtokosa: Szehágel István**, a **SEFAG Zrt.** erdésze lett.

Hagyomány, hogy a verseny győztese a következő versenyig megőrzi az Év Erdésze-Vándorserleget és CGP Inst-

uments fejlesztését, egy fából készült digitális átlaló prototípusát, melyet Szehágel István vett át.

Az eredményhirdetést követően Györfly Balázs, majd Galamb Gábor és végül Zambó Péter mondott rövid pohárköszöntőt. Az Egyesület elnöke a következő szavakkal nyitotta meg az ünnepi vacsorát és baráti találkozót:

rek és vannak a látó emberek. Én nagyon-nagyon bízom abban, hogy az egyesület 3700 tagja a látó emberek kategóriájába tartozik. Akik látják a jövőt, akik tenni akarnak a jövőért, akik úgy gondolják, hogy érdemes dolgozni ezért a szakmáért, ezért az ágazatért, ezért az Egyesületért, ezért a hazáért. Ezekkel a gondolatokkal kívánok min-

Zambó Péter elnök pohárköszöntőjében Wass Albert gondolatait idézte

„Kedves Kollégák! A pohárköszöntők műfajánál talán kicsit komolyabb hűrt is megpendítenék. Wass Albertnek volt egy olyan mondása, miszerint három embertípus van a világon: vannak a rontó emberek, vannak a gyűjtő embe-

denkinek a mai este során nagyon-nagyon jó szórakozást, és köszönöm még egyszer, hogy ismételten ilyen számban tisztelték meg rendezvényünket. Egészségükre!”

Szerkesztette és képek: **Nagy László**

Terepi programok Kaszón és környékén

Az esti vacsora és az éjszakába, hajnalba elhúzódó baráti találkozó után másnap már kora délelőtt elindultak a buszok, hogy a Vándorgyűlés résztvevőit a gazdag kínálatot felvonultató terepi programokra vigyék, a Dráva völgyétől egészen a szomszédos Horvátországig mutatva be Kaszó szűkebb és tágabb környékének erdészetszakmai vonatkozásait, természeti és kulturális értékeit.

A Dráva-Mura torkolatánál

A program 90 fő részvételével indult el szombat reggel. A Kaszóból Őrtilosra tartó csaknem egyórás buszos utazás alatt a résztvevők a KASZÓ Zrt. múltjáról, jelenéről, ágazatairól és gazdálkodásáról hallhattak tájékoztatást.

Megérkezve Őrtilosba a program vezetését a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) munkatársai vették át. Először a Szent Mihály-hegyről gyönyörködhetek az érdeklődők a panorámában. Láthatták többek között a Dráva folyó völgyét a mögötte elhelyez-

kedő horvát kisparcellás gazdálkodással, Légrad városát és a Bilo hegyláncot.

Mezei Ervin előadásában szó esett a DDNPI megalakulásának körülményeiről, a környék botanikai és zoológiai értékeiről, a főbb élőhelytípusokról, valamint a természetvédelmi kezelésről és az invazív fajokról. Miután az érdeklődők a folyó feletti hegyen álló Szent Mihály-templomot is megtekintették, gyalog indultak a Mura-Dráva összefolyásához. Itt is a DDNPI munkatársai tájékoztatták a szakközönséget a Dráva folyóról, valamint a hozzákapcsolódó élőhelyek természetvédelmi jelentőségéről.

Szó esett még ezenkívül a DDNPI munkatársai által szervezett vízitúrákról és a folyószabályozási munkálatokról. Ezután a torkolattól nem messze található hatalmas nyárfák árnyékában mindenki vehetett magához némi frissítőt, el is kélt a hideg ital a napsütötte délelőttön.

Az idő gyorsan telt, így az Őrtilos Dráva-ártér tanösvényre sajnos nem maradt idő, ahogy Zöldvári Ákos ártéri ligeterdőkről, valamint védett növény- és állatfajokról szóló előadására sem. Fel kellett sétálni a buszokhoz az árterületről: Gyékényesre indultunk a Weitzer Parkett Hungária Fafeldolgozó és Kereskedelmi Kft. fűrészüzemének látogatására. Mivel itt szombaton is zajlott a termelés, ezért a csarnokok között, viszonylag csendes környezetben történt a német nyelvű vezetés magyarra tolmácsolása. Szó esett a cégről, valamint a gyártási (fűrészelési) folyamatokról. Ezután a szóban elhangzottakat a gyakorlatban is megtekinthették az érdeklődők.

A beérkező tölgyrönkök útját követhettük végig, a locsolt máglyáktól kezdve – több csarnokon keresztül – egészen a parkettfríz készterméig.

A napsütötte délelőttől időközben kánikulai délután lett, így a látogatás végén a fűrészüzem munkatársai által kínált hideg frissítő nagyon népszerű volt a résztvevők körében. Ezután ismét buszra szálltunk, és fél kettő környékén ért vissza Kaszóba a kellően elfáradt társaság.

Bencsik Norbert
Képe: Fekete Teréz

A Dráva völgyében

A 2. terepi program témája a Dráva völgye természetvédelmi értékeinek bemutatása volt, melynek során 90 főből álló csoportunk reggel 9 órakor indult Keszöből, és a Dráva magyarországi partvidékére, Barcs térségébe látogatott.

Ez a program nem elsősorban az erdőgazdálkodásra helyezte a hangsúlyt, hanem az erdőhöz kapcsolódó szegmensre, a természetvédelmi területek és természetmegőrzési munka bemutatására. A program egyik relevanciája, hogy a nemzeti park-igazgatóságok vagyongazdálkodásában számos erdőterület található, melyeken maguk az igazgatóságok végzik az erdőgazdálkodási munkát. Következésképpen egy szakmai rendezvénynek az erdőkezelés e módjának bemutatása is feladata.

A terepi tanulmányút első programja az ökoturisztika jegyében zajlott. A helyszínre, a barcsi hajókikötőbe a csoport buszos utazás után érkezett. A kikötőben a résztvevők a barcsi önkormányzat által üzemeltetett Jégmadár hajóra szálltak, és másfél órás sétahajózás során tekinthették meg a Dráva folyamot. A térség gazdag part menti ligeterdeinek életébe, valamint madár- és emlősvilágába kaphattak betekintést a részt vevők, ahol alkalom nyílt szakmai beszélgetésre is.

A visszaérkezés után a csapat egy újabb buszos utazással a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Dráva Kapu Bemutatóközpontjába látogatott, ahol Fenyősi László, a Drávai Területi Osztály vezetője fogadta a csoportot. Az előadás keretében az osztályvezető ismertette a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kialakulásának történetét, fejlődését és jelenlegi feladatait, hangsúlyt helyezve a természetmegőrzésben vállalt aktív és átfogó munkára.

Bemutatta a Dráva térségében élő kiemelt jelentőséggel bíró védett állat- és növényfajokat. Kitért a nemzeti park vagyongazdálkodásában lévő erdőterületek természetességének növelését célzó természetvédelmi kezelésekre és az ebben elért eddigi eredményekre is, valamint kiemelte a nemzeti park és a látogatóközpont térségben betöltött munkahelyteremtő szerepét is.

A résztvevők az előadás után megtekinthették a Dráva és környékének természeti környezetét, élővilágát, termé-

szeti értékeit bemutató komplex kiállítást és az épület közelében kialakított gazdaságot, amely az őshonos magyar háziállatokat mutatta be.

Czeller Márton

Képek: **Andrési Pál**

Kocsányos tölgy gazdálkodás Horvátországban

Az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűlése a tavalyi évhez hasonlóan idén is átlépte az ország határait. A Kárpát-medencei legnagyobb erdész rendezvény 3. terepi programjának Horvátország adott otthont. A Kaproncai Erdőgazdaság Répási Erdészeti Igazgatóság kocsányos tölgy gazdálkodásának bemutatására jelentős érdeklődés mutatkozott. A korai indulás ellenére több mint 90 fő vett részt a programon. Nagyatádról két busszal utaztunk a berzencei határátkelőhely felé, közben előadást hallgatva kaptunk betekintést a KASZÓ Zrt. erdő- és vadgazdálkodásáról, közjóléti szerepének betöltéséről.

Horvátországba megérkezve a Répási Erdészet igazgatójának köszöntőjét és az erdőgazdaság felépítésének,

tuk, hogy a Dráva időszakos elárasztása segített megőrizni ezeket az érintetlen őserdőket, csupán a 18. században kezdődött a terület benépesítése, majd ezt követően az erdő- és mezőgazdálkodás. Az Erdészeti Igazgatóság parkjában két 260 évnél is korosabb kocsányos tölgyfát is megtekintettünk.

A köszöntőt követően a csoport a buszokkal egy az üzemi erdőterületen tett körúttal nyert betekintést a Répási Erdészet által kezelt erdőállományokba, az ott végzett kiváló szakmai munkába.

Először véghasználati korú, megbontatlan, első bontásra jelölt erdő-részletet tekintettünk meg, ahol felhívták a figyelmünket a makktermés becslésének fontosságára, mivel csak abban az erdőben kezdik el a bontást,

500 m³ fakészletű erdőnek 60%-a kitermelésre kerül a bontóvágás során. Azokban a foltokban, ahol az erdészek nem találnak elegendő makkot, alávetéssel gyorsítják a természetes felújítás sikerességét.

Ezt követően egy megbontott kocsányos tölgyes erdő-részlet bemutatása, az abban elvégzett fahasználati és erdőművelési munkák ismertetése következett. Majd végvágott, különböző korú természetesen felújított kocsányos tölgy állományok bemutatása, az azokban elvégzett erdőművelési munkák bemutatása zárta a szakmai programot.

A csabina vadászháznál a horvát kollégákkal közös eszmecserével fejeztük be a szakmai konzultációt. Ezúton is köszönjük a Répási Erdészet munkatársainak a tartalmas programot és a szíves vendéglátást!

Kálmán Miklós

Kép: **Kovács Gábor, Pápai Gábor, Szakács László**

illetve működésének ismertetését hallgathatta meg a csoport. A nagyszerű fogadtatás mellett a hagyományörző népviseletet is bemutatták a helyi asszonyok. A Répási Erdészet egyike a Kaproncai Erdőgazdaság 11 erdészetének. Az Erdészeti Igazgatóság központja Zsdálában található.

A nagy kiterjedésű erdőterületet délen és délnyugaton a Dráva folyó határolja, az északi oldalon pedig a horvát-magyar határ veszi körbe. Tipikusan síkvidéki a 4218 ha-os erdészet, melynek legértékesebb faja a kocsányos tölgy (*Quercus robur L.*).

A Horvátország északnyugati részén fekvő állami tulajdonú vadászterület a legjobb minőségű vadállomány élőhelye. Régi feljegyzésekből megtudhat-

amelyben az adott év őszén jelentős makktermés várható. A hektáronkénti

„Erdőben a család” — Közjólét Kaszón

Az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűlésének szombati terepi napján a résztvevők közül 56 fő választotta a közjóléti programot, melynek során a KASZÓ Zrt. legfontosabb közjóléti létesítményeit mutatták be.

A legtöbb programhoz hasonlóan a közjóléti program is 9 órakor kezdődött, gyülekezőhelyként a Társaság Ökocentruma szolgált. A 2013-ban felújított épület jelenleg a 2015 márciusában megnyílt erdei iskolának ad helyet, ezenkívül egy kiállítóteremmel is rendelkezik, melyben nemrégiben egy állandó jellegű, vadászati témájú kiállítás is helyet kapott.

A látogatóközpontban az oktatóterem bemutatását követően szó esett az erdei iskoláról, annak kiemelkedő környezeti nevelési szerepéről, majd a tavaly az Országos Erdészeti Központ Erdészeti Erdei Iskola-címét is elnyerő intézmény erdei iskolai moduljairól is kaptak rövid bemutatót a résztvevők. Megismerkedhettek továbbá az erdei iskola kabalaállatával, Baluval, a vadászgőrénnel, aki bebizonyította, hogy nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek nagy kedvencévé is válhat rövid idő alatt.

A program következő megállóhelye a Sakál-tanya Erdei Tábor volt, ahol az érdeklődők megnézhatték az erdei iskola szálláshelyét. A 2016-ban átadott kilenc faház összesen 42 fő számára biztosít szállást, a mosdók és egy kisebb konyha pedig az Ökocentrum épületének hátsó részében, a faházaktól körülbelül 30 méterre kapott helyet.

Közvetlenül a tábor mögötti területen helyezkedik el a KASZÓ Zrt. által 2015-ben kialakított vadspark. A körülbelül 2,5 ha-os területen gímszarvasok, dámszarvasok és vaddisznók figyelhetők meg testközelből. A körbevezetés során az egyesület tagjai egy erdei iskolás gyerekcsoport szemszögéből tekinthették meg a vadsparkot,

ahol részletesen bemutatták nekik egy erdei iskolai foglalkozás programtervét, az ott elhangzó legfontosabb információkkal és játékos feladatokkal.

Ezt követően a közjóléti programot választó szakemberek a Kaszói Kirándulóközpontba látogattak el, ahol a 2016-ban átadott erdei játszóteret, valamint az ahhoz kapcsolódó sövénylabirintust tekinthették meg.

Innen az Állami Erdei Kisvasúton jutott a társaság Baláta megállóig. Út közben a nyomvonal mellett található erdőállományokat is bemutatták a résztvevőknek. A vonatról leszállva egy rövid sétát követően a csoport a fokozottan védett természetvédelmi területre, a Baláta-tóhoz érkezett, ahol az Egyesület tagjait egy kis frissítő is várta. A rövid pi-

henő közben jó hangulatú szakmai beszélgetések zajlottak le a régi barátok között, de új ismeretségek is kötődtek.

A pihenőt követően a Társaság által 2013-ban átadott *dr. Marián Miklós* sétány segítségével a Baláta-tó vízfel-színét járta be. A résztvevők megismerkedhettek az ősláp különleges élővilágával, amelyet a sétányon kihelyezett számos fényképpel ellátott ismertető-táblák tettek igazán szemléletesé.

A sétány megtekintése után egy körülbelül 1,5 km-es sétát követően a program utolsó megállóhelyéhez, a KASZÓ Zrt. által idén május 10-én a Madarak és Fák Napja alkalmából átadott legújabb tanösvényhez látogattak el a közjóléti programon részt vevők.

A Lombkorona tanösvény bejárása során az egyesületi tagok egy több mint 9 méter magasságban haladó, 124 méter hosszú, lombkoronaszintben kialakított tanösvényt járhattak be, ahol a többi látogatóhoz hasonlóan ők is interaktív játékok segítségével ismerhették meg a kaszói erdőkre jellemző növény- és állatvilágot, az erdő szintjeit.

Felnőtt csoport lévén a tagoknak lehetőségük volt kipróbálni a függőhíd-elemet is, amely természetesen nagy sikert aratott.

A közjóléti program során célunk az volt, hogy bemutassuk az Egyesület tagjainak, hogy a KASZÓ Zrt. milyen kikapcsolódási lehetőségeket nyújt az idelátogató családoknak, turistáknak, gyermekcsoportoknak.

A többi erdőgazdasághoz hasonlóan a Társaság is kiemelten fontosnak tartja társadalmi szerepvállalását, környezeti nevelő szerepét, így lehetőségeihez mérten mindent megtesz azért, hogy nem csupán a környezetben, hanem magyarországi viszonylatban is minél több embert az erdőbe csábítson, bemutassa az ott található természeti értékeket, valamint az ahhoz kötődő két, szívünkhöz közel álló szakterületet, az erdő- és vadgazdálkodást.

Gerencsér Noémi

Képek: **Nagy László**

Erdők és vizek – a „KASZÓ-LIFE” projekt

A KASZÓ Zrt. és NAIK Erdészeti Tudományos Intézet 2013-ban elnyert egy LIFE+-pályázatot, amelynek eddig kivitelezett munkáit az OEE Vándorgyűlés keretében mutatta be a megjelent 37 érdeklődőnek.

Belső-Somogy őshonos erdeinek, lápjainak létét az utóbbi évtizedekben jelentkező talajvízszint-csökkenés veszélyezteti, ami részben emberi beavatkozás (pl. árkok építése), de főleg a manapság egyre jellemzőbb egyenetlen csapadéeloszlás következménye. A közel 2100 hektáros projektterületen a KASZÓ Zrt. vízvisszatartásra törekvő munkákat hajtott végre az erdők egészségi állapotának javítása érdekében.

A projekt a Natura 2000 jelölő élőhelyek közül főleg az enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők helyreállítására irányul, de az érintett területen található illír gyertyános-tölgyeseknek, pannon cseres-tölgyeseknek, természetes disztróf tavaknak és tavacskáknak, tőzegmohás lápoknak és ingólápoknak, valamint az itt élő állatfajoknak is hasznára válik.

A résztvevők a Kűvölgyi 1. tónál kaptak általános tájékoztatást a projekt

szükségességéről és a célokról. A Kűvölgyi 2. tó töltésénél hallgathatták meg, hogy ebből a tóból kb. 10 000 m³ iszapot termeltek ki, amivel a tó víztározó-kapacitása nőtt. A kitermelt iszapot szárítás után a töltések felújítására, valamint útjavításra használták fel. A töltésben lévő árapasztót kicserélték, a töltést megerősítették, megmagasították.

A bemutató a projekt keretében létrehozott Erdőkerülő tanösvényen folytatódott. A LIFE-program nagy hangsúlyt helyez a tájékoztatásra, így a tanösvény elkészítése, kiadványok szerkesztése mellett több helyi egyeztetést, sajtótájékoztatót, vezetett túrát is rendeztek.

A soron lévő Kűvölgyi 3. tó ökológiai víztározásra szolgál, ahol a vízimaradatok és egyéb vízhez kötődő állatok találnak megfelelő élőhelyet a sásfajok takarásában. Itt is megtörtént a töltés felújítása, magasítása, új árapasztót és barátságos építettek be.

A következő állomáson a monitoringtevékenységről tartottak tájékoztatást a NAIK ERTI munkatársai. Tizenhatsz mintaterületen vizsgálják a jelölt fák egészségi állapotának, valamint a lágy-szárúak fajösszetételének változását a beavatkozások előtti állapothoz képest. A talajvízszint változásának megfigyelésére telepített kutak, a meteoro-

lógiai paraméterek követésére agrometeorológiai állomás szolgál.

A Kűvölgyi 4. tónál folytatódott a bemutató. A 3,5 hektáros új tó helyén korábban erdő állt, amelynek letermelése után völgyzárógát megépítésével 19 000 m³ vizet lehet felfogni a környező erdők talajvízszintjének megemelése, valamint a másik három tó vízutánpótlásának biztosítása érdekében.

Itt hangzott el, hogy a közeli Bükkitő is kialakításra került egy korábbi vízállásos terület helyén, valamint, hogy a fokozottan védett Baláta-tó vízelvezető csatornájára szabályozható átereszt építettek be.

Az invazív fajok visszaszorítását is itt említették meg. A projekt keretében közel 270 hektáros területen többszöri kezelést hajtottak végre a kései meggy, bálványfa és akác visszaszorítása érdekében.

Utolsó állomásként mederbordát, fenékküszöböt láthattak a résztvevők. Három időszakos vízfolyáson 123 darabot helyeztek le a víz lefolyásának lassítása, a vízszint megemelése, a víz oldalirányú mozgásának elősegítése érdekében. Ezzel a hirtelen hulló csapadék jobban hasznosíthatóvá válik az erdő számára.

A túra résztvevői a Kűvölgyi 1. tóhoz tértek vissza. A délelőtti folyamán a jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgatták a bemutatást, sok kérdést tettek fel, a tapasztalatcsere mindenkinek hasznos lehet a közeljövőben. A munkák eredményét a 2018-ban megrendezésre kerülő nemzetközi konferencián ismertetik.

Szalai Kitti

Képek: **Nagy László**

Lőtt erdőben jártunk

A kaszói parkolóba kiállított buszokhoz a lőtéri programra 41 fő érkezett, és a névsor egyeztetése után a tervezett időpontban el tudtunk indulni Somogyzsb–Nagyatád érintésével a Hókai erdészkerületbe, programunk helyszínére.

Az érkezést követően a buszokról leszállva az érdeklődő kollégák rövid tájékoztatást kaptak a Belső-Somogyi tájról, a KASZÓ Zrt. szervezeti felépítéséről és működéséről.

A tájékoztató után gyalogosan indultunk a terület felé, közben elhaladtunk a kaszói erdőre jellemző kocsányos tölgyes állományok mellett. Útközben érintettünk egy negyedik éves mesterségesen felújított tölgy célállományú erdősítést és egy befejezett, makkvetéssel felújított tölgyest, amelyet a tarvágást követően tuskóztak és mélyszántottak a cserebogárpajor-fertőzőség miatt.

Továbbhaladva beértünk az idős tölgy-állományok közé, így a tikkasztó hősé-

get könnyebben viseltük. A meleg elviselhetőbbé tételét szolgálta a kerület-

vezető erdész és vadász munkatársak által kialakított erdei pihenőhelyen felszolgált jégbe hűtött üdítő és harapnivaló, amelyeket egy rövid pihenő keretében fogyaszthattak el a kedves vendégeink.

Ezek az erdők szilánkkal, repesszel és lövedékekkel terhelt állományok, melyeknek egy részét a korábbi években már a honvédség tűzszerészei mentesítették, hogy a területen biztonságos gazdálkodást lehessen folytatni. A szakemberek négyzetméterről négyzetméterre fémkeresővel vizsgálták át az erdő talaját, és mázsaszám gyűjtötték össze a lövedékek darabjait, több éles lövedékkel együtt.

Hogy ez a rengeteg lövedék hogy került az erdőbe, arról a lövonal felé haladva kaptak tájékoztatást a kollégák, amikor áthaladtunk a legtöbb sérülést szenvedett, még harminc év után is borzasztó látványt nyújtó állományo-

kon. A károkat a Magyar Néphadsereg 69. Harckocsiszere és Gépkocsizó lövészere 1963 és 1987 között végrehajtott lögyakorlatai okozták.

A fotózás és kellő mennyiségű repesz begyűjtése után tovább haladtunk, és a Rinya-patakhoz érve elértük azt a víziátkelőt, amelyen egykor a harcjárművek a lőtér és a vezetési pálya között közlekedtek. Az eltelt évtizedek után is jól láthatók a láncalpak nyomai.

A patak partján indultunk vissza a buszokhoz, ahol útközben még megnéztük egy a Dráváról elkóborolt hód által, valószínűleg a téli időszakban ledöntött fűzet. Ezt követően a járművekre szállva indulhattunk az üzemi úton Szentán keresztül vissza Kaszóba.

Sashalmi Miklós

Képek: **Andrési Dániel**

Erdőművelési kihívások nyomában

A szakmai program rövid bevezetővel indult, melyen tájékoztatás történt a környék rövid történetéről, a táj fekvéséről, valamint az erdőterület kialakulásáról a hercegi birtoktól napjainkig, és a KASZÓ Zrt. bemutatásáról. Ezt követően a Társaság területén a fakitermelések során történt felújítások két formája került bemutatásra.

Az első állomás Somogyicsicsó kerület volt, ahol a kerületvezető erdész tájékoztatást adott a kerületéről, valamint bemutatta a négy erdőrészt, melyekben évek eltolódásával történt termelések után makkról történt a felújítás, természetes úton. A termelés akkor lett végrehajtva, mikor jó makktermés mutatkozott az erdőrészben, s így a makk beérését követően történt meg az erdőrészben a véghasználati termelés. Ezt követően a csemeték felhozatalával kapcsolatban kaptunk tájékoztatást, ami nagyon sok odafigyelést és gépi-kézi munkákat igényelt. Évek múlva mára tisztítási korú, vagy éppen befejezést követő állapotot láthattunk.

Programunk második állomásaként olyan erdőrészek kerültek bemutatásra, ahol korábban véghasználati termelés folyt, de felújítás a mai napig problémát okoz. Nagyhomok kerületvezető erdésze rövid tájékoztatást adott a kerületről, majd az erdőrészekről adott ismertetőt.

Ezt követően az erdőrészekben felderülő problémák kerültek előtérbe: az 1990-es évektől nagymértékű vízvesztés a talajban, talajfelmelegedés, cserebogár és pajor intenzív megjelenése. Az erdőrészek 2003 és 2005 között lettek letermelve, s az erdőfelújításokat korábban érő károsítások (vad és aszály) mellett megjelent a pajor is.

A vad ellen kerítéssel védekeznek, amely mára nagy területet ölel körbe (a bemutatott kerületben kerítések vesznek körül a terület 1/3-át), a pajor ellen pedig a 2000-es évekig Lindán anyagú szert használtak, amely hatékonynak bizonyult, ezenkívül az erdőszegélyek permetezésével a cserebogár irtása is zajlott.

Ezeknek a szereknek a kivonása után a pajor elleni védekezésnek nem maradt más megoldása, mint a tuskózás, mélyforgatás. Az erdőrészekre korábban ezek a műveletek nem voltak jellemzők, de mivel a pajor elhatalmasodott és az éghajlati viszonyok is változtak, így ezt a módszert kezdték alkalmazni erősen fertőzött területeken. Ez a megoldás azonban nagyon költséges és egyszeri benyúlást eredményez, így a hatékonysága nem bizonyult túl jónak, s egy újabb, már jól ismert technológiát, az ún. csövezést kellett alkalmazni.

A Zalaerdő Zrt. Nagykanizsai erdészeténél kikísérletezett és bevezetett módszer éves szinten többszöri bejutatást tesz lehetővé, így ez a megoldás látszott itt is célravezetőnek. Mivel a cserebogár 7. generációja is jelen van, minden évben található a talajban egy-két-hároméves pajor. Ezenkívül az er-

dei és zöld cserebogár is jelentős kártétellel bír.

A kerületvezető erdész az év során több alkalommal, egy erdőrészben belül több helyen is pajorfeltárást köteles készíteni, arról jegyzőkönyv formájában jelentést adni. Az így összegyűlt adatokból jól látható, hogy az egyes feltáráshelyeken mennyi pajor volt jelen.

A pajorkár minimalizálása érdekében döntött úgy a Társaság vezetősége 2013-ban, hogy a már ismert módszert nem kísérleti jelleggel, hanem azonnali beavatkozás formájában először 50 ha, majd 200 ha területen elkezdte. Így 2013-ban beindult a csövek beszerzése, majd 2014-től a locsolás. A helyszínen látottakból is kitűnik a technológia eredményessége, amit ezúton is szeretnénk megköszönni a kitalálónak, amint azt is, hogy hozzásegítettek e módszer alkalmazásához.

Nagy érdeklődés kísérte a programot, melyen sok kérdés merült fel a módszer alkalmazásával kapcsolatban. Ezek megválaszolására kerültek. Javaslatok is elhangzottak a jövőre nézve az alkalmazást illetően, amit köszönettel vettünk.

Bodri Károly

Képek: **Nagy László**

Nagyatád és Somogyszob kulturális érdekességei

Nagyatád körülbelül tízezres lélekszámával Somogy megye ötödik legnépesebb városa. A 68-as főút mentén, Kaszótól tizenhét kilométerrel délkeletre, a Dunántúli-dombság nyugati felében helyezkedik el. Kulturális programként először Nagyatád központját, a Széchenyi teret ismerhették meg a résztvevők *Pünkösdi Éva* idegenvezető segítségével.

A tér közepén található a város fő nevezetessége, a Gyógyfürdő. A község előjárósága 1906-ban mélyfúrásokat végeztetett, hogy az ivóvízellátást biztonságosabbá tegye, ekkor 403 méter mélységből 30,5 °C fokú hévíz tört fel földgáz kíséretében.

A fürdő 1907. július 20-án nyitotta meg kapuit a Nagyatádi Artézifürdő Rt. (1906–1925) működtetésében. A helyi tehetősebb polgárok által alapított társaság a fürdő által termelt haszon egy részéből alakította ki, rendeztette a Széchenyi teret.

A látogatócsoport megízlelhette a helyi gyógyvizet, és megismerhette mindazon nyavalyák sorát, amelyek gyógyítá-

sára szolgál. A víz és a gyógyfürdő főleg reumatikus panaszok kezelésére alkalmas, de a gyógyvizet a helyiek az ingyen használható kútból emésztési gondok ellen is fogyasztják. Hallani atádi elbeszélést arról is, hogy a visszahűtött termálvízből készült szóda kiválóan megfér egy pohárban a környékbeli borokkal.

A teret az 1900-as évek elején épült, várostörténeti jelentőséggel bíró épületek övezik, mint például az egykori

Polgári Fiúiskola, Takarékpénztár – ma könyvtár –, a Nagyatádi Nyomda épülete, Korona Szálló – ma Atád Áruház –, Városi múzeum, az Önkéntes Tűzol-

tóság, a Ferences kolostor és templom, vagy éppen a valamikori Községháza – ma a Turisztikai Központ.

Az épületek története fel-felillantja az elődök és ezáltal a település múltját és jelenét. A Széchenyi tér árnyékos fái védték a nyári naptól a kis csoportot, és egy-egy növény kapcsán a botanikai ismeretek felemlítésében is segédkeztek.

A Turisztikai Központ tárlatain a város egy-egy szelete került bemutatásra. A *Nyomdatörténeti kiállításon* a 111 éves Nagyatádi Nyomda múltja elevenedett meg, a *Nagyatádi mesteremberek* a helyi mesterségeket mutatta meg, és a *Katonatörténeti kiállítás* az I. világháborútól napjainkig szemlélteti a katonai élet magyar és külföldi relikviáit. A település katonavárosi múltjának a Hadipark állít emléket.

Visszafelé a csoport megállt Somogyszobon, a Vilma-háznál. A házigazda, *Spanics Ágnes* bemutatta a ház és a porta történetét.

A Luther utca 24. szám alatti épületet 1839-ben építtette a jómódú református Puskás család. A háromosztatú (tiszta-szoba, füstökonyha, lakószoba) füstökonyhas lakóház volt Somogyszob első téglaparasztháza. 1982-es védetté nyilvánításáig a Puskások tulajdonában volt, és semmit sem változtattak rajta, csak az 1960-as években a zsúptetőt cserélték cserépre, illetve a villanyt vezették be.

A portán a Vilma-ház, gazdasági épületek, méhes, pince és kútház állt, ame-

lyek a méhest leszámítva elpusztultak. A méhest a Szennai Skanzenbe vitték, az ott álló somogyszobi portára. A ház berendezését a falu polgárai adták össze, a múlt szellemi, tárgyi emlékeinek gyűjtése a mai napig tart. Az ingatlan és a rajta lévő épületek Somogyszob önkormányzatának tulajdonai, a gyűjtemény, a berendezési tárgyak és egyéb ingóságok a Vilma Ház Alapítványé.

Kora délután a csoport visszatért Kaszóra, éppen időben az ebédre és az ünnepélyes zászlóátadásra.

Duics Szabolcs

Képek: **Bognár Gábor**

Vadgazdálkodás Kaszón

A szakmai programok délelőttjén kilenckor indultak a mikrobuszok és a terepjárók Kaszóból.

Első programpontként a vaddisznóskert déli kapujánál szálltunk ki, majd egy rövid séta után a kert részét képező tó partján álltunk meg.

Jancsó András vadászati osztályvezető bemutatta a KASZÓ Zrt. felépíté-

szokott lesz a kaszói kapitális bikákról szóló hír!

Bőgésben kb. 70–75 bikát lövünk, a szezonban 90–100 db-ot (mellettük a sutavad). A Társaság tudja, hogy a hét évvel ezelőtt elkezdett munkának még épphogy a felén vagyunk túl, de mivel a somogyi szarvas iránt elkötelezett vadászterületről van szó, biztosak lehe-

tünk. A tavalyi évben – a legújabb kori történelem során először – 2000 db nagyvad fölött volt a teríték.

A vadászterület 2013-ban CIC Edmond Blanc-diplomát, 2014-ben gróf Nádasdy Ferenc-emlékplakettet kapott.

A vaddisznóskert vezetője *Kecskés József* hivatásos vadász. A kert mérete 200 ha, amelyben kb. 200 db vaddisznót tartunk jelenleg. A feltöltés teljes egészében saját befogásból történik, élő vaddisznót cégünk nem vásárol. A disznóskert vadászkertről és 3 db kanöregbítő kertről áll, amelyek egyenként 4-5 ha-osak és 15-15 db vadkant nevelünk bennük 4 éves korig, amikor bekerülnek a vadászkerbe. A kert éves terítéke 150–180 db vaddisznó, amelyeket 3 vadásznapon hozunk terítékre.

Második programpontként *Márton Attila* kerületvezető vadász vezetésével rövid sétát tettünk a Somogyicsicsó 3 VF3 jelű ún. Nyírfás vadföldig, ahol tavasszal 5 ha-on vetettünk zabot. A résztvevők jól láthatták, hogy a vad – elsősorban a gímszarvas – szinte 100%-ban letelepedett a vadföldet, a vetett zab csak nyomokban volt föllelhető.

Tovább sétálva az árnyékos cserkészúton érkeztünk el a harmadik programponthoz, ahol a korábban bemutatott vaddisznóskert feltöltéséhez elenged-

sét, történelmét és általános tevékenységét. Részletesen szólt a vadászati osztály működéséről, miszerint 24 000 ha vadászterületen gazdálkodik a részvénytársaság, amelyből 15 000 ha állami erdő, néhány száz hektár magánerdő, a fennmaradó rész pedig mezőgazdasági művelés alatt áll.

A vadászterület hat vadászkerületre oszlik, melyeket egy-egy hivatásos vadász irányít, mindegyikük mellett dolgozik 1-2 fő fizikai munkás.

A KASZÓ Zrt. mintegy 400 ha vadfölddel rendelkezik, amelyek művelését mezőgazdasági szakirányítóként *Lukács Ákos* hivatásos vadász vezeti.

A vadászterület évszázados múltja tekintetű, ahol mindig komoly szakmai háttérrel folytattak tartamos vadgazdálkodást. Ez a közelmúltig tartott, amikor is a 2000-es évek első évtizedében több rossz döntést a gímszarvasállomány sínylett meg. Ezt a folyamatot megállítandó a Társaság szakmai vezetése 2010-ben szigorú kilövési és állománykíméleti szempontok betartását írta elő, aminek első apró eredményei már látszanak, gondoljunk csak a 2013-as év somogyi gímbikájára, amelyet szintén a kaszói terület adott. 2014-ben már 5 kapitális bika esett, közte ismét a megye legnagyobb bikája.

Tavaly az érmes arány már 53% volt! Ha ebben a szellemben vadászunk továbbra is a gímbikáinkat, reményeink szerint néhány év elteltével már meg-

tünk abban, hogy néhány éven belül a kaszói szarvas ismét fogalom lehet.

A dámállomány minősége átlagosnak mondható. Mennyiségében is a

gím alatt van. Tavaly 3 kg volt az átlagsúly. A szezonban 40-50 db lapátost ejtünk (mellettük a sutavad).

Az őznél főképpen „erdei őzről” beszélhetünk, a 200–350 grammos trófeatömeg az átlagos. Mintegy 50 db bakot lövünk egy szezonban (mellette suta, gida).

A vaddisznó adja az éves teríték minimum felét, 8-900 db-ot ejtünk el egyéni, valamint társas vadászaton. Évente mintegy 25–30 hajtásnapot tar-

hetetlen vaddisznóbefogót tekintettük meg.

Az akácoszlopokból és deszkából készült fix befogó kézi vagy ún. botlódrótos automata elsütéssel is működtethető. A vaddisznóbefogást tavasszal végezzük, kizárólag egyéves egyedeket – süldőket – viszünk be a kertbe, majd az őszi-téli hajtásokon kerülnek terítékre. Az éves befogás mintegy 180 db vaddisznó.

Visszafelé indulva értük el következő, negyedik programpontunkat, a So-

mogyicsó 3 VF4, ún. Hármaskert vadföldet. Ebbe a vadföldre ugyanabban az időben vetettünk zabot, mint a korábban megtekintettbe, azzal a különbséggel, hogy ez a föld 1 m magas hálódrral és arra épített 2 szál villanypásztorral körül van kerítve. A 7 hektári területen a különbség több mint szemmel látható, a vadföldön gyönyörű, érintetlen kalászbába borult zab díszlik annak ellenére, hogy a villanypásztor két nappal korábban lebontottuk. A vad csak lassan veszi birtokba a földet, mivel a 6–8000 V feszültséget meglehetősen tiszteltben tartja. A villanypásztor napelmelel töltött akkumulátor működteti.

A tejes és az érett zab kiváló takarmányt biztosít mind a vaddisznó, mind a gímszarvas számára a nyár hátralévő részében. Bőgés előtt, augusztus második felében a letaposott zabot megtárcsázva bőgésre kiváló sarjlegelőt kapunk.

A zabföld után rövid sétát tettünk, melynek végén várt minket némi pogácsa, sütemény és hideg üdítőitalok. Gyorsan telt az idő, volt mit megbeszélni a délelőtti látottak kapcsán, a nyári hőségben nagy keletje volt az italoknak is.

Mielőtt gépkocsikra szálltunk volna, szemügyre vettük ötödik programpon-tunkat, a Somogyicsó 4 VF1 jelű vadföldünket. Itt 8,8 ha-on kukoricát vetettünk, amelyet szintén napelmelel és akkumulátorral működő villanypásztorral vettünk körül. Az aszályos tavasz ellenére a nyáron hullott kevés csapadékkal a kukorica szépen fejlődött, bőgésre és az őszi-téli időszakra bőséges takarmánnyal fogja ellátni a környék vadállományát. A villanypásztor szakaszo-san kerül lebontásra, ezáltal hosszabb ideig tud takarmányhoz jutni a vad.

A programpont végeztével újra te-repjárókba szálltunk, és a vadászterület déli felébe autóztunk, ahol Horváth Ádám kerületvezető vadász vezetésével megtekintettük a hatodik program-pontot, azaz a Szentá 75 VF jelű, ún. Tüskevár vadföldet.

Ennek érdekessége, hogy villanypásztor helyett stabil 2 m-es dróthálával védett a 4,4 ha-os vadföld. Ezt a fajta vadföldet kizárólag a gímszarvas részére tartjuk fenn, és bőgésre vetjük el felerészben kukoricával, felerészben csalamádéval, ami kukorica, napraforgó, rozs és olajretek keverékéből áll. A kukoricát a szokásos módon májusban, míg a csalamádét július közepén vetjük. A kerítésen három helyen beugrókat alakítottunk ki, ami 100–110 cm magas kerítést jelent, ahol a szarvasok be tudnak jutni a vadföldre, viszont a vaddisznók nem férnek hozzá. Ezáltal a vadföld jóval hosszabb ideig biztosítja a szarvasok számára a takarmányt.

Utolsó programpontként rövid autó-zás után értük el a Szentá 66 VF jelű krátói vadföldet, ahol a korábbi szisztémához hasonló rendszert láttunk 7 ha-on. Közvetlenül a bekerített vadföld mellett egy lerágott zablegélőn Horváth Ádám kollégánk elmesélte a két évvel ezelőtti 13 kg fölötti bika elejtésének történetét, amellyel szakmai programunkat be is fejeztük. Fél óra autóút után ebédre érkezünk vissza Kaszóba.

Jancsó András

Képek: Nagy László

Erdőtelepítések magánerdőben

A szakmai program első helyszíne Bel-ső-Somogyba, Bakháza község határába vezetett, ahol az elmúlt évtizedben ki-vitelezett erdőtelepítések közül tekin-tettek meg több erdőrészt a progra-mm résztvevők.

Kaszó községtől mintegy félórás utazás után szálltunk ki a terepi progra-mm helyszínén, Bakháza külterületén,

ahol összesen mintegy 450 ha új erdő került telepítésre. Az autóbusszoktól a résztvevők besétáltak egy több mint 60 ha-os erdőrészt belsejébe.

Először a Mocz és Társa Magánerdészeti Kft. gazdálkodásáról, a cég működéséről kaptunk információkat, amely saját gazdálkodási területe mellett több ezer hektár erdőterületen lát el szakirányítási feladatokat is. Indulása óta közel 2000 ha erdőtelepítést valósított meg a térségben, és ennél is több erdőtelepítés tervezési, pályázati dokumentációját készítette el, jellemzően kocsányos tölgy fafajjal. Kiemelkedő években ez a terület a 400 hektárt is meghaladta.

Rövid ismertetést hallhattunk a bel-ső-somogyi homokvidékről, amely ko-rábbi vízfolyások homokos, savanyú hordaléka, amelyet a szél formált változatossá. Az egész tájra a gyertyános-tölgyes klíma jellemző, ahol az évi átlaghőmérséklet 10,3 °C, az évi csapadékösszeg 732 mm. Az erdők nagy része sík fekvésű, a tengerszint feletti magasság többnyire 150 m alatti. A legjellemzőbb genetikai talajtípus a rozsdabarna erdőtalaj.

A terepi program során megtekintett erdőrészek is hasonló termőhelyi viszonyok között találhatók, ami az erdőgazdálkodás számára megfelelő körülményeket jelent. Bakháza 2K erdőrészt egy 66,23 ha-os kocsányos tölgy célállományú elegyes állomány, ahol 80% tölgy mellett 20% cser található, kora 12 év.

A következő 22,45 hektáros részletben a 80% kocsányos tölgy mellett juharfélék és különböző vadgyümölcsök kerültek telepítésre, kora 6 év. A program során szóban bemutatásra kerültek az erdőtelepítések végrehajtásának lépései a tervezéstől a kivitelezési módokon át a befejezés utáni állapotig. Természetesen megemlítsük a gazdálkodás problémái is, azok a természeti, termőhelyi és jogszabályi tényezők, amelyek olykor lassítják vagy akár meg is akadályozzák egy erdőtelepítés sikerességét, esetleg megvalósítását.

Az erdőtelepítések megtekintése után a csoport Ötvöskőnyi Szentkereszt-pusztára utazott, a cég erdészeti csemetekertjébe és rendezvényterméhez, ahol Mocz András, a Mocz és Társa Magánerdészeti Kft. egyik tulajdonosa vadgyümölcsökből készült pálinkák kóstolására invitálta a résztvevőket.

Szöveg és kép: László Péter

Búcsúzás Kaszótól

A terepi programok helyszínét adó Dráva völgyéből, Belső-Somogy erdeiből, Kaszó tágabb és szűkebb környékéről, sőt a távolabbi szomszédos Horvátországból visszaérkezve ismét a rendezvénysátorban gyülekeztek a Vándorgyűlés résztvevői, hogy közös ebéd keretében vegyenek búcsút a kárpát-medencei erdészek lassan véget érő ez évi szakmai és baráti összejövetelének programjaitól. És nem utolsósorban egymástól is, hiszen könnyen lehet, hogy újabb egy évnek kell eltelnie ahhoz, mire ismét lehetőség teremthető a találkozássra.

A régi hagyományoktól kissé eltérően, de az erdélyi vándorgyűléshez hasonlóan idén is a terepi programokat követően került sor a Vándorgyűlés hivatalos zárását jelentő vándorzászló átadás-átvételre.

Lomniczi Gergely főtitkár felvezető szavait követően Mocz András egyesületi alelnök és Galamb Gábor, a Kaszó Zrt. vezérigazgatója köszöntö meg a tagságnak az érdeklődést, a nagy létszámú részvételt, és búcsúzott el az Egyesület vezetése és a szervezők nevében.

Ezt követően Galamb Gábor és Pálmai Katalin, a helyszíni szervezést koordináló Kaszó Zrt. munkatársa kötötte fel a 148. OEE-Vándorgyűlés szalagját az egyesületi zászlóra.

Majd a 149. Vándorgyűlés szervezői nevében Spiegel Endre, a DALERD Zrt. vezérigazgatója vette át a vándorzászlót, és invitálta az Egyesület tagságát a 2018-ban Gyulán megrendezésre kerülő országos erdésztalálkozóra.

Szöveg és kép: Nagy László

Szalagfelkötés a zászlóra

Galamb Gábor átadja a zászlót Spiegel Endrének, a DALERD Zrt. vezérigazgatójának

Mocz András magánerdős alelnök, OEE

Galamb Gábor vezérigazgató, Kaszó Zrt.

Spiegel Endre meghívja az Egyesület tagságát Gyulára

A résztvevők névsora

Ábrahám István, Ács Péter, Acsai Gábor, Aipli Zoltán, Almádi István, Altrichter Sándor, Andorka Bernát, András Róbert, Andrási Zsolt, André Zoltán, Andrési Dániel, Andrési Pál, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó, Antli István, Aranyos Péter, Asztalos Lajos.

Babics István, Babics Máté, Badari Tibor, Bagdán Levente, Bajzát Éva, Bakay László, Bakó Csaba, Bakon Gábor, Bakon József, Bálint Lajos, Bálint Róbert, Bálint Sándor, Bálint Tibor, Bálint Vencel, Balogh Andorné, Balogh Hunor, Bán Gábor, Bányai Péter, Baracs Zsolt, Bárány Gábor dr., Bárány László, Baráth Gábor, Bárdos Bence, Barkóczi István, Barna Péter, Bártky Dániel, Békési János, Beniczki János, Benkő László, Berdi-Gungl Zsannett, Berecki Gábor, Berényi Attila, Bérés Miklós, Berta Tamás, Bilig Zsolt, Birinyi József, Biró Boglárka dr., Biró Ferenc, Biró Ferencné, Biró János, Bitay Márton Örs dr., Bitó Irén, Boda Ferenc, Boda József, Boda Zoltán dr., Bódi Róbert, Bodri Károly, Bodri Károlyné, Bodrogi Pál, Bogdán József, Bognár Gábor, Bognár Gáborné, Bognár Tibor, Bóka Zoltán, Boleman György, Bolgár Róbert, Bóna József, Borcsa-Bodolay Zoltán, Borcsa-Bodolayné Holl Katalin, Borka Viktor, Boros Bianka, Boross László, Borovics Attila, Bors László, Both Hajnalka, Bozsik Máté, Bugán József, Bunevác Győző, Burai Csaba.

Czémán Gábor, Czirok István, Czita Gábor.

Csák József, Csákány Gabriella, Csapó József, Csarnai Gergő, Császár György, Csejkné Kissimon Mária, Cseke Bence András, Cseke Krisztina, Csépanyi Ádám, Cserép János, Csernus Zsolt, Csikós Béla, Csirke Ferenc, Csiszár Attila, Csóka Péter, Csókáné dr. Szabados Ildikó, Csoknyai József, Csonka János, Csonka Tibor, Csonka Tiborné, Csór Attila, Csordás Nagy László, Csordás Nagy Lászlóné, Csóré László.

Dalvári Vince Gábor, Dankó Miklós, Danku István, Dányi Roland, Dávid Gábor, Dávid József, Davide Bordignon, Derzsi Zoltán, Dézsi Károly, Dezső Vilmos, Dobi Balázs, Dobó Béla, Dobó István, Dobos Alex, Dobos Ildikó, Dobre-Kecsmár Csaba, Dolnegó József, Domokos Gergely, Donkó Ferenc, Dósa Ildikó, Döme László, Drabbant Zsolt, Drávavölgyi Gábor, Drenyovszki András, Drobnyiné Pollák Margit, Dudás László Péter, Duska József, Dürgőné Szalay Piroska.

Eichert Gergely, Elmer Tamás, Emmerling Gábor, Emmerlingné Köhler Marietta, Encsi Csaba.

Fábián Béla id., Fajger-Völgyesi Antónia, Farkas Csaba, Farkas Zsuzsanna, Fazakas Csaba, Fazekas József, Fazekas Tamás, Fehér Adél, Fehér István, Fehér Roland, Fehérné Rácz Ágnes, Fekete Teréz, Feketéné Pechtol Éva, Ferenczi Tamás, Fetzner Zoltán, Fodor György, Fodor Mihály, Folcz Tóbiás dr., Frank Gábor, Fribiczerné Forrai Katalin, Fritsch Ottó, Fülöp Tamás, Fülöp Zoltán, Fűr Tamás, Füredi László, Füsi Balázs.

Gaál Albert, Gaál Györgyné dr., Gaál István, Gaest Gergely, Gajdos Péter, Gál Sándor, Gál Sándor Zsolt, Gál Sándorné, Galamb Gábor, Galán Gábor János, Garancsi István, Gazdag László, Gazsi Sándor, Geiszt Ferenc, Gelle János Gábor, Gémesi József, Gencsi Zoltán, Gentile Cocco, Gerencsér Noémi, Gergely Gábor-Tiberiu, Gerner Gábor, Gombai Gábor,

Gór Lajos, Gosztola Júlia, Gottfert Ilona Ágnes, Göbölös Péter, Gödörházi Gábor, Gósi István, Grédics László, Grédics Szilárd, Gregán Zoltán, Gróf András, Guba Csaba, Gulyás Imre, Guzsván Zsolt.

Gyenes István, Gyenes Károly, Győrffy Balázs, György Boglárka, Győri Róbert, Győrvári László, Gyurcsik Attila.

Hajdú András, Hajdu Tibor, Haluska Zoltán, Hamar Ferenc, Hámosi Sándor, Harhai László, Hartl Éva dr., Házi Ferenc, Hefler László, Hegedűs Andrea, Hegyi Péter, Heim Márton, Heim Márton, Helmrich Tamás, Hirmann Antal, Hoffmann Pál, Holdampf Gyula, Homoki József, Homoki Mihály, Homolya Gábor, Hopka István, Hopp Tamás, Horváth Csaba, Horváth Ernő, Horváth Gábor, Horváth Gyula, Horváth Iván, Horváth József, Horváth László, Horváth László, Horváth Martin, Horváth Mihály, Horváth Miklós, Horváth Péter Brúnó, Horváth Róbert, Horváth Szilárd, Hován István Iván, Hudák László, Hudák László ifj., Hujber Zoltán, Huszti Anett.

Ihárosi Péter, Illés Péter, Iványi Ákos, Iványos László András, Izsák Árpád.

Jagicza Attila, Jakab Attila, Jakab Nándor, Jámbor László, Jámbor László, Janács Gergely, Jánik Renáta, János Levente, Jóna Albert, Józwiak Bernard, Józsa István, Juhász Lenke, Juhász Pál, Jung László dr., Juracsek Ferenc.

Kacvinszki Tamás, Kadlicsek János, Kaitz Zoltán, Kajon János, Kalamár Gergő, Káldi Lajos, Karba János, Kardos Bendegúz, Kárpáti László dr., Kelemen Géza, Keresztes Dávid, Keresztes György, Keszleri József, Kincses Miklós, Kindla Norbert, Király Attila, Király Dénes, Király László, Király Pál dr., Kis Norbert, Kis Prumik Ágnes, Kisgyörgy Sándor, Kispéter Eszter, Kiss Árpád, Kiss Béla, Kiss Csaba, Kiss Csaba, Kiss Gábor, Kiss Gábor, Kiss Gáspár Levente, Kiss János Károly, Kiss Károlyné, Kiss László, Kladiva Tamás, Klemencsics András, Klüber Anita, Kocsis István, Kocsis László, Kocsis Mihály, Kolozsvári Ákos Imre, Koltay András dr., Korbonski Bogdáné, Korbonski Kazimierz, Korka Lajos, Kóródi Sándor, Kósa Attila, Kottek Péter, Kovács András, Kovács Endre, Kovács Ferenc, Kovács Gábor, Kovács Gábor, Kovács Kázmér, Kovács Krisztián, Kovács Márton, Kovács Péter, Kovács Péter, Kovács Tibor, Kovács Zsolt, Kovácsécs Pál, Kozák Gábor, Kozák Gábor ifj., Kozma Béláné, Köveskúti Zoltán, Kránicz Róbert, Kreiner Roland, Kubicza Tamás, Kucséber Violetta, Kulcsár György.

Lajtos János, Lakatos Ferenc, Laki László, Lakics Rudolf, Langó Zoltán, László Diána, László Péter, Lázár Tamás, Lázár Tamás, Lengyel Béla Bence, Leonhárdt Róbert, Liebhardt István, Ligeti Mihályné, Limp Tibor, Lomniczi Gergely, Lukács István, Luzsi József.

Magassy Erik, Magyar Zoltán, Májnén Nánási Katalin, Major Attila, Major László, Majoros Gábor, Majoros Richárd, Majoros Zsolt, Malgay Györgyi, Malgay Viktor, Málnai Tamás, Marcsisin Tamás, Markó András, Markó Gyula, Marosi György, Márton István András, Márványi Csaba, Matáncsi János, Máté Béla, Medveházi Zsolt, Megyesi István, Meleg Ferencné, Menoni Imre, Merő Nándor, Mészáros György, Mezei Ervin, Mézes Gergely, Mihály László, Mikesz Zoltán, Miklós Nemestóthy, Mikola Sándor, Mitró János, Mocz András, Moczná Szabó Erika, Mogyorósi Zsolt, Mohácsi Attila, Molnár Csaba, Molnár Gábor, Molnár Katalin, Molnár Péter, Molnár Tamás, Molnár Tamás, Monda Lászlóné, Monori Alfréd, Monori András, Monostori Miklós, Montskó Sándor, Mózes Csaba dr., Möcsényi Miklós, Mucsonyi Zsolt, Müller Kinga.

Nádas József, Nagy Attila, Nagy Balázs, Nagy Bálint, Nagy Csaba, Nagy Dániel, Nagy Ferenc, Nagy Frigyes Vince, Nagy János dr., Nagy József, Nagy Lajos, Nagy Lajos, Nagy László, Nagy Mátyás, Nagy Nándor, Nagy Zoltán, Nagy Zoltán, Nagy Zsolt, Nagy-Balázs Lajos, Nagy-Bozsoky Péter, Nánási Zsolt István, Naszladi Géza, Nemes Zoltán, Németh Benedek, Németh Imre, Németh József, Németh Márk, Németh Sándor, Németh Tamás, Némethi Kálmán, Neszményi Zsolt dr., Niszler József, Novográdecz Péter.

Olasz Milán, Oravecz József, Orbán Tibor, Orbók Ilona, Orbók Sándor, Ormos Balázs, Orosz Gyula.

Pál János Viktor, Pál Lajos, Palák János, Palánki Gábor, Palaticz Ferenc, Pálhalmi János, Pálmai Katalin, Pandúr Krisztián, Panyik Tamás, Pap László, Pap Zoltán, Pápai Gábor, Papp Bálint dr., Papp Csaba, Papp Tamás, Papp Tivadar, Paragi Gábor, Partos Kálmán, Pásztor János, Patocskai Zoltán dr., Peszlen Roland, Pethő József dr., Petőfi László, Petrik János, Petrikné Fetér Gyöngyi, Pfeifer Zoltán, Pintér Csaba, Pintér Eszter, Pintér László, Pintér Ottó, Pintér Ottó, Pittlik Károly, Potcsi Béla, Pordán Péter, Porzolt Levente, Pósán Balázs, Potkovác István, Pöcze Levente, Právetz András, Puskás Lajos, Puskás Mihály, Puskás Zoltán.

Rácz Károly, Rácz Miklós, Radics László, Rapi Zsolt, Reinitz Gábor, Reischl Gábor, Reith Gábor, Restás Gábor, Ripszám István, Rohonczy Adorján, Román József, Romhányi Emese, Rónai Ferenc dr., Rosta Gyula, Rosta Katalin, Ruborits Tamás, Rujzam Antal, Rumpf János, Ruzinkó Iván, Ruzsics Balázs.

Sajgó Ferenc, Samu László, Sári Zsolt, Sarjas András, Sárközy Tamás, Sárvári János dr., Sátor Ágnes, Schmotzer András, Schumacher István, Schweighoffer Ottó, Sebestyén János ifj., Selyem József, Semjén Zsolt dr., Sere Ferenc, Sereg Róbert, Seregi János dr., Seres Ferenc, Serfőző László, Serfőző Lászlóné, Silnicki Ádám, Simófi Ferenc, Simon Attila, Simon Attiláné, Simon Dávid István, Simon Norbert, Sipos Ernő, Sipos István, Sipos Márton, Sipos Péter, Sisák Zoltán, Som Árpád, Somay Gergely, Somogyi Zoltán, Somogyvári Vilmos dr., Soós Norbert, Spiegel Endre, Spingár Ferenc dr., Spingár

Péter, Stastny Gyula, Stefanek Zoltán, Stork Nándor, Stubán Zoltán, Suhaj István, Sulyok Ferenc, Sütő Péter, Sütő Szabolcs.

Szabó Béla Szilárd, Szabó Dániel, Szabó Edit, Szabó Éva, Szabó Ferenc, Szabó Gergely, Szabó János, Szabó József, Szabó Julianna, Szabó Mária, Szabó Péter, Szabó Péter, Szabó Róbert, Szabó Szilárd, Szabó Tamás, Szabó Tamás, Szabó Tibor József, Szakács István, Szakács István, Szakács László, Szakács Mária, Szakács Sándor, Szalacsi Árpád, Szalai Kitti, Szalay László, Szamonek Zoltán, Szamosvári Antal, Szani Zsolt, Szántai Péter, Szarvas Klára, Szász Mihály, Szászfalvi László, Szatmári László, Szatmáriné Sükösi Julianna, Szedlák Attila, Szedlák Tibor, Szehágel István, Szeifer Szabolcs, Szekán György, Székely Levente József, Székely Róbert, Szekeres György, Szeles Gábor, Szénási Miklós, Szentpéteri Sándor, Szép Tibor dr., Szepesi András, Szi-Benedek József, Szigeti Ferenc, Szokolovszki Géza, Szőlősi Attila, Szrnka Mihály, Szuromi László, Szűcs Imre.

Takács József, Takács Tibor, Tamás Ágnes, Tamás László, Tanka István, Tárczy Csaba, Tasi Lilla, Tassy Márk, Temesvári István, Ternácz Zsolt, Ther András, Thuróczy Lajos dr., Tifinger Tamás, Timár József, Tisza Zoltán, Tkálec Gergely, Tódor László Botond, Tokodi László, Tóth András, Tóth Attila, Tóth Balázs, Tóth Ferenc, Tóth Fónai György, Tóth Gábor, Tóth Gábor, Tóth János, Tóth Károly, Tóth Kristóf, Tóth Péter, Tóth Péter, Tóth Zoltán, Tőke István, Tölcsér Mária, Tőzsér Zoltán, Tüske Zoltán.

Udvardi Annamária, Ugron Ákos Gábor, Urbán Pál.

Vaczurka István, Vadász György, Vajai Dániel, Válint Miklós, Vámos Károly, Váncsa Botond, Ványi Attila, Varga Attila, Varga Csaba, Varga Csilla, Varga Gyula, Varga István, Varga László, Varga Péter, Varga Péter, Varga Rudolf, Varga Tamás dr., Varga Zoltán, Varju József, Vas László, Vaski László, Vaspori Lajos, Vereczkey Márton, Vid Katalin, Vidóczi Henriett dr., Vilmányi Márton, Vincze Béla, Vincze Ferenc, Virág Máté, Virágh Pál, Vissi Géza, Vissiné Berényi Edit, Vízahányó László, Vizi Norbert, Vízvári Ottó, Sandru Vlad.

Wagner Józsefné, Wágner Tibor, Wenczel Dóra, Wilcsinszky Adrienne, Wisnovszky Károly.

Zambó Péter, Závodszy Szabolcs, Zay Adorján, Zétényi Zoltán, Zvonimir István.

Zsoldos Csaba, Zsuppán Ernő.

Köszönetnyilvánítás

Az *Erdészeti Lapok* Szerkesztősége ezúton köszöni meg a 148. OEE vándorgyűlést bemutató lapszám tartalmának összeállításában közreműködők segítségét!

Köszönet **Fekete Teréznek, Andrési Pálnak, Andrési Dánielnek, Bognár Gábornak, Kovács Gábornak, Möcsényi Miklósnak, Pápai Gábornak** és **Szakács Lászlónak**, akik fényképekkel segítettek a szerkesztő munkáját!

Nagy László
főszerkesztő

Az Év erdésze-verseny tizedszer

Az elmúlt évek során az Országos Erdészeti Egyesület által kiírt Év erdésze-verseny jelentős elismertségre tett szert. A verseny céljai között szerepel a részt vevő erdészek szaktudásának gyarapítása, korszerűsítése, valamint az erdészszakma sokrétűségének, szépségének bemutatása, népszerűsítése.

A kétfordulós verseny első fordulóját az erdőgazdaságok az OEE illetékes helyi csoportjaival karöltve rendezik meg. A második fordulót, az országos döntőt a vándorgyűlést közvetlenül megelőzően, ebben az évben a KASZÓ Zrt. szervezte meg június 21–22-én, immár tizedik alkalommal. Ebben az évben 22 versenyző vett részt a döntőben, közülük három Erdélyből érkeztek.

Szerdán délig kellett beérkezni, majd a regisztráció után elfoglalni a szállásokat. Egy órákor a megjelent versenyzőket és kísérőiket a versenyt kiíró Országos Erdészeti Egyesület nevében *Lomniczi Gergely* főtitkár, a szakmai részt szervező KASZÓ Zrt. képviselőjében *Galamb Gábor* vezérigazgató, a versenybírók nevében *Márványi Csaba*, a Somogy megyei Kormányhivatal erdészeti osztályvezetője köszöntötte.

A bírók bemutatását és a szakmai verseny részleteit *Horváth László* (KASZÓ Zrt.) főszervező ismertette. A köszöntők után megtörtént az eligazítás és a rajtszámok húzása. Ezt követően a Hertelendy kastély közelében került sor a korong- és a golyóslövészeti versenyszámok lebonyolítására.

Csütörtök reggel egy gyors eligazítást követően a versenyzők első fele a terepi versenyszámokkal kezdett a Tüskevár kerületben. A kapott térkép segítségével kellett az egyes versenyszámok helyszíneit megtalálni.

A gyakorlati versenyszámok között különböző, széles körű ismereteket igénylő feladatok szerepeltek. Az erdőgazdálkodási gyakorlati feladatok a hétköznapi erdészeti tevékenységek legfontosabb elemeit tartalmazták, és ezek megoldása során lehetett kapni az összes elérhető pontszám mintegy kétharmadát.

A feladatok között szerepelt többek között erdőfelújítás leírása, állományleírás, élőfakészlet meghatározása, famagasság- és fatérfogatbecslés, gyérítésjelölés, élőfakészlet meghatározása körlapösszeg mérésével, választékolás, rönk- és tűzifa számbavétele.

A tavaly elsőként megrendezett közjóléti részfeladat ismét a verseny részét képezte. Gyermekek előtt kellett 10 perc-

ben egy tanösvényen terepi előadást tartani. A vadászati feladatok között szerepelt vad távolságbecslése és trófeamínősítés. Az idei év újdonsága az erdőkárok becslése feladat volt.

A csoport másik fele a kaszói Ökocentrumban az elméleti versenyszámokkal kezdett. Itt először képekről kellett lágy- és fásszárú növényeket, valamint állatokat felismerni. Majd egy összetett szakmai feladatsort kellett írásban megoldani. Végül rügy-, termés- és fametszet-felismeréssel zárult az elméleti verseny. A déli órákban a két csoport versenyzői helyet cseréltek, és a verseny folytatódott.

A szervező KASZÓ Zrt. részéről *Horváth László* főszervező és csapata igazán kiváló házigazdának bizonyult. A nagy melegben rendszeres kínált hideg italokkal, kávéval tartották a lelket a versenyzőkben és a versenybírókban.

Csütörtökön este már mindenki izgatottan várta, hogy a verseny eseményeit tartalmazó hirdetőtáblára felkerüljenek az eredmények. Versenyzők és versenybírók nagy csapata együtt baráti beszélgetés során értékelték a verseny tapasztalatait. Bár a hivatalos eredményhirdetésre csak másnap került sor, a verseny győzteseinek az eredmények megismerését követően már gratulálhattunk.

Az év erdésze szakmai versenyt 2017-ben *Szehágel István* (914 pont, SEFAG Zrt.) nyerte *Baracs Zsolt* (843 pont, Vértesi Erdő Zrt.) és *Vámos Károly* (824 pont, Egererdő Erdészeti Zrt.) előtt. A verseny helyezettjei az oklevelek, serlegek és tárgyjutalmak mellett a versenyt támogatók különdíjait is átvehették.

Az első helyezett az *Andreas STIHL Kft.*, a második a *Grube Kft.*, a harmadik a *Mountex Kft.* ajándékutalványaival lett gazdagabb. *Szehágel István* emellett a győztesnek járó

vándordíjat, a CGP Instruments Kft. által felajánlott digitális átlalót is megkapta. Az összetett eredmények mellett versenyszámonként is díjazták a legjobb eredményt elérőket. Az egyéni versenyszámok díjait a STIHL Kft. és a Grube Kft. ajánlotta fel.

A verseny értékelése

A verseny során elméleti és gyakorlati feladatokat kellett megoldani. Összesen 1300 pontot lehetett elérni.

Az összetett írásbeli feladatsor meglehetősen nehéz, sokrétű feladat volt, amelynek a megoldására 120 perc állt rendelkezésre. A legjobban a vadászati tesztfeladatok megoldása sikerült, míg a legkevésbé a számolási feladatok. A legjobb teljesítmény 85%-os volt, ami kiemelkedőnek tekinthető. 50% alatt senki nem teljesített, ami igazolja a versenyzők jó felkészültségét. A versenyszámot *Gál Sándor* (Zalaerdő Zrt.) nyerte.

A felismerés versenyszámban többek között termés, fامتzet, gomba, madár, emlős, vadnyom, típusjelző növény és károsítók felismerése is szerepelt. A legjobban a vadnyomok és a típusjelző növények felismerése sikerült, a legkevésbé a károsítóké. A versenyzők a 100 pontból átlagosan 68-at értek el. A versenyszámot *Donkó Ferenc* (NEFAG Zrt.) nyerte.

A közjóléti feladatban (1. gyakorlati versenyszám) hatfős gyerekcsapatnak kellett az erdőről, annak élővilágáról beszélni 10 percben. Segítségképpen a helyszínre több tájé-

koztató táblát is kihelyeztek a házigazdák. Nagy kihívás a gyerekeknek érthetően, egyszerűen bemutatni az erdőt. Többek előadása kicsit tudományosra sikerült. Nehezebb volt a feladat azoknak a versenyzőknek, akik a napi munkájuk során nem találkoznak ilyen kihívással. Itt mutatkozott meg igazán a versenyzők személyisége. Majdnem minden versenyzőnek az előadásában volt újdonság. A versenyszámot *Baracs Zsolt* (Vértesi Erdő Zrt.) nyerte.

A választékolás (2.) versenyszámban egy szálfát kellett a versenyzőknek választékolniuk. A gyakorlatban a piaci igények szerint történik mindez. A Magyar Szabvány szerinti választékolásban a versenyzőknek nincs megfelelő rutinjuk. A versenyszámot *Király László* (Szombathelyi Erdészeti Zrt.) nyerte.

A távolságbecslés és trófeaminősítés (3.) versenyszámban négy nagyvad trófeájának bírálatát, löhetőségét kellett elvégezni, illetve a távolságát becsülni. A test nélküli trófea távolságának becslése más, mint az élő vadé. Talán ezzel is magyarázható a keletkezett pontszámok közötti nagy szórás. Volt olyan versenyző, aki nem vadászik, ennek ellenére jó értékeket becsült. Ugyanakkor vadászó versenyzők is alaposan „mellélőtek”. A versenyszámot *Gál Sándor* (Zalaerdő Zrt.) nyerte.

Az állományleírás (4.) versenyszámban kétszintes állomány leírását kellett elvégezni. Összességében a feladat megoldása jól sikerült. A versenyzők fele a 125 pontból 100 pont feletti eredményt ért el. Általában a felső szint leírása megfelelő volt. A legnagyobb problémát az alsó szint záródásának meghatá-

rozása jelentette. Néhány versenyző a két szintet nem vette külön. A versenyszámot Szehágel István (SEFAG Zrt.) nyerte.

Az élőfakészlet meghatározása körlapösszegméréssel (5.) az egyik legnehezebb feladatnak bizonyult. 14 versenyző nem érte el az 50%-os eredményt. A feladatot többnyire Bitterlich relaszkóppal hajtották végre, néhányan Suunto famagasságmérőt is használtak. A sikertelenség oka, hogy ez a feladat nem része a kerületvezető erdészek napi gyakorlatának. A versenyszámot Szehágel István (SEFAG Zrt.) nyerte.

A famagasság és térfogat becslése (6.) feladat nagy gyakorlati tapasztalatot igényel. Megoldásánál előny lehet, ha a versenyző hasonló paraméterekkel rendelkező állományokban dolgozik. A leggyakoribb hiba volt a mellmagassági átmérő, majd emiatt a köbtartalom alábecsülése. Több esetben közel 50%-os eltérések is adódtak. A versenyszámot Vámos Károly (Egererdő Erdészeti Zrt.) nyerte.

A gyérítésjelölés versenyszám (7.) az erdészek gyakorlatában előforduló és nagy szakmai kihívást jelentő feladat. Ez a versenyszám is nehéznek bizonyult, hiszen 50% feletti tel-

jesítményt csak két versenyző ért el. Ezen a versenyen egy 27 éves elegyes kocsányos tölgyesben kellett a feladatot elvégezni. Kicsit nehezítette a feladatot a mintaterületen található néhány vörös tölgy. A versenybírók 100 faegyedet beszámoltak, majd a versenyszabályzat szerint a törzseket minősítették. Ezt kellett a versenyzőknek is elvégezniük. A versenyszámot Kovács Péter (Ipoly Erdő Zrt.) nyerte.

Az erdőfelújítás leírása (8.) versenyszámban egy nagyon gyenge, többféle károsítástól szenvedő erdősítés állapotát kellett minősíteni. Az erdősítési feltételek elbírálása a versenyzők többségének jól sikerült. A nehezebb feladatot a károsításokkal kapcsolatos értékelés jelentette. A versenyszámot Szehágel István (SEFAG Zrt.) nyerte.

A rönk és sarang számbavétele (9.) a kerületvezető erdészek egyik gyakori, szinte mindennapi tevékenysége. A feladat megoldása során a versenyzők felkészültek voltak, a hibák többnyire felületességből és időzavar miatt következtek be. A két feladatot külön értékelte a versenybizottság. A rönk számbavételét Nánási Zsolt István (VADEX Mezőföldi Zrt.), a sarangét Csikós Béla (KEFAG Zrt.) nyerte.

Az erdőkár becslése (10.) új versenyszámként jelent meg, és a legnehezebbnek bizonyult. Csupán egy versenyző ért el 50% feletti eredményt. A kijelölt mintaterületen fafajonként a három leggyakoribb kárt vagy károsítást kellett figyelembe venni az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer útmutatója és kódjegyzéke alapján. A versenyszámot Altrichter Sándor (Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.) nyerte.

A koronglövészet versenyszámban 25 korongot kell eltávolítani, korongonként duplázni lehet. A versenyszámot Altrichter Sándor (Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.) nyerte.

A golyós lövészet során 0.22-es kaliberű fegyverrel, öt próbálövés után álló testhelyzetben, feltámasztás nélkül 10 lövést kell leadni az 50 méterre található lőlapra. A versenyszámot Szehágel István (SEFAG Zrt.) nyerte.

A versenybizottság a verseny lebonyolítását és szervezését precíznek és mindenben megfelelőnek ítélte. Ezért köszönet illeti a házigazda KASZÓ Zrt. minden munkatársát és a versenybírókat egyaránt.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó

OEE technikus alelnök

Képek: **Andrési Pál**

Somogyi győztes Somogyban

Beszélgetés Szehágel Istvánnal, az Év erdészevel

Egymást követően immár a harmadik alkalommal Somogyországban került megrendezésre a hazai erdésztechnikusok rangos szakmai megmérettetése, Az Év erdésze-verseny országos döntője. 2015-ben a SEFAG Zrt. Kaposvári Erdészete, 2016-ban a somogyszobi Mocz és Társa Magánerdészeti Kft., míg 2017-ben a Belső-Somogy zöld szívében erdőgazdálkodó KASZÓ Zrt. volt a szervező házigazda. Az eltelt három év alatt – talán nem véletlenül – a dunántúli kollégák hódították el a győztesnek járó trófeát. Kaposváron Tolna megyei, Somogyszobon zalai, míg idén Kaszón Somogy megyei erdész, nevezetesen **Szehágel István**, a SEFAG Zrt. erdésztechnikusa lett az Év erdésze, akivel a szakmáról, a felkészülésről és a versenyről beszélgettünk.

– Először is gratulálok a győzelmedhez! A kétszeres bajnok Gál Sándorral is fémjelzett mezőnyben ez nem lehetett könnyű. Mit jelent számodra ennek a kitüntető címnek az elnyerése?

– Köszönöm szépen a gratulációt. Valóban nem volt könnyű, sőt mondhatnám kemény volt. A verseny megnyerése megmutatta számomra, hogy a szakmán belül hol helyezkedem el, hol tartok, és egy kis nyomásgyakorlásra mire vagyok képes. Nagyon jó érzés volt Somogyban somogyiként győzni, az a tapsvihar, amit a közönségtől kaptam a győzelemért, mindennél többet ért. Ritkán él át ilyent az ember.

– Hogyan készültél fel az országos döntőben várható feladatokra? Hogyan segítettek a kollégák az eredményes szereplésben?

– Ha már úgy alakult, hogy a megyei versenyen győztem, a helyzet komolyságára való tekintettel elhatároztam, hogy nekifekszem a feladatnak, a felkészülésnek, tisztességes helytállást ígértem. Osztályvezetőim felkészülési tervet készítettek, amelynek alapján hetente egy-egy napot felkészüléssel és egyéb

gyakorlati feladatok megoldásával töltöttünk. Igazgatóm és osztályvezetőim a napi gondokat levették a vállamról, mondván, a felkészüléssel foglalkozzam, és ha kell, bármilyen segítséget megadnak. Kellett is! Elméleti és egyéb feladatokból otthon készültem.

– Somogyi erdőkben somogyi erdészként versenyezhetél. Származott ebből szakmai előnyöd a döntő során, mondhatnánk, „otthon voltál a terepen”?

Szehágel Istán három versenyszámot is megnyert az összetett győzelem mellett

– Kaszói Somogy zöld szíve, ugyanolyan homokvidék, mint a Marcali Erdészeti azon része, ahol én dolgozom. Síkvidék, nem kellett hegyeket, dombokat másznom, hasonló állományokat kezelni. Nem lepődtem meg a 600 m³ feletti élőfakészleten sem. Ha ezek számítanak, akkor azt mondhatom, igen, otthon voltam. Egyébként trófeaszemlén és egy-két vérebversenyen kívül soha nem jártam ott.

– Három versenyszámot is megnyertél az abszolút elsőség mellett, ami azért pestiesen szólva „nem semmi”. Mikor érezted úgy a verseny közben, ha volt ilyen pillanat, hogy te fogod magasba emelni majd a győztesnek járó kupát?

– Nem volt ilyen pillanat. Önmagában a három versenyszám megnyerése szép dolog, de a győzelemhez nem elég, ha a többi versenyszámban az átlagnál rosszabbul szerepelek. Főleg a nagy pontszámú feladatoknál szükség volt a legalább 80% körüli teljesítményre. Ez többé-kevésbé sikerült. Egyébként az utolsó versenyszám után derült ki, hogy a körlopősszegmérésem is jó lett, így úgy éreztem, hogy a középmezőny elejére már jó leszek. Este tíz körül derültek ki a végleges eredmények és a jó hír számomra. „Hát akkor így is jó lesz!” – mondtam a kollégáknak szerény büszkeséggel.

– Melyik volt számodra a legnagyobb szakmai kihívást jelentő versenyszám, és miért?

– Inkább két versenyszám, az állományleírás és a körlopősszegmérés. A gyakorlatban ezeket a szakmai feladatokat az erdőtervezők végzik. Ada-

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó technikus alelnök (OEE) és Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár (FM) gratulál az Év erdészének

taikat az erdészek csak használják. Objektív dolgokon alapul (mérhető, számolható). Azok a versenyszámok, amelyeknél a „Mire gondolt a költő?” című „műsor” megy (pl. gyérítésjelölés, erdőkárbecslés), nem igazán nekem valók.

– *Tavaly a közjóléti feladat, idén az erdőkárbecslés jelent meg új versenyszámként. Hogyan látod tő melletti erdészszemmel, van gyakorlati alapja, haszna, hogy évről évre új elemekkel, új kihívásokkal gazdagodik a döntő?*

– A közjóléti szám egy érdekes, izgalmas, de nem is olyan könnyű feladat. Én személyesen jónak tartom, mert a gyakorlatban is néha-néha előjön. Azok az erdész kollégák tudják a legjobban megoldani, akiknek vannak közjóléti tapasztalataik, vannak tanösvényeik, erdei pihenőjük vagy más turisztikai látványosságuk a kerületben, és azok előbb vagy utóbb csoportot fognak vezetni. Ha máskor nem, az Erdők hete idején biztosan. Ráadásul az erdőismeret és szakmai tudás mellett más témákban is otthon kell lenni, pl. helytörténet, történelem. Az erdőkárbecslés úgy tapasztaltuk, hogy még egy nem kiforrott dolog, kissé túlzó büntetőpontokkal. Szerintem olyan versenyszámokat kellene bevezetni, amelyek mérhetők, számolhatók, így minimálisra csökken a szubjektivitás. Az sem baj, ha az erdészszakmához köze van.

– *Térjünk át a versenyről az erdész-hivatásra. Milyen családi háttér, szakmai életút vezetett el az idei Év erdésze címig?*

– A felmenőim között nem voltak erdészek, vadászok, legalábbis így tudom. Édesapám nagybátyja volt er-

dész, de őt nem igazán ismertem. Az első lépéseket az Erdő felé állítólag négy-öt éves koromban tettem meg édesapámmal, aki igen nagy természetjáró és természetisztelő ember. Az alapok innen jöttek.

Egy sor dolgot megtanultam, mire középiskolás lettem. Főleg azt, hogy hogyan kell közlekedni az erdőben, hogyan kell figyelni, tájékozódni ahhoz, hogy lássuk is a fától az erdőt.

Nekünk, falusi gyerekeknek az erdő-mező volt a játszótér, annak minden szépségével, érdekességével és persze problémájával együtt. Megismertem a falu környékén dolgozó erdészeket, vadászokat, én is megfertőződtem a „puska, kutya, zöld ruha” szindrómával.

Így vágtam neki a középiskolának Barcsra, ahol öt év után erdésztechnikus végzettséget szereztem. Kemény évek voltak, de mindig szívesen gondolkodok vissza azokra az időkre, tanáraimra, akik mindent megtettek azért, hogy az életben megálljuk a helyünket, és jó szakemberek legyünk. Így lettem én erdész.

Az élet úgy hozta, hogy 2008-ig hivatásos vadászként dolgoztam a Gyótai vadásztársaságnál. 2008-tól neveztek ki a Marcali Erdészeti Gyótai kerületének vezetőjévé. Gyakorlatilag ugyanazt a kerületet jártam hivatásos vadászként, amit most már erdészként. A két szakmát együtt kilenc évig műveltem, az erdészeti és a vadászat kölcsönös érdekét szem előtt tartva dolgoztam. Teszem ezt most is. 2017. március elsejétől csak az erdész beosztásom maradt, de a vadászatotól nem távolodtam el.

– *A kerületvezetői gyakorlatod során milyen feladatokat kell megoldanod?*

Mutasd be kérlek röviden a jelenlegi feladatköröd, a kerületed!

– 868 ha-os síkvidéki kerületet kezel a marcali térségben, Gyótápusztán. A kerület egybefüggő, gyakorlatilag téglalap alakú, 80%-a védett vagy fokozottan védett kategóriába esik, ezért az erdőművelési és a fahasználati munkák összehangolása igen fontos feladat. Mivel az erdész egy összekötő kapocs a kerülete és az erdészete között, ezért minden feladat rajta keresztül kerül ki a kerületbe. Felelek a feladatok szakszerű és időbeni végrehajtásáért, ezek pontos és szakszerű elszámolásáért. Védem az erdővagyonot, irányítom a munkákat, mit és hogyan kell szakszerűen elvégezni. Legyen az fadóntás, hídépítés, kerítésépítés stb. A rendszeres ellenőrzés, jelenlét a kerületben nagyon fontos, akár hétfőig is. Csak így lehetek naprakész, és így kevésbé érhetnek meglepetések.

– *Mivel foglalkozol a legszívesebben a hivatás mellett a szabadidőben, pihenésként?*

– A vadászat továbbra is igen közel áll hozzám, ezt a szenvedélyt nem ad-

tam fel, szívesen járok máshova is vadászni, nem csak Gyótára. A hegy- és a dombvidék bükkösein előszeretettel cserkelek. Volt szerencsém eljutni más országokba is vadászni, de a somogyi bőgő szarvasbikáknál még szelbet nem éltem át.

Még egyszer gratulálok az elért eredményhez, és köszönöm a beszélgetést!

Köszönöm, a megtisztelő lehetőséget is. Üdv az erdésznek!

Szöveg és kép: **Nagy László**

150 éve született Kaán Károly

Különleges idők tanúja lehet napjainkban az Országos Erdészeti Egyesület tagsága. Még egy ilyen nagy múltú egyesület életében is ritka, hogy rendkívüli emlékek sorjazzanak minden egyes esztendőben. Bőven van mire emlékeznünk! Mintha a sors is azt akarta volna, hogy Egyesületünk másfél évszázados jubileumát követően az idén ünnepelhessük Kaán Károly születésének 150. évfordulóját, majd jövőre Bedő Albert halálának 100. évfordulójára emlékezzünk.

Két nagy erdész elődünk élete egyébként is különös módon kapcsolódott, fonódott össze egymással és a magyar erdészeti történetével. Bedő Albert akkor vette át fiatal erdőmérnökként a megalakuló Országos Erdészeti Egyesület titkári posztját, mikor jószerivel Kaán Károly született.

Wagner Károly, Divald Adolf, Bedő Albert és kortársaik előtt a kiegyezés nyitotta meg azt a hatalmas pályát, amelyet irányításukkal a magyar erdész, erdőgazdálkodás az I. világháborúig befutott.

Bedő Albertet abban az évben ravaltozták fel Alkotmány utcai székházunkban, amikor Kaán Károly a háborúban vesztes ország erdészeti kormányrúdjához állt, és rövidesen azzal szembesült, hogy az erdők 84%-a került határainkon kívül, és az általa annyira szívügyének tekintett állami erdők területe mindössze 5%-ra zsugorodott.

Bedő Albertnek már nem kellett megélnie, hogy lássa a trianoni katasztrófát, de Kaán Károlynak, az ország első erdészének teljes mélységében át kellett éreznie a veszteségeket, és tétozás nélkül a megoldást, a kiutat is fel kellett mutatnia az összezavarodott erdészársadalomnak.

Építeni és újjáépíteni országos méretekben és haladéktalanul. Ez az embert próbáló feladat állt az akkor ereje teljében lévő 53 éves Kaán Károly előtt. Zseniálisan látta át a teendőket, és ehhez maradéktalanul igénybe vette a rendelkezésre álló szakemberek tudását is. Ő maga pedig rendkívüli ügybuzgalommal, fáradtságot nem ismerve vetette bele magát a majdnem megoldhatatlannak tűnő feladatba, a faínség megszüntetésébe, az ország erdőszűlségének növelésébe és mindemellett az elcsüggedt szakma értelmes feladatokkal történő ellátásába.

A kialakult helyzetben különleges vezetői kvalitásokra volt szükség: megingathatatlan jellem, fölényes szaktudás, nemzetközi áttekintés, precizitás, következetesség és szigor.

Igen, ezt a szigort később sokan szemére vetették Kaán Károlynak, de meggyőződés, hogy ott és akkor ez a szigor elengedhetetlen és szükség-szerű volt. Ezért, ha Kaán Károly életművét görcső alá vesszük, akkor az embert, az erdészt, a természetvédőt, a hivatali főnököt egyetlen fókuszpontban és együtt szabad csak vizsgálnunk, mert csupán ekkor kapunk éles képet, ekkor láthatjuk meg igazán emberi és szakmai nagyságát.

De nézzük, hogyan jutott az ország erdészeti és természetvédelmének élére, milyen életpályát futott be Kaán Károly, az erdőmérnök, a gazdaságpolitikus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, az erdőgazdálkodás újjászervezője, az Alföld-fásítási program elindítója és a korszerű, első természetvédelmi törvénynek is tekinthető 1935-ös erdőtörvény előkészítője, a műszaki tudományok tiszteletbeli doktora, az Országos Erdészeti Egyesület egykori alelnöke, később tiszteletbeli tagja.

Nagykanizsán született 1867. július 12-én, polgári családban. Középiskoláit is itt végezte. 1885–88 között a Selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia hallgatója. Gyakornoki idejét először Zala megyében, majd ezt követően a Besztercebányai Magyar Királyi Erdőigazgatóságnál töltötte. 1898-ban állami ösztöndíjjal a karlsruhei műszaki főiskolán, valamint a badeni erdőgazdaságban folytatott tanulmányokat. Ezután hosszabb tanulmányutat tett Ausztriában, Bukovinában, Galíciában és Dél-Németországban. Tapasztalatait az *Erdészeti Lapok* hasábjain tette közzé, és ezzel megkezdődött hosszú, változatos, magas színvonalú szakírói munkássága.

1901-ben főerdéshi, 1907-ben erdőmesteri kinevezést kapott. Közben *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter „a védelemre érdemes dolgok” összeírásával bízta meg. 1908-ban áthelyezték a földművelésügyi minisztérium kincstári erdőket felügyelő főosztályára. Nagy munkáját, az 1241 természeti

értéket tartalmazó *Természetvédelmi értékek fenntartását* 1909-ben miniszteri levél kíséretében küldték meg valamennyi törvényhatóságnak.

1912-től mint főerdőtanácsos a kincstári erdők gazdasági és igazgatási ügyeiért felelős osztály munkáját vezette. 1914-től természetvédelmi kormánybiztosként kidolgozta a természetvédelem hazai szervezetét, és meghatározta a védelemhez szükséges intézkedéseket. Az erdők ügyét mindig komplex módon vizsgálta, felhasználva más tudományágak legújabb kutatási eredményeit.

Kaán Károly 30 évesen

Az 1900-as évek elején meghatározó szerepe volt abban, hogy a mérnöki ágazatok közé az erdőmérnökök is bekerültek.

1916-ban a kincstári erdők főosztályának vezetője lett, 1918-ban pedig az erdőigazgatás országos vezetőjévé nevezték ki. 1919-ben már az erdő- és faügyek kormánybiztosa 1924-ig helyettes államtitkári, 1924–1925-ben címzetes államtitkári címmel. Kaán Károly már 1919 karácsonyán meghirdette programját *Erdőt az Alföldre* címmel, mintegy előre kijelölve a Trianon után bekövetkező tragédiából kivezető utat.

A megfelelő jogi háttér megteremtése érdekében 1923-ban született meg az Alföld-fásítási törvény (1923. évi XIX. tc.), s az ebben foglaltak alapján megin-

dultak a munkálatok. Kaán Károly azonban a jövő erdőgazdálkodásának alapelveit is megfogalmazta és eltökélten védte. Ilyenek voltak a tarvágások és a sarjerdők csökkentésére tett erőfeszítések, illetve az állami erdők és általában az állam szerepvállalásának növelése az erdészeti, természetvédelmi

A 42 éves Kaán Károly

kérdésekben. Ez utóbbi témakörben a magánérdekekkel való ütközés is hozzájárult viszonylag korai, 57 éves korában történő nyugdíjba vonulásához.

Kaán Károly ezt követően főként a természetvédelem és a tudomány terén alkotott maradandót. Ugyanakkor munkásságának kihatása az erdőgazdálkodásra továbbra is meghatározó volt, hiszen az általa kijelölt alapelvek mentén jött létre az erdőkről és természetvédelemről szóló 1935-ös törvény is.

Előtte azonban 1924-ben a Magyar Tudományos Akadémia szakirodalmi tevékenysége elismeréséül levelező tagjává választotta. Ma sem tudjuk, miért nem követte ezt a későbbiekben rendes taggá történő megválasztása. Nyugdíjba vonulása után sorra jelentek meg az Alfölddel összetett szemlélettel foglalkozó kitűnő munkái *A Magyar Alföld, Az Alföld problémája* és *Az Alföldi kérdések* címmel.

1931-ben az MTA megbízásából elkészült *Természetvédelem és természeti emlékek* című alpműve, amely a későbbi évtizedek védetté nyilvánításainak alapjául szolgált, a lefektetett alapelvek pedig beépültek az 1935-ös törvénybe. Szakírói munkásságának magas színvonalát díjak sora jelezte.

Fiatalos lendületét és alkotóerejét mutatja, hogy 1938-ban elfogadta a törvény alapján létrehozott Országos Természetvédelmi Tanács elnöki tisztét, bár ekkor már 71 éves volt.

Az Országos Erdészeti Egyesület, amelynek alelnöki tisztét 1920 és 1923 között töltötte be, 1940-ben tiszteletbeli tagjának választotta. Röviddel ezután, 1940. január 28-án váratlanul elhunyt, a Királyi Magyar Természettudományi Társulatnál tervezett nagyívű előadását már nem tudta megtartani. Síremléke a Farkasréti Temetőben található. Tiszteletére az Országos Erdészeti Egyesület 1984-ben Kaán Károly-emlékérmet alapított, amellyel az erdőgazdálkodásban és természetvédelemben kiemelkedő munkásságú személyeket jutalmaznak.

Talán nincs olyan nagy erdész elődünk, akinek emlékét oly sok helyen és formában megőrizték és ápolják erdészek, természetjárók, mint Kaán Károlyét. Nevét kilátó, forrás, turistaház,

emléktáblák, szobrok őrzik. Reméljük, az évforduló alkalmából, a Földművelésügyi Minisztérium árkádjai alatt születésnapjára mellszobra is méltó helyre kerül, az általa oly nagyra becsült Bedő Albert szobra mellé.

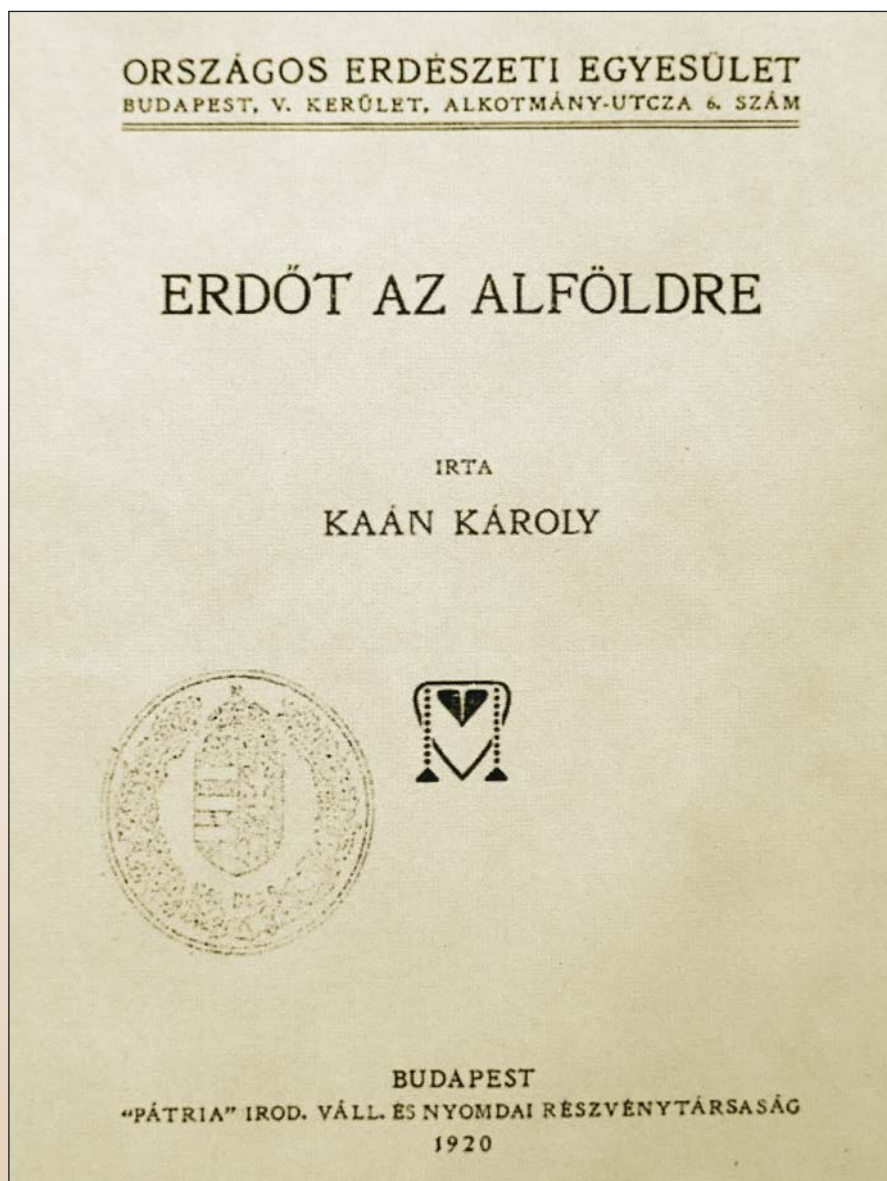
Kaán Károly munkássága 2012-től immár a Magyar Örökség része. A díjátadón elhangzott vers néhány sorával emlékezünk mi is a rendkívüli hatású erdész tudósra és köztisztviselőre: „*Fákat is ültettek oda...Erdőt, ahol fa nem volt soha.*”

Végül Láng István akadémikus szavaival zárom a megemlékezést: „*Kaán Károly szellemi öröksége túllépi a korának problémáira való válaszkérés időhatárait, és a 21. század felé tartó generációknak is juttat maradandó értékeket.*”

Dr. Sárvári János,

a könyvtár őre

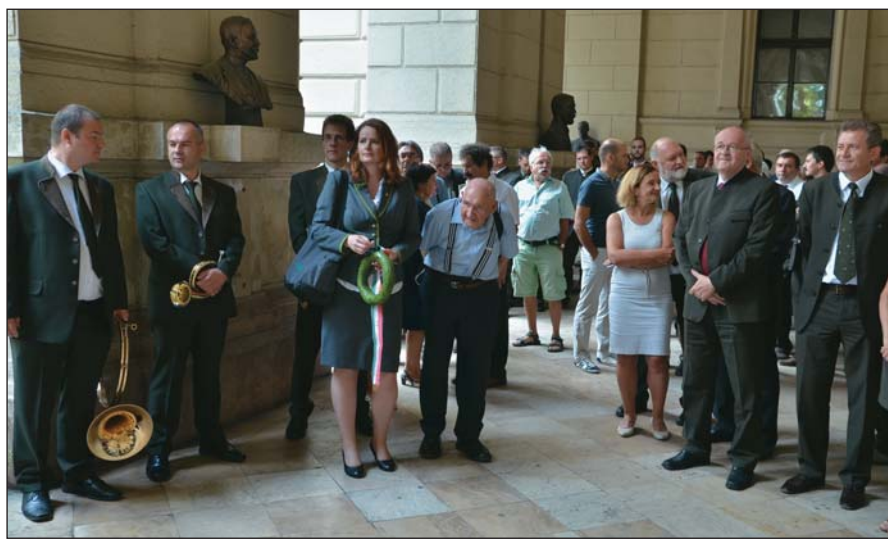
(A fenti előadás az OEE 148. Vándorgyűlésének ünnepi közgyűlésén hangzott el, Kaszón)

Szoboravatás Kaán Károly tiszteletére

Egyesületi ünnepség az agrárpanteonban

Egyenes jelleme, elszánt munkája, alkotó szelleme, erős vezető egyénisége ma is iránymutatást jelent – mondta ünnepi beszédében dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter az FM Kossuth téri épületének árkádjai alatt tartott ünnepségen, ahol Wagner Károly és Bedő Albert mellszobrai mellett mostantól neves erdész elődünk, Kaán Károly is méltó helyet foglal el a magyar agrárium jeles személyiségeinek szoborpanteonjában.

Július 5-én az erdőmérnökre, gazdaságpolitikusra, államtitkárakra, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjára, az Országos Erdészeti Egyesület egykori alelnökére, tiszteletbeli tagjára születésének másfél évszázados jubileuma alkalmából emlékeztek az ágazati és egyesületi vezetők, az egyesületi tagok és erdészkollégák.

Az ünnepség kezdetén Lomniczi Gergely főtitkár külön köszöntötte dr. Fazekas Sándor földművelésügyi minisztert, dr. Bitay Márton Örs állami földekért felelős államtitkárt, Ugron Ákos Gábor állami földekért felelős helyettes államtitkárt, Szabó Ferenc miniszteri főtanácsadót, Kiss Lászlót, az Országos Erdészeti Egyesület alelnökét, Farkas Dánielt, Kaán Károly dédunokáját, illetve a Kaán-család többi megjelent tagját, az idén 25. alkalommal rendezett Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Tanulmányi Verseny versenybizottságának tagjait, Batta Attila Viktort, a Kaán Károly-versenynek helyt adó Mezőtúr város alpolgármesterét, Thuróczy Lajost a Magyar Természetjáró Szövetség tiszteletbeli elnökét, Tassy Márkot a szövetség igazgatóját, Györfi Sándor szobrászművészt, a leleplezendő mű alkotóját, az Országos Erdészeti Egyesület valamennyi megjelent tagját és a

meghívott vendégeket. Az üdvözlések után felkérte dr. Fazekas Sándor minisztert ünnepi beszédének megtartására.

„Tisztelt hölgyeim és uraim! Szükségünk van célokra és üzenetekre, melyek iránytűként szolgálnak a kisebb és nagyobb döntéseink alkalmával munkánkban, otthon, mindennapjainkban. A legjobban azonban példaképekre van szükségünk.

Vannak olyanok, akik művészek munkásságából nyernek inspirációt, és vannak, akiket tudósok felfedezései

lelkésítenek újabb találmányok megalkotására. Számomra és meggyőződésem, hogy még sokak számára Kaán Károly személyisége, életműve, gondolkodása és emberi tartása hat ösztönzőleg.

Teendőim ellátása során éppen ezért sokszor eszembe jutnak Kaán Károly gimnáziumi tanulmányaim során megismert gondolatai: „A természet védelmét akkor szolgáljuk sikeresen, ha eltaláljuk, hogy hol és milyen módon lehet és kell a természetet oltalmunkba fogadnunk. Ha eltaláljuk, hogy milyen eszközökkel védhetjük meg a természet különféle megnyilvánulásait és velők meg bennök a természeti alkotásokat. Ha mindig és szünet nélkül törődünk azzal, hogy hol, milyen mértékig és hogyan terjeszkedhetik az emberi kultúra anélkül, hogy az értékesebb természeti alkotásokat bántanák, vagy megsemmisítenék. Erőit kikezdenék, vagy megrontanák. Anélkül, hogy megzavarnák a természet háztartásának a rendjét, sőt talán fel is billentenék annak egyensúlyát.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ma egy példaképnek állítunk szobrot. Egyenes jelleme, elszánt munkája, alkotó szelleme, erős vezető egyénisége ma is iránymutatást jelent. Azt gondolom, Kaán Károly legfőbb szolgálata az volt, hogy alázattal közeledett az erdők világa, a természet felé.

Egyszerre volt erdőmérnök, gazdaságpolitikus, államtitkár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, majd tiszteletbeli tagja. Ha arra a kér-

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter avatóbeszédet tart

désre kellene felelnem, hogy mi volt a hivatása, nem az önéletrajza szavai között találnám meg a választ, hanem azokban az értékekben, melyeket egész életében képviselt: a becsület, a szorgalom, az elkötelezettség és a hazaszeretet.

Ma, születése után 150 évvel azért is emlékezünk rá büszkén, mert példaértékű gondolatait, ötleteit és újításait képes volt átültetni a gyakorlatba, méghozzá úgy, hogy minden lépését kitarító, alapos háttér munka előzte meg. Precíz és alapos tudományos és történeti kutatásainak köszönheti, hogy ma az erdészettörténet egyik első megalapozójaként tekinthetünk rá.

Kaán Károly emellett a magyar erdőgazdálkodás reformere volt. Az első világháború után tragikusnak, sőt reménytelennek tűnt Magyarország helyzete, nemcsak gazdasági és társadalmi értelemben, hanem a természetvédelem és az erdőgazdálkodás szempontjából is.

A trianoni békeszerződéssel erdeink 84%-át veszítettük el. Kaán Károly viszont nem tértelenkedett, és miután az első közt tiltakozott az igazságtalan diktátum ellen, megpróbált javítani a helyzeten.

Sokat fáradozott az új erdészeti politika megvalósításán, az ezt megalapozó erdészeti törvények és utasítások kidolgozásán.

Legfontosabb eredménye az 1919-ben meghirdetett Alföld-fásítási program. Célkitűzése volt az ország erdősültségének növelése mellett a megmaradt erdők védelme is, a bennük folytatott gazdálkodás korszerűsítése, a szakszerűség fokozása, a fahozam növelése. Határozottan fellépett a tarvágások és a rablógazdálkodás ellen, és a természetes felújítást javasolta előtérbe helyezni. Sikeresen bevezette a kincstári erdőkben a belterjes, házi erdőgazdálkodási formát, melynek célja az volt, hogy az erdész termelje ki, dolgozza fel és értékesítse a fát.

Kaán Károly a hazai természetvédelemben is úttörő szerepet töltött be, nevéhez fűződik az állami természetvédelem létrehozása. Fontos lépés volt, hogy előkészítette az első természetvédelmi törvénynek is tekinthető 1935-ös erdőtörvényt.

Kaán Károly képes volt hosszú távon gondolkodni, terveit, programjait ebben a szellemben dolgozta ki. Kortársai közül sokan nem értették meg, de az idő őt igazolta. Ezt bizony mondhatjuk mi is, kései utódai. Felismerte,

hogy a Kárpát-medencében élők egymásra vannak utalva, szorgalmazta a szomszéd államokkal való jó kapcsolatot. Az volt az elképzelése, hogy az erdők fenntartását, megővését nemzetközi szerződésekkel kell garantálni.

Talán a szobrász tehetsége, talán az, hogy Kaán Károly munkásságát jól ismerve példaként tekintek rá, de úgy gondolom, ez a mű több mint egy bronzalkotás. Szobra mozdulatlan és néma, mégis képes minket megszólítani és megmozdítani még most is.

Öröm látni, hogy emléket ma is ilyen sokan és ilyen nagy tisztelettel ápoljuk. Kívánom, hogy még 150 év múlva is legyenek olyanok, akik követik Kaán Károly példáját. Köszönöm, hogy meghallgattak!"

A miniszter ünnepi avatóbeszédét követően Kiss László alelnök lépett a hallgatóság elé.

„Tisztelt miniszter úr, államtitkár úr, tisztelt ünneplő közönség, hölgyeim és uraim!

Kiss László alelnök ünnepi megemlékezése

Megbecsüléssel köszöntöm önöket az Országos Erdészeti Egyesület képviselőjében. A hazánk területének negyedét gondozó erdészet újabb nagyszerű elismerése a mai alkalom. Wagner Károly és Bedő Albert után a harmadik erdészgéniusznak, Kaán Károlynak állítunk emléket az ország főterén, egykori hivatala bejáratánál. Szobra mától hirdetni fogja az erdészszakma két évszázados folytonosságát, tudományterületekre kiható jelentőségét. Méltó ajándék ez a 150. születésnapjára – és ajándék mindnyájunknak, akik felelősséggel viseljük a szívünkön az erdők, természeti környezetünk sorsának alakítását.

Kaán Károly a maga erejéből felemelkedő, nagy formátumú ember

volt. Értékei maradandóságát bizonyítja a tény, hogy egymástól alapjaiban eltérő társadalmi rendszerekben vita nélkül méltányolták a munkásságát. Az Akadémia szószólói a nemzet legnagyobb tudósainak és művészeinek teljesítményével összemérve emlegetik az életművét. Egy korabeli megemlékezés szerint: *„Kaán Károly nevét nem kell külön megörökíteni, azt közéleti működésével és irodalmi munkásságával a magyar erdészlet legkeményebb sziklájába ő maga véste be.”*

Páratlanul színes életművét az utókor számos előadásban és dolgozatban értékelte. A méltató szemelvényeket egy a minisztérium kiadásában megjelent monográfia foglalja össze melynek a címe is sokatmondó: *Az erdők szerelmese.*

Az életút ismertetése egy ünnepi köszöntő keretében lehetetlen. Éppen ezért Egyesületünk a mai ünnep alkalmából – tartalmában és képanyagában megújítva – ismét közreadta a Kaán Károly életművét összefoglaló füzetet. Szintén felelevenítettük emléket a legszélesebb szakmai nyilvánosság előtt a másfél hete Kaszón tartott Vándorgyűlésünkön.

Miniszter úr beszédében ismertette és méltatta erdészeti, Alföld-fásítási és természetvédelmi munkásságát. Ez utóbbihoz területhez kapcsolódik *Daranyi Ignác* miniszter neve, aki az 1900-as évek elején figyelt fel a fiatal mérnökre, és megbízta *„a védelemre érdemes dolgok”* összeírásával.

Kaán minisztériumi karrierje 1908-ban indult, ahol *Bedő Albert* szellemi örökében egy évtized alatt erdőtanácsosból helyettes államtitkárrá, az ezer sebből vérző ország erdő- és faügyeinek kormánybiztosává lépett elő.

Neki nehezebb feladat jutott, mint Bedőnek: kiutat kellett mutatni a szakma Trianon utáni reményvesztettségéből... Az első között vette fel a kesztyűt egy megújuló Magyarorszáért. „Erdőt az Alföldre!”- programjával már 1919-ben kijelölte a követendő irányt. Munkatársait emberségesen, de a feladat megkövetelte szigorral fogta össze.

Vasakarata átsegítette a kudarcokon is – nem tartott sem a kesergőkkel, sem a vakon bizakodókkal. Arra törekedett, hogy a magyar föld *„boldogulásban és haladásban”* minél több embert tarthasson el. Közel százezer hold alföldi erdő telepítése valósult meg később, ami az Alföld népének valódi felkarolása volt!

Alkotó ereje korai nyugdíjazását követően sem csorbul. Másfél évtized

Fazekas Sándor, Kiss László és Farkas Dániel leplezik Kaán Károly szobrát

alatt egy újabb életművel felérő tudományos teljesítményt produkált. Közülük talán az Alfölddel foglalkozó munkái a legismertebbek: *A magyar Alföld, Az Alföld problémája és az Alföldi kérdések*. Az MTA megbízásából készítette el a *Természetvédelem és természeti emlékek* című művét, amellyel az 1935. évi erdőtörvényt, vele a hazai természetvédelem eszméjét alapozta meg.

A törvénnyel létrehozott Országos Természetvédelmi Tanács elnöki tisztét 1938-ban még töretlen lendülettel fogadta el. Két évre rá a Természettudományi Társulatnál tervezett előadását már nem tarthatta meg, mert elragadta a váratlan halál.

Oroszi Sándor így írt Kaán Károly tudományokat egyesítő szemléletéről: *»A szorosabban vett erdészeten kívül a természetvédelemben és a vízügyi kérdésekben is alapvető volt a munkássága. E szakterületek éppúgy sajátjuknak tekintik Kaán Károlyt, mint az erdészet. Ő ismerte fel elsőként, hogy az erdészet ügyét más rokon ágazatokkal kell összekapcsolni, a felmerülő feladatokat együtt kell megoldani.«*

Engedjék meg nekem az elfoglultságot, hogy Kaán örökségére elsősorban erdészként tekintsek. Úgy gondolom, hogy az életműve gerincét a modern, komplex szemléletű erdőgazdálkodás eszmerendszerének megalkotása jelentette. Ezen keresztül világított rá mindazokra a természeti és társadalmi összefüggésekre, amelyekben új szakterületek sokasága gyökerezett. A teljesség igénye nélkül és mai szóhasználatával élve ilyenek: a fenntartható fejlődés, a környezet- és vidékfejlesztés, az erdők ökoszisztéma-szolgáltatásai...

Sokat foglalkozott az erdészeti szakoktatás kérdéseivel. Tervei szerint nyitották meg Vadászerdőn az erdőgazdasági szakiskolát. Sopronban az ő energiája segítette a rideg kaszárnyából méltóbb körülmények közé az alma matert. Megnövelte az erdészeti tanszékek számát, az oktatásnak technikai jelleget, erdőgazdasági hátteret, a végzett hallgatóknak erdőmérnöki címet kívánt biztosítani.

Munkássága hiteles példa arra, hogy az észszerű erdőgazdálkodás és a modern természetvédelem ügye korántsem összeegyeztethetetlen. Közben – racionális mérnökemberként – ezt valotta: *»Az erdőgazdálkodás minden vonatkozású teendője műszaki foglalkozás.«*

Axiómának tekintette, hogy a korszerű erdőgazdálkodás nem létezhet erdőfeltárás nélkül. Ez ma sincs másképpen – különösen érvényes és igaz a nem vágásos üzemmódokra! A homok és a szik elleni fellépésével a termőföld védelmére tett komoly intézkedéseket. A tájat és az erdőt a benne élő emberrel egységben szemlélte, jövőbe látó érzékkel nyitott a természetjárók előtt is. Az erdők érdekét szolgáló közmegegyezést hatékony érdekképviseléssel kívánta megteremteni.

1920–1923 között az OEE alelnöke, az újjáéledő Egyesület tőle kapta az első jelentős anyagi segítséget. A 155 éves *Erdészeti Lapok* világháború utáni újraélesztése is az ő elévülhetetlen érdeme volt. Az idegen megszállók elől menekülő kortársairól minden erejével gondoskodni igyekezett.

Kitüntetései sora is túlmutat e köszöntő keretein, de talán érdemes felidézni, hogy többek között az ő ne-

vét őrzi Egyesületünk szakmai kitüntetése, a Kaán Károly-emlékérem, és a modern kor diákjainak szóló Kaán Károly tanulmányi verseny. Munkásságának elévülhetetlen értékeit Magyar Örökség-díjjal ismerték el.

Nemzetben gondolkodó, elveihez tántoríthatatlanul ragaszkodó, igazi hazafi volt! Könyvei és munkássága tovább hat. Szellemissége elevenen él az erdészek és más természetbarátok gondolataiban. Lelkes utódai ezzel a patinás szoborral is ébren tartják az emlékezetét!

Köszönet azoknak, akik az általa is példaként állított tagsági adakozás nemes hagyományát éltetve jelentős összeggel segítették e műalkotás létrejöttét: *Luzsi Józsefnek és Sárvári Jánosnak!*

Egyesületünk egykori titkára, Mihály Zoltán szavaival zárom e megemlékezést: *»Adja a magyarok Istene, hogy Kaán Károly dúis örökségével mindig a magyar erdőgazdaság javára sáfárkodjanak utódai, Széchenyi szellemében: Csak a múlt megbecsülésén épülhet fel a jövő!«*

Jó Szerencsét, üdv az erdésznek!"

Az ünnepi beszédek után Kaán Károly mellszobrát Fazekas Sándor miniszter, Kiss László OEE alelnök és a család képviselőjében Farkas Dániel, Kaán Károly dédunokája leplezte le, majd a földművelésügyi miniszter és dr. Bitay Márton Örs államtitkár helyezte el a tisztelet koszorúját.

Ezt követően az OEE főtítkára felkérte Farkas Dánielt, hogy Kaán Károly családjának képviselőjeként ossza meg gondolatait a jelenlévőkkel, úgyszint mint aki személyesen sokat tett Kaán Károly

A Kaán család nevében Farkas Dániel emlékezett meg dédnagyapjáról

Balról: a Kaán család tagjai, Fazekas Sándor miniszter, Györfi Sándor szobrász és Bitay Márton Örs államtitkár

hagyatékának gondozásáért, családi emlékezetének megőrzéséért.

„Tisztelt ünneplők, tisztelt emlékezők! Nagy megtiszteltetés és nagy öröm számunkra, hogy dédapám, Kaán Károly erdőmérnök születésének 150. évfordulóján a Földművelésügyi Minisztérium, az Országos Erdészeti Egyesület és az erdészszakma jeles képviselői mellett a Kaán család képviselőitében jelen lehetünk a szoboravatáson.

Kaán Károly munkásságát és természetvédelmi törekvését számtalan könyv és írás őrzi. Munkája meghatározta az erdőgazdálkodás alapjait, Alföld-fásítási programját és környezetfejlesztési törekvéseit, gondolatai és gazdaságpolitikai eszméi sokszor ma is időszerűek.

Jó érzés, hogy a legifjabb természetkedvelők már 11-12 évesen a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny keretében mélyednek el a természet legapróbb részleteiben és a természetvédelem aktuális kérdéseiben. Az általános iskolák között idén már 25. éve megrendezett versenyen a Kaán család minden évben képviselteti magát Mezőtúron a verseny nyitó- vagy záróünnepségein, s külön köszönet az erdészszakmának, a felkészítő tanároknak, több minisztériumnak és alapítványnak e nemes verseny támogatásáért, megszervezéséért, lebonyolításáért.

Kaán Károly munkásságát mindig nagyra értékelte az erdészszakma. Emlékét az országban sokfelé őrzik emlék-

táblák Budapesttől Sopronig, Mezőtúrtól Püspökladányig, Nagykanizsától a Pilisen át a Nagy-Hárs-hegy tetején lévő kilátóig. Most, születésének 150. évfordulóján szobra a Földművelésügyi Minisztérium árkádsorában igazán méltó helyre, igazán méltó környezetbe kerül.

Kaán Károly szellemiségét, emlékét a család a mai napig őrzi, ápolja, és nagyon büszke arra, hogy az erdészszakma munkásságát nagyra becsüli, s tisztelettel emlékezik rá. Szívesen idézzük és fogadjuk meg utolsó üzenetét, amelyet a Farkasréti Temetőben álló síremlékén olvashatunk: *„Szeressétek egymást, mint ahogy én Titeket és a magyar erdőt szerettem.”*

Köszönet a Földművelésügyi Minisztériumnak, köszönet az Országos Erdészeti Egyesületnek, minden erdésznek, köszönet Györfi Sándor Munkácsy- és Magyar Örökség-díjas szobrászművésznek és a természet kedvelőinek, hogy Kaán Károly szellemiségét ápolni tudjuk, ma itt együtt lehetünk, és a család, a még élő két unokája, négy dédunokája, nyolc ükunokája és két szépunokája nevében közösen emlékezhetünk.”

Az ünnepség Wagner Károly és Bedő Albert szobrának megkoszorúzásával, majd egyesületi könyvbemutatóval folytatódott. Az ünnepi alkalomra megjelent megújult kiadású Kaán-emlékfüzetet Szakács László, a Gyökerek és Lombok erdészeletrajz-sorozat 10. kötetét Pápai Gábor, a kaszói vándorgyűlésen debütált egyesületi Almanach első kötetét dr. Sárvári János, míg az örvendetesen megélénkült egyesületi kiadói tevékenység eredményeit, céljait, részleteit Nagy László ismertette.

Szerkesztette és kép: Nagy László

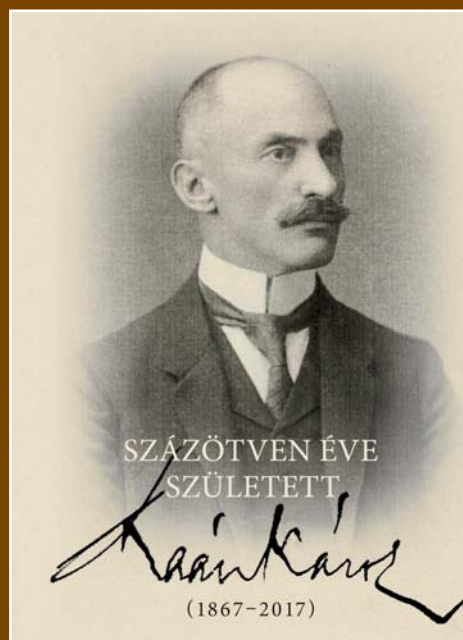
Kaán Károly emlékfüzet

Az Országos Erdészeti Egyesület Kaán Károly születésének 150. évfordulója alkalmából méltó módon, külön kiadvány megjelentetésével is tisztelegni kívánt jeles erdész elődünk előtt, a 2007-ben kiadott emlékfüzet szöveg- és képanyagában átszerkesztett, bővített, korszerűsített újra kiadásával.

A Szakács László, dr. Sárvári János és Nagy László szerkesztette emlékfüzet július 5-én a Földművelésügyi Minisztérium Magyar Agrárpanteonában felállított Kaán Károly szobor ünnepélyes avatásakor került bemutatásra.

A kiadvány gazdag archív képanyaggal illusztrálva vezet végig Kaán Károly egyesületi és szakmai életútján, részletesen ismerteti szakirodalmi tevékenységét, és áttekintő fényképes listával mutatja be az ország számos pontján felállított Kaán-emlékhelyet, a forrás befoglalásoktól kezdve az emléktáblákig.

A Kaán Károly emlékfüzet, korlátozott példányszámban, ingyenesen elérhető, átvehető az OEE Titkárságán.

Az erdészet technikus jellegéről II.

Írta: Kaán Károly, magyar királyi főerdész

Természetes az is, hogy ez a körülmény a jelzett technikai elméletek és a tisztán erdészeti tudományok előadása mellett nem szoríthatja háttérbe a szükség szerint részletes vagy encyclopedikus tárgyalását azon közgazdasági kérdéseknek, melyeket az erdőgazdának ismernie kell, hogy jól oldja meg a neki jutott fontos szerepet a nemzet háztartásában.

Előadják például a karlsruhei technikai főiskola erdész hallgatóinak is a nemzetgazdaságtant, a pénzügytant, az agrárpolitikát, az alkotmánytant, a közigazgatást, a polgári jogot, az ipari és szociális, az erdőgazdasági és vadászati törvényeket, az erdőgazdasági politikát stb.

E legutóbbi, melyet a német *Forstpolitik* néven jelöl meg, fölülte fontos anyaggyűjtemény arra, hogy az erdőgazdaság szolgálatába szegődni kívánó fiatal nemzedék már az elméletek tanulásánál meg ismerje azt a kiváló szerepet, mely az erdőgazdának a nemzet háztartásában jutott. Hogy megtanulja azon aktuális közgazdasági kérdéseket, melyeket az erdőgazdának szakmája okszerű művelésében ismernie kell, hogy hazája felvirágoztatásában, a közjónak emelésében erejéhez és munkaköréhez képest öntudattal vehesse ki a maga részét.

Fel kell itt említenem – bár nem egészen a tárgyhoz tartozó – hogy az egyes országok erdőgazdasági adminisztrációjának beható ismertetése, ép így az adminisztratív teendők részletes taglalása (*Verwaltungslehre*), az erdőgazdaság természetének megfelelő könyvelési eljárások ismertetése stb. szintén a tanterv keretébe tartoznak.

Világos tehát, hogy minden irányban gondoskodás történik arra nézve, hogy a főiskolán az erdészet hallgatói az erdőgazdaság, valamint az ország viszonyai szerint ismerjék meg és sajátítsák el a részükre kötelezően előírt tudományokat.

Kiemelem itt, mint a felsőbb szakoktatás helyes alapját, hogy az ország viszonyai szerint történik az elméleti tanítás. Hangsúlyozni kívánom azonban itt is, hogy egy ország általános közgazdasági fejlettségének foka egyedül nem lehet iránymutató minden esetben arra nézve, vajon a felsőbb erdészeti szakoktatás a tudományegyetem keretébe soroztassék-e?

A kontinens nem egy részén ugyanis a technikai kérdéseknek olyan láncolata kapcsolatos az erdőgazdasággal, melyektől az talán soha, vagy csak hosszú századok tevékenysége után lesz különválasztható.

Schweiz erdőgazdái pl. a zürichi műegyetemen nyerik kiképeztetésüket. A lavinakötéseknek, a vadpatak-szabályozásoknak, a vízmosságok és földcsuszamlások beépítésének beláthatatlan időre terjedő és meg-megújuló műszaki munkálatai, a talajjavító eljárások, a faanyagtermés kihozásának technikai tudást igénylő nehézségei stb. műszaki megoldást igényelnek, melyre ők hivatottak.

A zürichi műegyetem erdészeti szakosztálya hallgatóit ilyen értelemben is képezi ki, s oly erdészeket nevel, kik a szorosabb értelemben vett erdőgazdasági tudományok mellett a tőlük elvárt technikai tudás magaslatán állanak.

Ha szólhatok ezúttal is azokról a munkálatokról, amiket Schweizban ily irányban láthattam, azt csak a bámulat és

elismerés hangján, s annak határozott nyilvánításával tehetem, hogy Schweiz erdőgazdáinak nevelésében eltalálta azt az irányt, mely az ország és az erdőgazdaság legfőbb érdekeit szolgálni és az ottani különleges viszonyokat kielégíteni van hivatva.

Az osztrák örökös tartományok felsőbb erdészeti szakoktatásának kérdése, mint tudjuk a *Hochschule für Forst- und Bodencultur* intézményében, tehát egy, a mezőgazdasággal kapcsolatos főiskola létesítésében talált megoldást. A kérdés ily alapon való eldöntése indokolt és helyes volt-e, megkísérlem kideríteni!

Schweiz után az osztrák örökös tartományok azok, a melyek az erdőgazdasági kérdések sokfélesége mellett a nagyszabású technikai munkák egész sorozatának megoldását teszik kívánatossá. A vízmosságok és földcsuszamlások beépítése, a vadpatakok szabályozása, a lavinakötések stb. nagy és költséges munkálatokat igényelnek, melyek a nyolczvanas évek óta már több ízben megújult árvizek miatt fokozott mértékben folynak és számos milliókat emésztettek fel.

Az osztrák örökös tartományok államerdészetének ily célból szervezett öt műszaki osztálya (*Forsttechnische Abtheilung*) sok kirendeltségével (*Expositur*) nagyszámú

erdőgazdasági tisztviselőnek ad állandóan és mondhatnók majdnem tisztán technikai foglalkozást.

A vízen való faanyagszállításra szolgáló eszközöknek majdnem teljes beszüntetésével a törvényhozásilag biztosított állami beruházási kölcsönből 5.978,340 korona jutott a kincstári erdőknek oly céllal, hogy e költségen szárazföldi utakkal feltámassanak.

A bukovinai görögkeleti hitalapok államilag kezelt erdőbirtokán pedig a szárazföldi szállító eszközök kiépítésére az alapok vagyonából 4.928,440 koronát utalványoztak. Az így közel 12 millió koronára rugó beruházás oly technikai munkálatok kivételét hozta dűlőre, melyekről csak az elragadtatás és elismerés hangján szólhat a szakember.

Ha mindezekhez még az osztrák örökös tartományok erdőgazdaságának határbiztosításával, ép így üzem és hozamszabályozásával járó minden évi műszaki munkálatait vesszük számba, nem szorul további bizonyításra azon állításom, hogy az osztrák erdőgazdák nagy részének első rangú teendőit a technikai munka képezi.

E nagyszabású és közgazdaságilag is fontos tervek megoldásának kérdése miatt 1897-ben éppen Bécsben jártam-ban képezte az osztrák földművelési minisztérium megfontolásának tárgyát, hogy az erdőgazdasági szállító eszközök ügyeinek ellátására külön technikai osztályt alakítsanak-e a minisztériumban?

A sok oldalú műszaki munkálatok szép eredményeiből következően elmondhatjuk, hogy a bécsi Hochschule kitűnő erőket nevel a fenn megírt műszaki kérdések megoldására. E főiskola, mely bár közös a mezőgazdasági ággal címében, s egy-más előkészítő tárgynak előadásában, s azzal egy épületben is foglal helyet, az oktatásban mégis annyira külön vált, hogy minden ízében erdőgazdasági jellegét úgy, mint technikus mivoltát is, teljes mértékben megővta.

Hazai viszonyainkat nem szükséges részletesebben ecsetelnem. A birtokviszonyok rendezése, az üzem- és hozamszabályozási munkálatok, szállító eszközeink építése és fenntartása, az erdőgazdasági talajt javító, a földesuszamlásokat akadályozó és vízmosságokat beépítő s erdei patakokat és folyókat szabályozó munkálataink, a magas építkezések stb. mind technikai ismereteket tételeznek fel.

A Magyar Mérnök- és Építész Egylet a hazai erdőzet technikai munkásságát méltányolta, midőn a műszaki cím- és joggyakorlat szabályozására vonatkozó törvénytervezet múlt évi tárgyalásánál az erdőmérnöki cím használatának rendezésére is kiterjeszkedett, s az Országos Erdészeti Egyesület ez irányú közbenjárását szívesen fogadta.

Országos Erdészeti Egyesületünk ebből kifolyólag csak a legutóbb írt fel a földművelésügyi miniszter úrhoz, a magyar erdőzet érdekeinek leghivatottabb és érdemekben gazdag őréhez, az erdőzeti államvizsgái oklevél szövegének oly irányú megváltoztatását kérve, melynek folytán minden államvizsgázott szakember jogot nyerjen arra, hogy az okleveles erdőmérnöki címet viselhesse.

Szóval megindult minden irányban a mozgalom, hogy az erdőzet műszaki voltának kifejezés adassék. Így azután természetszerűen kívánatosnak mutatkozik az is, hogy felsőbb erdőzeti szak oktatásunk e technikai szempontoknak, valamint az egyéb, régóta jelentkező kívánalmaknak megfelelően, s hazai viszonyaink szemmel tartása mellett reformáltassék.

Biztos alapja lesz mindennek országgyűlésünk olyan elhatározása, mely törvényerőre emeli a műszaki cím- és joggyakorlat szabályozására vonatkozó azt a fentebb említett javaslatot, melyet a Magyar Mérnök- és Építész Egylet, Országos Erdészeti Egyesületünk közbenjárásával szerkesztett, s a mely megfelelő helyet biztosít az erdőzetnek a műszaki kar keretében.

Mindennek bekövetkeztével azonban korántsem állunk annak kényszere alatt, hogy mi egy parányit is megtagadjunk erdőzet mivoltunkból; sőt éppen e fordulat legyen úttörője annak, hogy a jó ügy érdekében eddig végzett munkakeretünkön kívül magunknak biztosítsuk mindama technikai kérdések megóvását, melyek az erdőgazdasággal kapcsolatosak, a melyeknek mélyébe, mert erdőzeti természetűek, éppen mi láthatunk legjobban, s a melyek végrehajtása eddig, s éppen hazánkban nem egyszer elmaradt vagy több esetben nem az erdőzeti kar munkakörébe tartozott.

Ezt én fölötte kívánatosnak látom, s tőle a magyar erdőzet közgazdasági tevékenységének fokozottabb elismerését, de sikereit is remélem. Hiszem egyben, hogy a szorosabb értelemben vett erdőzeti tudományok mellett, a velük szervi összefüggésben levő technikai ismereteink ilyen érvényre juttatása a magyar erdőzeti kar, de főleg a magánosokat szolgáló kartársak helyzetének előnyös előmozdítását is maga után vonja.

Remélem ezt az utóbbiakra nézve, ha a kenyeret adó uradalmak olyan technikai természetű, s nem egyszer elhanyagolt kérdésekben is igénybe veszik majd szolgálataikat, milyeneknél ők eddig nem az ismeretek hiánya, de a nagyon határozatlan erdőzet fogalom révén, a laikus felfogással képzelt szűkkörű tudás, vagy előítélet folytán akárhányszor nem érvényesülhettek. Kifejezésre jut és méltó szerepre talál tehát a „technikai jelleg”, melyet e cikkelyemben körvonalazni és megindokolni kívántam; s előtérbe lép annak jogosultsága, hogy a nemzet közgazdaságának sok oldalról hangoztatott fejlesztése érdekében műszaki mivoltunk elismerése egyben a mi térfoglalásunkkal is járjon.

Érdemesíti erre a magyar erdőzeti kart eddigi sokoldalú sikerdús működése, képesíti annyiszor kipróbált szakismerete. El fog dőlni ekként a balhit és kifejezésre jut a karnak nemcsak technikai tudása, de társadalmi nívója is. A felsőbb erdőzeti szakoktatásnak már úgy is megérett reformkérdése, a hatalmas fejlődés útján levő magyar erdőzet gazdaság, s ekként közgazdaságunk egyik elsőrendű ága érdekében azután bármikor biztos és maradandó értékű alapon lesz ekként megoldható, ahogy az 1896. évi országgyűlésünkön oly jelesen kifejtve lett.

Forrás: *Erdészeti Lapok*, 1901. október

Kaán Károly és az Egyesület megmentése

Az első világháború végén az Országos Erdészeti Egyesület súlyos anyagi és szervezeti válságba került. Már a háború utolsó időszakában is jelentkeztek gondok. Drasztikusan lecsökkent a taglétszám, s az elcsatolt területek kiestek az egyesület vonzásából.

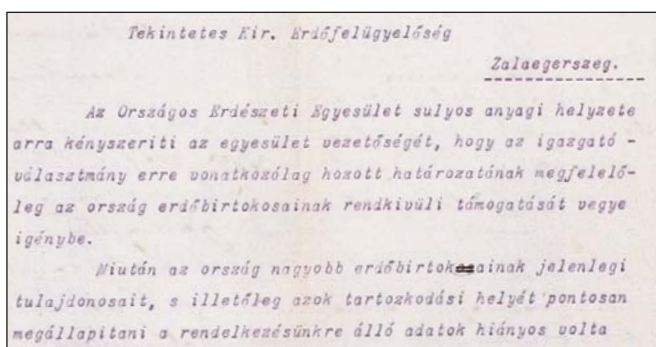
A két alelnök nem tudott dolgozni, helyettük az OEE rendkívüli közgyűlésén, 1920. május 29-én első alelnökké *báró Ghillány Imre* volt földművelésügyi minisztert, második alelnökké pedig Kaán Károly helyettes államtitkárt, az erdő- és faügyek országos kormánybiztosát választották meg.

Ebben a válságos helyzetben megválasztása után Kaán Károly és *Bund Károly* titkár az egyesület anyagi helyzetének javítása érdekében – az igazgató választmányi határozatának megjelölően – levélben fordult az ország erdőbirtokosaihoz, rendkívüli támogatásukat kérve.

A levél érdekessége, hogy az erdőfelügyelőségeknek küldték ki, hogy továbbítsák a birtokosoknak. Azért tették ezt, mert az ország nagyobb erdőbirtokainak akkori tulajdonosait, illetőleg azok tartózkodási helyét pontosan nem tudták megállapítani, a rendelkezésükre álló adatok ugyanis hiányosak voltak. Néhány nagy erdőbirtokoshoz közvetlenül juttatták el a levelet.

Az erdőfelügyelőségeket arra kérték, hogy a csatoltan megküldött támogatási kérelmeket a kerületükbe tartozó erdőbirtokok akkori tulajdonosainak a címére kitöltve juttassák el, és egyúttal pártolják az Egyesület kérését.

A levélre kedvező válaszok érkeztek az erdőbirtokosoktól. Például a zalai herceg Esterházy-hitbizomány nevében

Polnisch Árpád hercegi erdőfelügyelő a következőket írta: „Egyesületünk mai helyzetére való tekintettel azt leghathatósabbán fogja támogatni.” A Veszprémi Káptalan Erdőhivatala nevében *Tanka Sándor* főerdőmérnök már azt jelezte, hogy el is küldték a támogatást.

Ujlaky, Hirschler és Fia rédcisi gőzfűrészüzeme szintén jóindulattal vette a kérést. A Nagykapornaki Apátság kormányzója viszont a nehéz gazdasági helyzetre és arra hivatkozott, hogy nem tagja az Egyesületnek. Érdekes kibúvó volt, mert az *Erdészeti Lapok*at viszont az ezredforduló előtt és után előfizették.

Az ismertetett levél nem jelent meg az *Erdészeti Lapok*-ban, sem az egyesületi írásokban. Hatására sorban küldték a nagyobb adományokat az erdőbirtokosok, amelyek az Egyesület anyagi helyzetében lényeges könnyebbülést idéztek elő, s ez már megjelent folyiratunkban is.

Kép és szöveg: **Szakács László**

Kaán Károly tiszteletbeli doktori címe

Az egyik legnagyobb egyetemi elismerést, a tiszteletbeli doktor címet kiemelkedő, kiváló teljesítményt felmutató, jelentős nemzetközi hírnevet szerző tudósok kapják, akiket példaként állíthatnak a fiatalság elé.

Farkas Lajos Kaán Károly életrajzában a címek és elismerések közt említi meg a műszaki tudományok tiszteletbeli doktora címet. Azt tudjuk, hogy Kaán Károlynak a műszaki tudományok tiszteletbeli doktora (doctor honoris causa) címre való felterjesztését a Magyar királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Soproni Erdőmérnöki Kara titkos, egyhangú határozattal 1938. március 24-én elfogadta.

A méltatást *Roth Gyula* írta, aki négy oldalon értékelte Kaán Károly munkásságát, érdemeit, jelentőségét. Talán emiatt sokan kész tényként vették, hogy Kaán Károly a címet meg is kapta. *Roth Gyula* írta tehát az első összefoglaló elemzést Kaán Károly életéről és munkásságáról.

Sági Éva, a Soproni Egyetem Központi levéltárának vezetője sokat kutatott Kaán Károllyal kapcsolatban, azonban nem talált semmilyen dokumentumot arról, hogy a központi egyetemi tanács, illetve a vallás- és közoktatásügyi miniszter ezt megtárgyalta s felterjesztette volna. Arra a következtetésre jutott, hogy a felterjesztés biztosan elment, de nem jutott tovább, így Kaán Károly feltehetőleg nem kapta meg a tiszteletbeli doktori címet.

Az újabban előkerült dokumentumok alapján a felterjesztést a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

tanácsa, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter is megtárgyalta, s felküldte a kormányhoz.

Az 1940. január 19-én tartott minisztertanács ülésen a 22. szám alatt tárgyalták. A tárgyalás eredményét szó szerint közöljük: „A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr kéri a minisztertanács hozzájárulását ahhoz, hogy Kaán Károly ny. földművelésügyi államtitkárnak az erdőgazdaság gyakorlati fejlesztése, az erdőmérnöki szakoktatás előmozdítása, továbbá az erdőmérnöki és közgazdasági tudományos irodalom művelése terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a magyar királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen a műszaki tudományok tiszteletbeli doktorává leendő felavatása iránt a Kormányzó úr öfömméltóságához előterjesztést tehesen. (A minisztertanács hozzájárul.)”

A minisztertanács tehát elfogadta, felterjesztette a kormányzóhoz. Igen lényeges, hogy ekkor már a tiszteletbeli doktorrá való felavatásról van szó. A kormányzó döntéséről nem tudunk, ugyanis a Kormányzói kabinetiroda iratai gyakorlatilag megsemmisültek. Kaán Károly a felterjesztés után tíz nappal, január 29-én elhunyt. (Azt azért megjegyezzük, hogy a kormányzó általában aláírta az ilyen jellegű iratokat.)

Összességében úgy fogalmazhatunk, hogy Kaán Károly műszaki tudományok tiszteletbeli doktora címét kormánysszinten is jóváhagyták, elismerték, de az avatásról nem tudunk. Feltehetőleg a halála miatt nem került erre sor. Reméljük, hogy a későbbiekben előkerülnek a hiányzó dokumentumok.

Szakács László

25. Kaán Károly-verseny

1993 óta mezőtúri központtal országos szintű szervezet jött létre a 11–12 éves diákok körében, a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, amely 20 alközponttal működik. Napjainkig közel 240 000 gyerek vett részt a háromszintű tanulmányi versenyen. Kiemelt volt az 5., 10. és a 20. évforduló, amelyen Kaán Károly-emlékoszlopot, Kaán Károly-mellszobrot és emléktáblát avattak.

A hosszú évek óta végzett tehetséggondozás, tanulmányi versenyek szervezése, a határon túli iskolákkal kiépített kapcsolatrendszer, a civil szervezetekkel vállalt együttműködés példaértékű. Az általuk indított tehetséggondozás terepet biztosít az eredményekhez vezető utak sokféleségének elfogadásához, a hagyományos oktatási formák gazdagításához és a környezeti nevelés népszerűsítéséhez.

A Kaán Károly-verseny célját az induláskor így fogalmazta meg: a különböző iskolatípusban tanuló 11-12 éves tanulóknak lehetőséget biztosítani környezetük önálló megfigyelésére, kutatómódszerek alkalmazására, egy-egy önálló vizsgálati feladat elvégzésére.

E célok helyességét a két és fél évtizedes tapasztalat is igazolja. A környezettudatosság erősítését szolgáló programot ajánl az 5-6. osztályos tanulóknak, a megvalósításban is részt vesz, és kommunikálja azokat például *Új Néplap*, *TermészetBúvár*, *Erdészeti Lapok*, *Oktatási Közlöny*, *Háromszék Újság* kiadványokban, valamint a televízióban és a rádióban.

Saját kiadványaiban is népszerűsíti a versenyt, az általuk szerkesztett Kaán Károly tanári segédanyag és a *Kiselőadás*, amely eddig 24 kötetben jelent meg. Nyomon követi a Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny döntőjén részt vevő tanulók életútját a Hermann Ottó- és a Kitaibel Pál-verseny vonatkozásában. Visszahívja őket a verseny megnyitójára előadónak csakúgy, mint a vajdasági Törökbecse és az erdélyi Sepsiköröspatak–Kálnok, Árkos (Mezőtúr testvértelepülései) tanulóit és felkészítő tanárait is.

A Kaán Károly XXV. Országos Természet- és Környezetismereti Verseny házi fordulóján 6900 tanuló vett részt. 2017. április 7-én egy időben 968 5. és 6. osztályos tanuló versenyzett az ország 19 megyéjében és Budapesten, közel 400 felkészítő tanár segítségével. Budapesten kerületenként 3-3 tanuló versenyzett, összesen több mint 100 tanuló.

Közülük a legjobb 25 tanuló 2017. május 19–21. között Mezőtúron mérte össze tudását. Versenyen kívül vettek részt

Sepsiköröspatakról az 5. osztályos Marhát Apollónia és Bálint Balázs. Felkészítő tanáruk Vargha Zsuzsanna volt.

Az alábbi településekről érkeztek versenyzők: Balatonfüred, Budapest, Cece, Ecseg, Hajdúnánás, Kaposvár, Karcag, Kiskunhalas, Miskolc, Nagykanizsa, Rábacsécsény, Szigetvár, Szombathely, Tatabánya, Tuzsér, Vác, Verpelét, Vésztő, Zomba.

Az ünnepélyes megnyitót megtisztelte részvételével Kaán Károly unokája, *Farkas Lajosné* és Kaán Károly dédunokája, *Farkas Dániel*, valamint a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője, *Mubi Lászlóné*, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, az Országos Erdészeti Egyesület főtákar, *Lomniczi Gergely*, Mezőtúr város polgármestere, *Herczeg Zsolt*, a testvértelepülés, Sepsiköröspatak–Kálnok polgármestere, *Kisgyörgy Sándor*.

Lomniczi Gergely, az OEE főtákar, a jubileumi verseny megnyitóján

A rendező iskola fenntartója részéről nagytiszteletű *Mihailina László* lelkészelnök igei köszöntésével nyílt meg a jubileumi XXV. Kaán Károly Országos verseny. Ezt követően *Vasas István*, a Mezőtúri Református Kollégium főigazgatója köszöntötte a verseny résztvevőit. A Református Kollégium pedagóguskórusa színvonalas műsorát hallgathatták meg a résztvevők.

A Református Kollégium Általános Iskolájának aulájában a református egyházköztség által a kettős jubileumra adományozott emléktábla felavatására került sor, ahol a meghívott erdészek is tisztelegtek a verseny névadója előtt.

Ezt követően az iskola udvarán található Kaán Károly emlékparkot is felavatták. Itt helyezték el Györfi Sándor Munkácsy-, Mednyánszky- és Magyar Örökség-díjas szobrászművész alkotását, amelyet 2002-ben a verseny alapításának 10. évfordulójára készített. Az elmúlt időben a szobor a győzte-

Emléktábla-avatás a református kollégiumban

Jubileumi plakátok

Alkotás és alkotó

sek nevével ellátott 25 levéllel gyarapodott. Az emléktérben a 25 év *Aranykönyveit*, fotóalbumait, pólóit, tanári segédanyagait, okleveleit tekinthették meg, amelyek minden évben kiadásra kerülnek.

Az ünnepi megemlékezések után a kiselőadások bemutatására került sor, melyek magas színvonala a zsűrit igazán nehéz döntési helyzetbe hozta. Erre az alkalomra kiselőadás-gyűjtemény is kiadásra került.

Ezt követően a Mezőtúri Református Kollégium diákjai színvonalas műsort adtak a versenyzők és felkészítő tanáraik tiszteletére a Belvárosi Református Nagytemplomban.

A jubileumi versenyév alkalmából emlékérmek, emléklapok átadására került sor. Lomniczi Gergely, az Országos Erdészeti Egyesület főtthkára, *Horváth Ernő*, a NEFAG Zrt. Erdészeti Erdei Iskola képviselőjében, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke és Puskás Lajos, az Erdészeti Erdei Iskolák szakosztályelnöke is átvehette ezt az elismerést.

Az ünnepélyes díjkiosztón a tanulók számos ajándékot kaptak a szponzorok és támogatók jóvoltából. Az első három helyezett tanuló és felkészítő tanáruk Kaán Károly-emlékérmeket kapott, amelyet Györfi Sándor Munkácsy- és Mednyánszky-dí-

Erdészkiutdótsé és Kaán Károly dédunokája a Kaán-emlékparkban

A terepgyakorlati nap 2017. május 20-án Kaán Károly-emlékfaültetéssel kezdődött a templomkertben. Az év fájának, a vadalmának az elültetésére került sor. Közben a NEFAG Zrt. Tiszaigari Arborétumában az erdész munkáját is megismerték *Dégi Zoltán* vezérigazgató, *André Zoltán*, a Szolnoki Erdészet igazgatója és *Blaskó Mihály*, a Tiszaigari Arborétum vezetőjének segítségével. *Dr. Tóth Albert* professor emeritus bemutatta a Hortobágy szegélyét, a Nagyiváni pusztát.

2017. május 21-én az elméleti fordulóra került sor. Időközben a felkészítő tanárok megismerték a versenynek otthont adó történelmi emlékhelyet *Vasas István*, a Mezőtúri Református Kollégium főigazgatója segítségével. Ezt követően *Puskás Lajos*, az OEE Erdészeti Erdei Iskolák szakosztályelnöke tájékoztatást adott a felkészítő tanároknak az erdei iskolákban folyó környezeti nevelésről.

Az OEE főtthkára emléklapet vebetett át

jas szobrászművész készített. Minden tanuló ajándécsomaggal térhetett haza, továbbá a *TermészetBúvár*, az *Erdészeti Lapok* és a *Mi erdőnk* kiadványait is magukkal vihatták.

Az országos természetismereti versenyen részt vevő tanulók a NEFAG Zrt. Erdészeti Erdei Iskolájában, Szolnokon kedvezményes táborozásra kaptak lehetőséget.

A verseny rendezői ezúton is köszönik a *Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.*, az *Emberi Erőforrás Minisztérium*, a *Földművelésügyi Minisztérium*, az *Országos Erdészeti Egyesület*, *Mezőtúr város önkormányzata*, a *mezőtúri református egyházközség* és a *Mezőtúri Református Kollégium* által a versenyhez nyújtott segítségét és a jövő évben megrendezésre kerülő verseny támogatását.

Dr. Krizsán Józsefné,
a versenybizottság titkára

100 éve született Madas András

Madas András a 20. század egyik meghatározó hatású erdésze, és minden kétséget kizáróan a század második felének legnagyobb magyar erdészeti politikusa volt, azon kevesek egyike, akiknek munkássága saját hazáján és saját korán túl is jelentős hatást gyakorolt európai és világviszonylatban is.

Valószínűleg predesztinálva volt erre a szerepre, hiszen a család erdészeti kötődése közismert: nagyapja, *Muck Endre*, a „soproni erdők atyja”, akinek keze nyomán vált a soproni hegység azzá a zöld csodává, ami méltán tette az ország egyik leglátogatottabb térségévé.

Muck Endre erdésztechnikusként képezte magát sokoldalú, mély szakmai tudású erdösszé, aki 50 éven át gondozta Sopron erdeit. Természetes, hogy fia mind pályaválasztásában, mind munkájában követte őt, de ő már Selmecen végző erdésztként vágott neki sajnálatosan rövid szakmai karrierjének.

Ezzel a családi háttérrel természetes volt, hogy mindhárom gyermeke az erdészpályát választotta, és az sem lehet véletlen, hogy mindhárman, András mellett Gabriella és László is a szakma meghatározó alakjaivá váltak saját területükön.

Madas András 1935-ben iratkozott be az egyetemre, amikor azt a Műegyetemhez csatolták. Sok változás zajlott ebben az időben az egyetemen, de a hallgatóság körében is: ekkor kezdett kialakulni egy új generáció, amelynek már határozott szakmai céljai voltak, és az egyetemet eszköznek tekintették ezek eléréséhez, nem pedig egy időnként évtizedet is meghaladó gondtalan élet helyszínének. Ő ennek az új generációnak volt egyik prominens képviselője, aki hihetetlen céltudatossággal és szorgalommal haladt a kitűzött cél felé, hogy jól képzett, nagy tudású erdész legyen.

Ebben persze olyan oktatók segítettek, mint *Boleman*, *Stasney*, *Walek*, *Vági* vagy *Fehér*. Ugye senki nincs önök között, aki ne hallott volna róluk, pedig személyesen már nagyon kevesen ismerhették őket. A hallgatók között pedig *Hibbey*, *Rédli*, *Pankotai*, *Bez-*

zegh. Volt, aki rektor, volt, aki Kossuth-díjas lett...

Madas András tisztában volt azzal, hogy a név kötelez, és ehhez mértén magasra tette a lécet – ez az ambíció egész életén át elkísérte. És látták ezt mások is, például amikor egy jelesszerű növénytanvizsga után Fehér Dani azt mondta neki: „*Apám, ez magától kevés, jöjjön vissza!*” Visszament, és persze nem eredménytelenül.

Vezetői kvalitásai is korán megmutakoztak. 1937-ben a március 15-i beszé-

akkor könnyű belátni, hogy bőven volt alkalom mindkettőre.

Szakmai pályáját Kárpátalján kezdte. Sokat foglalkozott ebben az időben műszaki kérdésekkel, és a következő állomáshelyein is ilyen feladatok várták, bár előtte még át kellett élnie a háború borzalmait, túlélnie az orosz hadifogságot.

Ami nem pusztít el, az erősebbé tesz: e gondolat szellemében Madas András, akinek családjában a német nyelv használata mindennapos volt –

nagyapja csak németül beszélt –, olyan orosznyelvtudással tért haza, hogy jó pár évvel később őt kérték meg, hogy egy orosz–amerikai tárgyaláson tolmácsoljon, mert a hivatalos tolmácsban nem bíztak meg.

A hadifogságból hazatérve az erdészeti folyamatos átszervezésével találkozott, a mindenki által nagyra értékelt és talán éppen ezért rövid életű MÁLLERD után számtalan szervezeti megoldás született, sokszor az ideológiai szempontból megbízhatatlannak nyilvánított erdészeti „kordában tartása” céljából. Ezekben az években a szakemberek legjobbjait, így természetesen őt is nem csupán a szakma jövője, hanem a pusztá léte iránti aggodalom kötötte le.

1949-ben az Erdőközpont műszaki főosztályának vezetőjeként az Országos Tervhivatalban egy értekezleten kellett részt vennie. A hatalmi viszonyokat illusztrálja, hogy a tervhivatali elnök, *Vas Zoltán* kétperces késésért nyilvánosan megróttá az akkori politikai életben nem teljesen súlytalan földművelésügyi miniszter *Erdei Ferencet*.

Az értekezlet az erdészeti módszeres és alaptalan kritizálásával folytatódott, és Madas annyira felháborodott, hogy fiatal és viszonylag alacsony rangú létere szót kért, és nagyon határozott hangú helyreigazítást tett. Ez a pillanat könnyen lehetett volna erdészpályafutásának vége, de Vas félbeszakította, és azt kérdezte: „*Ki maga?*” Ő megmondta a nevét és beosztását, mire Vas közbevágott: „*Nem ezt kérdeztem, maga mérnök?*” Igennel válaszolt, mire Vas azt mondta: „*Jó, akkor maga holnapotl itt dolgozik. Folytassa!*”

Így indult az a több mint húsz év, amit a Tervhivatalban töltött, és ahol

det nem az Ifjúsági Kör elnöke tartotta, hanem pályázni lehetett – s bár indulni sem akart, a pályázatot ő nyerte meg. A beszéd aztán több lett egyszerű beszédnél, és jelentős szerepe volt abban, hogy hamarosan nem egy „öreg”, hanem a még szinte zöldfülű Madas András lett az Ifjúsági Kör elnöke.

Igazi generációváltás volt ez, sokkal nagyobb hatással az egyetem életére, mint azt bárki is gondolta. Számára pedig előrevetítette a jövőt, azt, hogy vezető szerepre szánta a Teremtő, és lehetőséget adott arra is, hogy megtanulja, a vezetőszeret rengeteg áldozattal jár, és hogy az elvekért való kiállás bár kötelező, magában hordozza a csatavesztés lehetőségét is. Ha magunk elé idézzük az 1935–1975 közötti időszak történelmét, jelentősebb eseményeit,

kialakult benne az a széles látókörű gondolkodás, ami korának legnagyobbjává emelte. A Tervhivatal nem kevesebbre vállalkozott, mint hogy a piac spontán gazdaságsszabályozó szerepét előre kidolgozott tervekkel váltsa fel, ami által elkerülhető lesz a gazdaság hullámlása és a fájdalmas válságokkal járó spontán kiigazítások sorozata.

Ma már tudjuk, hogy a kísérlet nem volt sikeres, de azt nem lehet elvitatni, hogy jelentős szellemi teljesítményeket igényelt, és nagymértékben befolyásolta Madas András gondolkodását és világlátását is. Folyamatokat kellett látni, sőt megsejteni, irányukat, sebességüket megjósolni – ehhez megalapozott tudásra és tiszta logikára volt szükség.

Egyrészt folyamatosan képezte magát, legyen szó szakmáról vagy nyelvtanulásról, másrészt igyekezett a valóságot az ideológiától elválasztani, és tudományos alapossággal, tényekre támaszkodva gondolkodni.

Jó példa erre, hogy bár mi kiváló erdészként tartjuk számon, agrárszakembernek sem volt utolsó, és kevesen tudják róla, hogy agrármérnöki diplomával is rendelkezett. Mindezt azért, mert úgy érezte, hogy nem tud megfelelő szakmai irányítást biztosítani a főosztálya számára, ha nincs megfelelő tudása, ezért Gödöllőn elvégezte az agráregyetemet is. Ez a szemlélet akkoriban nem volt gyakori a vezetők között.

A Tervhivatal megkérdőjelezhetetlenül az egyik legfontosabb szakmai műhely lett, amit tovább erősített a Hivatal viszonylagos függetlensége és a belpolitikai viharoktól való relatív védettsége, és benne Madas András minden szakmai befolyását és személyes tekintélyét az erdészeti érdekében hasznosította.

Ebben remek társai akadtak: igazi barátok, akikkel mindig megértették egymást. Emlékiraibaiban maga jegyzi meg az egykori tervhivatali kollégára és barátára, a későbbi minisztériumi osztályvezetőre, Halász Aladárra utalva: „Ha mi Alival megegyeztünk valamiben, akkor arra az évre az volt az erdészeti terve.”

Ez így elmondva nagyon egyszerűnek tűnik, de ahhoz, hogy ez így lehessen, egy Madas Andrásra és egy Halász Aladárra volt szükség. A tervhivatali időszak eredményei segítették hozzá ahhoz is, hogy hivatali karrierje csúcspontján miniszterhelyettesé nevezték ki.

Ejtsünk most néhány szót a világviszonylatban is jelentős erdészeti politikusról. Ezen a területen is kimagasló eredményeket ért el, elsősorban két dolog miatt. Egyrészt mert világosan felismerte, hogy az ország számára alapvető jelentőségű a nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódás, másrészt pedig tudatosan és nagy szorgalommal készült arra, hogy minden nemzetközi megjelenése maradandó nyomot hagyjon, legyen szó egyszerű hozzászólásról vagy fontos ülések vezetéséről.

Nem véletlen, hogy erre mások is felfigyeltek, és szinte természetes, hogy egy idő után itt is vezető szerephez jutott. Az Európai Gazdasági Bizottság mellett működő Fabizottságnak 1973 és '75 között volt elnöke. Érdekes megjegyezni, hogy ebben az időszakban Halász Aladár a FAO Európai Erdészeti Bizottságának volt az elnöke, és némi diplomáciai bonyodalmat okozott, hogy hirtelen „túl sok” lett a magyar, de a megkérdőjelezhetetlen szakmai tudás előtt végül is fejet hajtottak.

Amikor 1998-ban az Európai Erdészeti Bizottság elnöke lettem, Halász Ali elhozott nekem néhány tanulmányt a következőkkel: „Nézd meg, ezekről tárgyaltunk, amikor a Dódi meg én elnökök voltunk, hátha hasznát veszed.” Gyorsan belelapoztam, és most is azt mondom, holnap lehetne tárgyalni bármelyiket, bármelyik fórumon. A különbség talán annyi lenne, hogy a stílus tisztább, az érvelés pedig világosabb volt a ma megszokottnál...

Végül nézzük a talán legnagyobb hatású politikai nyilatkozatot az erdők hármasköréről, amelyet 1972-ben a Madas András vezette bizottsági javaslatára fogadtak el a VII. Erdészeti Világkongresszuson. Ma már nincs erdész, aki ne tudná a hármaskört azonnal felidézni, de hogy valóban megértettük-e, abban így 35 év tapasztalatával a hátam mögött sem vagyok biztos.

Idézek a zárónyilatkozatból: „Csak a fő funkciók egy adott ország vagy régió közép- és hosszú távú igényeihez igazított, jól megalapozott kombinációja biztosíthatja az erdők közjóhoz való optimális hozzájárulását mind a gazdaság egésze, mind az erdészeti szektor esetében. [...] Mindez rendkívül fontos, hogy az erdészek világosan megérték az összefüggéseket az erdő funkciói között, hatásukat a nemzetgazdaságra, ezek finanszírozási és költségvetési módszereit, és biztosítsák, hogy a tervezők és döntéshozók mind-

ezeket jól ismerjék és értsék, továbbá ismerjék a szektor lehetőségeit is a társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdításában.”

Ezeket a mondatokat négy hónap híján negyvenöt éve írták. Nem hiszem, hogy találunk benne egyetlen szót, amely idejét múlta volna, a gondolat pedig talán még aktuálisabb is, mint valaha volt. Azt hiszem, ez a szakmapolitika, és ez a politikusi bölcsesség.

Madas András életútját méltatni tíz percben szinte lehetetlen, hiszen közel harminc évig állt a szakma csúcspontján, vezetett nemzetközi pozíciókat, végzett tudományos munkát olyan szakterületeken, ahol más alig járt, írt elméleti könyvet erdészeti politikáról vagy a világ felfelhasználásáról, és volt 23 évig az Egyesület elnöke.

A magabiztos szakmai tudás, az erdészeti mindenekfeletti szeretete és az otthonról hozott erkölcsi értékrend fáradhatatlan munkára ösztönözte. Egyszerre volt úttörő és a hagyományok őrzője, kompromisszumkereső és értő realpolitikus, illetve a következményekkel dacoló véleménynyilvánító.

Nem volt tévedhetetlen, de mindig tudta, hogy a világ csak úgy megy előre, ha merünk újítani. Tudta azt is, hogy új dologba belevágni csak akkor szabad, ha van erőnk és bátorságunk a járatlan úton végigmenni és esetleg szembenézni azzal, hogy végül majd mégis egy másik utat kell keresnünk.

Mondhatnánk azt is, hogy ez az, amit fiatalágnak nevezünk, mert fiatal korban ez természetes. Madas Andrásban talán az volt a legkülönlegesebb, hogy benne ez a fiatalág belül mindig megmaradt.

Ennek illusztrálására és zárógondolatként hadd idézzem fel utolsó személyes találkozásunkat. Elhívott, hogy beszéljünk egy kicsit, mert nagyon érdekelték a nemzetközi dolgok, meg persze a hazaiak is. Az évek nem múltak el felette nyomtalanul, és a nyolcvan-sok év súlyát nem lehetett nem észrevenni. Aztán elkezdtünk beszélgetni, és fél óra múltán már úgy éreztem, hogy a negyven év korkülönbség ellenére mégis én vagyok az öregebb.

Ezért is javasolom, ha tehetik, olvassák a műveit, hogy önök is megismerjék kiváló gondolatait, és az önök emlékezetében is ilyen fiatal emberként maradjon meg!

Csóka Péter

titkár, FAO Erdészeti Bizottság
(Az emlékezőadás az OEE 148. Vándorgyűlésén hangzott el, Kaszón.)

Selmechbányának öröksége és kisugárzása van

125 éves az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalapításának (1892) 125. évfordulója alkalmából az alapítás helyszínén Selmechbányán rendeztek jubileumi ünnepséget.

Az ünnepségre a selmechbányai Alexandriai Szent Katalin/templomban került sor. A magyar himnusz eléneklése, majd az egyházmegye köszöntése és Selmechbánya polgármester asszonyának üdvözlése után *dr. Kövér László*, a Magyar Országgyűlés elnöke, *prof. dr. Szűcs Péter*, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja, *dr. Baksa Csaba*, a legrégebbi magyar földtudományi egyesület, a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke, *Zambó Péter*, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke és a selmechbányai bányász hagyományörző szervezetek elnökei mondtak ünnepi köszöntőket.

Kövér László ünnepi beszédében elmondta, Selmechbánya évszázados közép-európai öröksége és annak minden tanulsága arra kötelez, hogy magyarok és szlovákok, csehek és lengyelek, osztrákok és németek ismét felemeljék Közép-Európa szerencsecsillagát. Ehhez minden természeti és emberi feltétel adott, és közösen Közép-Európa felemelkedésének politikai feltételeit is meg lehet teremteni, ha a nemzeti kizárólagosságra való politikai törekvéseket felváltják a nemzeti kiengeszteléddel és politikai együttműködéssel, az egymás rovására folytatott „értelmetlen” gazdasági rivalizálást pedig a gazdasági kooperációval.

Selmechbánya történetét felidézve a házelnök emlékeztetett, a város a magyar és a közép-európai innováció egyik történelmi bölcsője. IV. Béla király bányavárosi kiváltságokat adott Selmechbányának, és a Selmeci Városi Bányajogkönyv révén 1245-ben meghozta Európa első bányajogi rendelkezését.

1735-ben Selmechbányán jött létre a világ első bányatisztképző tanintézete, 1763-ban a világon elsőként indult meg a műszaki felsőoktatás a Bányászati Akadémián, Selmechbányán alapították meg 1786-ban az első nemzetközi tudományos szakegyesületet. 1627-ben Selmechbányán alkalmaztak először robbantásos eljárást a bányaművelés-

Az OMBKE alakuló ünnepsége 1892-ben Selmechbányán

ben, itt működött először gőzzel hajtott vízemelőgép – sorolta.

Kövér László hangsúlyozta: ez lenyűgöző teljesítmény, amely egyben felbecsülhetetlen magyar és közép-európai hozzájárulás az európai ipartörténethez és tudománytörténethez. A házelnök arról is megemlékezett, hogy a selmechbányai akadémikusok és diákok éppen itt alapították meg az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet, amelynek 41 tagtársát választották eddig a Ma-

Kövér László Selmechbányán, a Katalin-templomban tartott beszédet

gyar Tudományos Akadémia tagjának, 33-an lettek a magyar kormány tagjai, négyen miniszterelnökök. Kiemelkedő szakmai munkásságukért 80-an kaptak Kossuth-, Állami, illetve Széchenyi-díjat.

Az alapszabályban három értéket jelöltek meg – folytatta Kövér László – mint az egyesület összetartó erejét: a szakmaszeretetet, a hazaszeretetet és a barátságot. Az alapító elődök nem futó-

homokra, hanem kősziklára helyezték az egyesületet, olyan alapértékekre, amelyeket az idő múlása vagy a történelem hullámverései nem gyengítettek, hanem inkább erősítettek – hangsúlyozta.

Mint felidézte, Selmechbánya hanyatlása a 19. század második felében kezdődött a rentábilisan kiaknázható ércvagyon csökkenése és a munkaerő árának emelkedése miatt. A folyamat mélypontja 1919-ben volt, amikor a város végleg elveszítette kétszázéves felsőoktatási intézményét.

Ennek eszmei és szakmai hagyatékát a miskolci egyetemen folyó bánya- és kohómérnökképzés, valamint a Soproni Egyetemen folyó erdészeti oktatás gondozta és gondozza tovább – folytatta, hozzátéve, hogy az 1940-es évek második felétől a selmechbányai szellemi alapokra felépülő kassai bánya- és kohómérnökképzés mellett Selmechbányáról ered az 1848–1849-ben onnan kivált, az ausztriai Leobenben és a csehországi Ostravában zajló bánya- és kohómérnökképzés is, így megállapítható, hogy Selmechbányának nemcsak magyar vagy szlovák, hanem közép-európai öröksége és kisugárzása van – zárta beszédét a házelnök.

Az ünnepi felszólalók sorában volt az Országos Erdészeti Egyesület elnöke is.

„Tisztelt elnök úr, polgármester urak, rektor urak, kedves küllhoni és

magyarországi kollégák, bányászok, kohászok, barátaim!

Szakmaszeretet, Hazaszeretet, Barátság! – e jelmondat szelleme hatotta át házigazdáink meghívását Selmecre, a műszaki értelmiség korabeli fellegrárába, a közös gyökereinkhez.

Szakértelem, Erkölc, Összetartozás! – válaszol rá az erdészek hitvallása. Ékesen bizonyítja, hogy a közös selmeci alma mater, a Sopronban is együtt megélt három évtized, értékrendünk és hagyományaink máig összekötnek bennünket.

Megtiszteltetésnek vettük az invitációt! Egyenesen Kaszópusztáról, az Országos Erdészeti Egyesület 148. Vándorgyűléséről érkezünk ide, közvetlenül hozva a magyar erdészek testvéri üdvözlését.

Ünnepélyesen köszöntjük patinás testvérszervezetünket, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet fennállásának 125 éves jubileuma alkalmából!

Alázattal tartozunk a szakunknak mindnyájan, akik jártunk egyszer az

Zambó Péter, az OEE elnöke beszédet mondott az erdészszakma képviselőiben

Akadémián. Szakmáink évszázadokon át együtt fejlődtek, mert a bányászat és kohászat volt a legnagyobb fát használó ágazat a történelmi Magyarországon. 1808-ban felállt mellettük a „Forstkabinett”, mert a bánya- és kohóhisztéklépés elképzelhetetlenné vált erdészeti ismeretek nélkül. Mi pedig a bányászoknak köszönhetjük az agráriumból kiemelődő erős műszaki alapunkat – ami az erdőmérnököt ma is valódi mérnökké teszi.

A történetünk külön-külön is olyan ívet ad, amivel kevesen büszkélkedhetnek. A történelmi viharok együtt ráztak meg bennünket, mi pedig összekapaszkodtunk. Közös köszöntésünket – „Jó szerencsét!” – az OMBKE indította el éppen 123 éve.

Az OEE 150. születésnapját az elmúlt esztendőben ünnepeltük. Folyóiratunk, az *Erdészeti Lapok* 1862-ben, az önök szaklapja, a *Bányászati és Kohászati Lapok* 1868-ban jelent meg.

A töretlen selmeci hagyományok szerint a diákok és filiszterek hitvallása örök: *„Selmec az Istened, anyád, szertőd, menyasszonyod, testvéred, mindeged – aki bántja, ellenséged!”*

A selmeci szellem letéteményese a »Kör«, a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök-hallgatók Ifjúsági Köre volt, amely az erdészek, majd a bányászok és kohászok egyesületének a közös kezdeményezője lett. Itt nem engedtek meg semmiféle szélsőséget. Elődeink egyenlők voltak a származásuktól, nemzetiségüktől függetlenül. A bajtársiasság vezérelte őket.

Közös sikerünk a selmeci hagyományok elismertsége. Büszkéek vagyunk rá, hogy az UNESCO a selmeci diákhagyományokat felvette a *Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére*. Ez megerősíti élőként ápolott hagyományaink jelentőségét, megőrzésüknek pedig komoly az elismerése.

Az OEE és az OMBKE indítatása közös. A két egyesület tagságában átfedések vannak. Az elveink hasonlóak, a természet erejéből élünk. Az alapszabályainkból is azonos küldetés tükröződik: a szakma és a szaknyelv fejlesztése, a szakmai érdekvédelem, a társadalmi megbecsülés elősegítése, a kapcsolatok és a hagyományok ápolása. Tudjuk: szakjaink megmaradásának záloga a megújulás, az összefogás képessége. Az Országos Erdészeti Egyesületben stratégiai célként kezeljük a társszakterületekre irányuló figyelmünk erősítését.

Tisztelt bányász és kohász testvéreink! Köszönjük, hogy e jeles alkalomból együtt ünnepelhetünk! Köszönjük Selmebánya városának, hogy szívesen fogadják a régi akadémisták szellemi örököseit – így ismét hazaérkezhetünk.

»Selmec hív!...« – hallhattuk annyiszor, és ma is átérezzük ezt. A város atmoszférája, hagyományainkat őrző történelme mindnyájunkat rabul ejtett. Selmebánya kifejezi, hogy mit jelent szakmának és nemzetiségeknek együtt fejlődni évszázadokon át, közben megtartani mindazt, ami maradandó érték.

Hamarosan száz éve annak, hogy intézményesen távoznunk kellett in-

Jubileumi ünnepség a Szt. Katalin-templomban

Zambó Péter és Kiss László koszorúz

nen. Azóta Selmec zárandokai vagyunk, diákként és agg filiszterként ugyanazzal a lelkesedéssel járunk vissza. Hűségesek vagyunk a szellemhez, amely generációkon átöröklődve kövacsol össze bennünket.

Másfél század alatt háromszor, utoljára nyolc esztendeje járt Selmeceen az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése. Ekkor karnyújtásnyira innen, hétszáz magyar erdész főhajtásával avattuk fel első professzorunk, *Wilckhens Henrik Dávid* emléktábláját a Zsembery-ház homlokzatán, amely az erdészkar első székhelye, majd évtizedekig az Ifjúsági Kör otthona volt.

Természetes törekvésünk, hogy tovább erősítsük, növezzük gyökereinket a világörökség rangjára emelt Selmebányán. Kitartóan munkálkodunk – keressük a szorosabb kapcsolatokat a várossal, amire a Visegrádi együttműködés növekvő kohéziója is bátorít bennünket. Meggyőződésem, hogy ez a patinás rendezvény is érdemi támogatásunkra lesz ebben!

Kedves barátaim! Mai ünnepünkkel éltessük együtt a bányászok, kohászok és erdészek történelmi szövetségét!

Öröklé éljen és virágozzék az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület!

Jó Szerencsét! Üdv az erdésznek!

A köszöntők után *dr. Nagy Lajos*, az OMBKE elnöke az egyesület és a magyar bányászat és kohászat jelenlegi eredményeit, gondjait ismertette. A templomi ünnepség a bányász-, kohász- és erdészhimnuszok eléneklésével fejeződött be.

Ezt követően ötös sorokban, a szlovákiai bányász fúvószenekart követve az alapító egyetem épülete elé vonultak a jubileumi ünnepség résztvevői, ahol koszorúzással emlékeztek meg a 125 évvel ezelőtti, 1892-es alapításról.

Forrás: *MTI, banyasz.hu OMBKE, OEE*

Szerkesztette: **Nagy László**

Képek: **Komka Péter** (MTI),

Gagyai Pálffy András (OMBKE)

A károsodott erdők helyreállítása a cél

Fazekas Sándor az Országos Erdészeti Egyesület vezetőivel egyeztetett

Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter a magyar erdőket ért áprilisi fagykárokról egyeztetett az Országos Erdészeti Egyesület vezetőivel. A fagy és hókár mintegy 70 ezer hektárt érintett. A leginkább sújtott Bükk-hegységben közel százezer köbméter kidőlt fa és letörött ág hever.

A gyors kármentesítéshez szükséges az illetékes hatóságok hatékony segítsége az erdőgazdálkodók számára, hogy a nyári időszakban is el lehessen végezni a károsodott faanyag elszállítását. Ennek hasznosítása lehetőséget teremt arra, hogy a szociálisan rászorulókat időben, még a fűtési szezon kezdete előtt ellássák tűzifával.

A miniszter és az Országos Erdészeti Egyesület vezetői a 150 évvel ezelőtt alapított – így az egyik legrégebbi hazai egyesület – Wagner Károly Szakkönyvtárban tanácskoztak.

Dr. Sárvári János mutatta be a könyvtár értékes könyvritkaságait

Ebben a könyvgyűjteményben számtalan páratlan, muzeális értékű levéltári anyagot őriznek. Köztük korábbi évszázadok erdészeti jogszabályainak eredeti dokumentumait és olyan szakkönyveket, mint például *Vadas Jenő Az akácfa monográfiája* című évszázados művét, amelyet az erdészeti szakíró *Herman Ottónak* ajánlott.

A legnagyobb erdészeti civil szervezet könyvtára nemzeti kincs, a régi kiadványok összekötő kapocsnak tekinthetők

Az OEE vezetése és a miniszter szakmai egyeztetést tartott

Az Egyesület vezetése fogadta Fazekas Sándor minisztert az OEE könyvtárában

az évszázadokkal ezelőtt élt erdészek és munkájuk mai folytatói között – fogalmazott Fazekas Sándor. A miniszter egyeztetett az egyesület 1950-es években elvett egykori székházának jövőbeni hasznosításáról is.

A tárcavezető a hazai állami és magánerdő-gazdálkodás szerepét értékelve úgy fogalmazott, hogy az erdészeknek jelentős szerepük van kulturális és természeti értékeink megőrzésében. Az állami erdőgazdaságok nemcsak fenntartják az erdőkben található műemlékeket, történelmi emlékhelyeket, hanem a turisztikai infrastruktúra tudatos fejlesztésével, a természetjárás támogatásával a nemzeti értékek megismérését is szolgálják.

Dr. Fazekas Sándor miniszter Bedő Albert asztalánál

A Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Erdészeti Egyesület stratégiai partnerség keretében az év során több program megvalósításában is együttműködik. Közülük több a magyar ifjúság környezeti nevelésének területén valósul meg, mint például szeptemberben az Erdővarázs Családi Nap vagy októberben az Erdők hete, melyek témája az erdők szerepének bemutatása a klímaváltozás hatásainak csökkentésében. A természeti értékek megismerését is szolgálja a kormány által támogatott Erdei vándortábor-program is.

Forrás: FM Sajtóiroda
Képek: Nagy László

Családi Nap a Stájer-házaknál

2017. május 20-án a Kőszegi-hegységben tartotta hagyományos Családi nap-rendezvényét az OEE Szombathelyi Helyi csoportja. A rendezvényt Horváth Gábor, a Helyi csoport titkára nyitotta, majd a házigazda Szombathelyi Erdészeti részéről Németh János fahasználati műszaki vezető is köszöntötte a résztvevőket.

Horváth Gábor a Helyi csoport nevében is megköszönte Zsuppán Ernő szenior titkárnak, hogy 2008-ban útjára indította a rendezvényt, amely azóta is nagy sikerrel zajlik. A folytatásban Bakó Csaba Hcs-elnök köszöntő beszédében örömet fejezte ki, hogy közel 150 fő részvételével, 2009 után újra a Stájer-házakhoz visszatérve kerülhetett megrendezésre a 10. Családi nap.

Az esemény célja, hogy az Országos Erdészeti Egyesület – helyi csoportjain keresztül – nyisson a nagyközönség felé, minél szélesebb körben megismeretve az Egyesület és a Helyi csoport munkáját, ezáltal betekintést engedve a szakmába is.

Az elnöki köszöntő után egyperces néma csenddel emlékeztünk meg a nemrégiben elhunyt Molnár Tibor tagtársunkról, aki 20 éven keresztül szolgált a Kőszegi-hegységben kerületvezető vadászként.

A továbbiakban az elnök ismertette az évnyitó rendezvény óta eltelt időszak legfontosabb eseményeit, a május 11-i küldöttgyűlésen elhangzott, 148. Vándorgyűlés alkalmával egyesületi kiállításban részesülő személyeket, valamint tájékoztatta a jelenlévőket a közeljövő programjairól. Megköszönte továbbá a támogatást a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezetőségének, a közjóléti csoport munkatársainak és minden kollégának, aki segítségével hozzájárult a rendezvény létrejöttéhez. Végezetül Horváth Gábor Hcs-titkár, Varga László erdei iskolai referens és Varga Péter közjóléti csoportvezető részletesen ismertették a nap tervezett programjait.

A megnyitó zárásaként a Helyi csoport vezetősége egy apró megemlékezésre invitálta a résztvevőket a Kőszegi-hegység kutatói és erdészei tiszteletére elhelyezett emlékkőnél.

A Chernel István Természetbarát Egyesület és a Szombathelyi Erdészeti Zrt. által 2000-ben létesített emlékhely az Öreg-Bükk Tanösvény végállomása is egyben. A tanösvény ismeretanyagát a táblán bemutatott kutatók munkája alapozta meg s az, hogy mintaszerűen kezelt erdőben járhatunk, erdész elődeink munkájának köszönhető – olvasható az emlékkő mellett elhelyezett információs táblán.

A megemlékezés során Varga László röviden ismertette a táblán szereplő ornitológusok, botanikusok és erdészek munkásságát. Bechtold István, Chernel István és Horváth Ernő neve mellett szerepel az a Bedő-díjas Pintér Gyula bácsi is, aki 50 évig szolgált a Kőszegi-hegységben, s akinek olyan bükkös állományok dicsérik munkáját, amilyeneket még határainkon túl sem lehet látni. A visszatekintést követően Bakó Csaba Hcs-elnök és Balogh Csaba Bedő-díjas tagtársunk koszorút helyeztek el az emlékkőnél.

A délelőtti folytatásában számos programpontra közül lehetett választani. Varga László szakvezetésével 2,5 kilométeres túra indult az Öreg-Bükk Tanösvényen, ahol a résztvevők a 12 állomás segítségével megismerhették a Kőszegi-hegység növény- és állatvilágát. Azoknak viszont, akik esetleg hosszabb távra vágytak, lehetőségük nyílt Varga Péter vezetésével egy 7 kilométeres gerinctúrán részt venni.

Az út során Varga Péter számos érdekességgel bővítette a résztvevők ismereteit. Láthattuk, hogy a kései fagy itt is milyen komoly méreteket öltött, ami miatt az állományok számos helyen őszi képet idéztek.

A gerince felkapaszkodva, már útközben láthattuk a Schneeberg és a Rax még hófödte vonulatait. A Hörmann-forrás felé haladva pedig a régi

Hörmann-örs felújításával kapcsolatos jövőbeli tervekről is értesülhettünk. Kiérve a gerincre a Kendig-tető előtti nyeregről pompás kilátás nyílt egyik oldalon a Kisalföldre, másik oldalon pedig újfent megcsodálhattuk az Alpok vonulatának keleti tagjait.

Leereszkedve a gerincről utunkat most már a rendezvényhelyszín irányába vettük. A Stájer-házak tisztásán található haranglábat *Kayszál Károly* erdész emlékére állították. Ez jelezte annak idején az erdei munkásoknak a munkaidő kezdetét és végét, valamint az étkezés idejét, olykor azonban az eltevedt turisták érdekében is megkondították. Jelen esetben azonban nem volt szükség harangszóra, mert *Hámori Sándor* borókás vaddisznópörköltjének és *Dezső Vilmos* páratlan szarvasflekkenjének ínycsiklandó illata már mesziről jelezte az ebédidő közeledtét.

A túrák időtartama alatt, valamint a délután folytatásában *Bándy Fruzsina* vezetésével az Erdei Iskolában játékos vetélkedőket tartottak a gyerekeknek. Ezenkívül pedig fakultatívan, illetve szakvezetéssel is lehetőség nyílt a műemléki védettség alatt álló Stájer-házi Erdészeti Múzeum megtekintésére.

A tisztáson álló épületegyüttest a 18. század végén építtette Kőszeg városa a

szakszerű erdőgazdálkodás megkezdésére Stájerországból behívott erdészek számára. Az idő múlásával aztán az épületek új szerepet kaptak, ugyanis 1996-ban a Szombathelyi Erdészeti Zrt. az egyik hajdani erdészházban Erdészeti Múzeumot alakított ki. Az idelátogatók a Kőszegi-hegység növény- és állatvilágával, geológiai értékeivel, valamint erdő- és vadgazdálkodásával ismerkedhetnek meg múltbéli szemelvények kíséretében.

Egy másik épületben 2002-ben hozták létre az Erdei Iskolát, ahol szakemberek vezetésével tartalmas programokkal zajlik a természet élményszerű megismerése és a környezeti nevelés. Az épületcsoport harmadik tagjában egész évben működő Erdei Szálló található, ahol 28 fő számára tudnak szállást biztosítani.

A közelben fakadó Ciklámen-forrás egy részét az Erdei Szálló hasznosítja, míg másik része a forrás alatt elterülő

hegyvidéki égerest táplálja. Varga László vezetésével az érdeklődők szalamandralesre is indulhattak, ugyanis az itt található égeresben szalamandrabemutató medencék is kialakításra kerültek.

Gyakran emlegetik Kőszeget és környékét, a Kőszegi-hegységet az Alpok-alja ékszerdobozaként, hiszen számtalan természeti érték, épített örökség található itt. Azonban a hegységet magába foglaló tájvédelmi körzetnek talán a Stájer-házak az egyetlen olyan pontja, ahol minden egy helyen megtalálható. Méltán vált ez az Erdei Iskola legmegfelelőbb oktatási helyszínévé.

A szervezők többek között ízelítőnek is szánták a mai napot abban a reményben, hogy a résztvevők kedvet kapnak ahhoz, hogy ismét ellátogassanak ide, és felfedezzék a hegység többi látnivalóját is.

Köszönjük a Helyi csoport vezetésének a remek szervezést, a tartalmas programokat és nem utolsósorban *Laki Lászlónak*, *Dezső Vilmosnak* és a Hámori családnak, hogy ismét páratlan gasztronómiai élményekben részesülhettünk.

Szöveg: **Nagy-Khell Melinda**

OEE Szombathelyi Helyi csoport

Fényképek: **Markó András**

OEE Szombathelyi Helyi csoport

Szakmai nap a tályai erdőekben

Az OEE Miskolci Helyi csoportja 2017. június 8-án szakmai napot tartott az ÉSZAKERDŐ Zrt. Tályai Erdészeti Igazgatóságánál 91 fő részvételével. A szakmai nap témája a zempléni kocsánytalan tölgyesek alátéplépítéssel történő felújítása volt.

A rendezvényt *Zay Adorján* vezérigazgató nyitotta meg, majd *Rencsi Gábor* erdészeti igazgató ismertette az elmúlt húsz év természeti kárait, a makktermés alakulását, a természetes felújítások problémáit.

A megnyitót követően Abaújszántó és Tályai községhatárban olyan erdőrészeket kerültek bemutatásra, melyekben a korábbi években bontóvágást végeztek, azonban a makktermések elmaradása és a természetes újjal hiánya miatt kocsánytalan tölgy-alátéplépítésre volt szükség.

Az egyes erdőrészeknél az illetékes kerületvezető erdészek tartottak tájékoztatást az elvégzett fahasználati és erdőművelési munkákról, a munkák során felmerülő nehézségekről.

Az erdészeti igazgatóság működési területén az 1990-es évek közepén és

végén volt utoljára jelentősebb KTT makktermés, ezért 2015 őszén 40 hektáron, míg 2017 tavaszán újabb 40 hektáron történt alátéplépítés a kocsánytalan tölgyesekben (70 hektáron makkvetéssel, 10 hektáron csemetével).

Az alátéplépítéseket minden esetben vadkárelhárító kerítésépítés előzte meg a jelentős vadlétszám miatt. A makkvetést és csemeteültetést bozótirtás és kézi padkakészítés után kézi munkával végezték.

Végvágására egy erdőrészletben került sor, amit a kedvező téli időjárási viszonyoknak köszönhetően az újulati szint sértetlenül átvészelt. Az idei szokatlanul zord tél ellenére az araszó hernyók korábbi években is jelentős károsítása nem szűnt meg. A terepi programot ebéddel és kötetlen baráti beszélgetéssel zártuk Tályán.

Bányai Péter

titkár, OEE Miskolci Hcs.

Fekete Ádám

em. műszaki vezető, Tályai Erd. Ig.

Üzemlátogatás a Mohácsi Farostlemezgyárban

Az Országos Erdészeti Egyesület Baranya megyei Helyi csoportja és a Mecsekerdő Zrt. szervezésében két alkalommal, alkalmanként 40 fővel lehetőséget kaptunk a KRONOSPAN-MOFA Hungary Kft. mohácsi farostlemezgyárának látogatására.

Az első időpont, melyen én is részt vettem, 2017. április 25-ére esett. A csapat az üzem bejáratánál találkozott *Pécsi Sándorral*, aki a KRONOSPAN cég alapanyag-beszerzésért felelős cégénél a SILVA Hungary Kft.-nél fabeszerző. Az ő felelőssége többek között, hogy a mohácsi üzem alapanyag-ellátása folyamatos legyen.

Az üzemben csatlakozott hozzánk *dr. Rabb Miklós*, a SILVA Hungary Kft. ügyvezetője és *Lindenlaub Zsolt*, a KRONOSPAN-MOFA Hungary Kft. vezérigazgató-helyettese, műszaki igazgatója. Segítségükkel először vetítés keretében ismerkedhettünk meg a Mohácsi Farostlemezgyár, illetve a KRONOSPAN cég történetével. Megtudtuk, hogy a KRONOSPAN a világ legnagyobb falemezgyártó cégcsoportja. 1897-ben Lungötzben (Ausztria) családi vállalkozásként indult, ma közel 30 országban több gyártó- és kereskedelmi egységgel rendelkezik. Ezek közé tartozik Magyarországon 2007 óta az 1939-ben Szombathelyen alapított FALCO Zrt., melynek különlegessége a cementkötésű faforgácsológyártás és a recycling fafelhasználás, valamint 2004 óta az 1959-ben megnyitott Mohácsi Farostlemezgyár.

A Mohácsi Farostlemezgyár korábban nedves eljárással, főleg lágy (pl. nyár) fafajokból gyártotta a mindenki által ismert, szita mintázatú farostlemez. A KRONOSPAN-MOFA Hungary Kft. már száraz eljárással, azaz leegyszerűsítve nagy nyomásra és hőre aktiválódó gyanta alapú kötőanyaggal dolgozik. 2016 óta a világ leggyorsabb folyamatos préselésű farostlemezgyára.

Többféle vastagságú és felületű (felületkezelésű) farostlemez gyártanak, melynek összetétele – hála az említett száraz eljárásnak – már több fafajból lehetséges. A tökéletes keverék kialakításánál a fafajok sajátosságait (pl. rostosság, feltárhatóság) és a fapiaci viszonyokat a termelés során megszerzett tapasztalatokkal együtt vették figyelembe, aminek eredményeként a recept nagyjából az alábbiak szerint néz ki: 60% bükk és gyertyán, 20% nyár, fűz, 20% fenyő.

Ezen belül figyelnek még arra is, hogy a gyertyán részaránya a bükkhöz képest ne legyen 30%-nál több. Ezekből a fafajokból éves szinten mintegy 330 000 m³ az igény, amit 70%-ban Magyarországról, többek között a Mecsekerdő Zrt.-től és 30%-ban Horvátországból szereznek be.

A gyár a minél hatékonyabb működés elérése érdekében törekszik a minél magasabb feldolgozottsági fokú késztermék gyártására és a melléktermékek minél magasabb arányú újrafelhasználására. Ennek szellemében épült a biomassza-energiaközpont, amely a melléktermékek és hozzáadott apríték eltüzelésével biztosítja a gyár hőigényét.

Az előadás befejeztével, a munkavédelmi oktatás és a munkavédelmi eszközök kézhezvételét követően anyag-

silókból kerül tovább. A silókat az említett szállítószalag-rendszer, illetve homlokrakodók segítségével töltik.

A faanyag rostokra bontása egy másik gyáregységben történik. A pontos technológia nyilván nem ismertethető, de a lényege, hogy a beállított fafajösszetételű apríték magas nyomású gőzzel telítődve préselés hatására rostokra bomlik. Ezt a rostanyagot keverik többek között gyantával, és ez kerül tovább a farostlemez-préselő gyáregységbe. Itt kerül először felhasználásra a biomassza-energiaközpont által termelt hő egy része. Az energiaközpont saját tárolóval rendelkezik, ahová a melléktermékek (pl. kéreg, aprított hibás farostlemez, selejt farost) és valamennyi apríték kerül.

A kész rostkeverék vastag csövön át jut a farostlemez-préselő gyáregységbe.

áramlási sorrendben tekintettük meg a 42 hektáron elterülő gyár egyes egységeit. Először a fatérre mentünk, ahol a csapat jelentős többségét képező területvezető erdészek megtekinthették, hova érkezik az irányításukkal megtermelt és közúton vagy vasúton fuvaroztatott faanyag az erdőről.

Láthatóan már itt elkülönültek a fafajok, illetve érkezésük idejétől függően a máglyák. Mivel éves szinten kb. 330 000 m³ faanyag megy keresztül, elkerülhetetlen a nagy készlet, viszont a faanyag romlásának elkerülése miatt lényeges, hogy az ne álljon túl sokáig, azaz az anyagforgás állandó legyen.

A faterről a faanyag óriási forgókésses aprítógépbe, illetve durvább kergű vagy szennyezett faanyag esetében először egy kérgezőbe kerül. Az aprítógép G50 minőségű aprítékot készít, amelyet szállítószalag-rendszer segítségével fafajonként külön tárolókban készletez. Az apríték tolólécen aljaztató

Itt vákuumos terítő segítségével egyenletes vastagságú ún. paplant képeznek, amely a szalagos préselőn áthaladva a hő és a nyomás hatására lemezzé áll össze. A folyamatos préselés hatására elméletileg akármilyen hosszúságú lemez elkészíthető, a gyakorlatban nyilván a megrendelési igényeknek megfelelően darabolják, majd szintén igény szerint felületkezelik a lemezeket.

Innen a késztermék hatalmas raktárba kerül, ahonnan a gyár előtt sorakozó kamionok szállítják rendeltetési helyükre.

A gyárra egységesen elmondható, hogy minden részlete tervszerűen és ütemezetten működik. Én magam úgy éreztem, hogy a cső- és elektromos hálózatban legalább annyi kiegészítő rendszer dolgozik, mint maga az alapfolyamat, úgyhogy minden tiszteletem azé, aki ezt összességében átlátja.

Szöveg: **Kis Sándor**
Mecsekerdő Zrt.

Kép: **KRONOSPAN-MOFA Hungary Kft.**

Pannónia Napok 2017

45 éves a Hármashatár menti erdész-tapasztalatcsere

45. alkalommal került sor Ausztria, Magyarország és Szlovénia határ menti erdészeti egyesületi csoportjainak évente megrendezett szakmai konzultációjára és tapasztalatcserejére.

A jubileumi találkozó házigazdája a Burgenlandi Erdészeti Egyesület volt, *Lois Berger, Andreas Leitgeb* és *Hubert Iby* vállalták magukra a főszervezést.

Magyarországot, illetve az Országos Erdészeti Egyesületet a Szombathelyi Helyi Csoport és a Nagykanizsai Helyi csoport két-két tagja, míg a Szlovéniát a Muraszombati és Maribori Erdészeti Egyesület három tagja képviselte.

Az első hivatalosan is jegyzett találkozóra 1972-ben került sor, már akkor felismerve a határon átvélő régiók erdészeti tapasztalatcserejének jelentőségét. A program második napján részt vett *Friedrich Prandl*, aki 1972-ben alapító tag volt.

A találkozás az ausztriai Vasvörösvár (Rotenturm) mellett található horgásztónál volt, a rövid bemutatkozás, majd a helyi termékekből készült tízórai elfogyasztása után előadással kezdődött a program. Hubert Iby, a burgenlandi erdőfelügyelőség vezetője ismertette a tartomány erdeivel és erdőgazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb ismerveket.

Burgenland erdőszültsége 29,7%, Oberwart, Oberpullendorf körzetében eléri a 44-45%-ot. A tartomány 130 000 ha erdőterületén 26 000 tulajdonos osztozik.

A fenyőállományok területe az utóbbi időben csökkent a lucfenyőben ismét erősebben fellépő szújár miatt. A minimális vadászterület nagysága 115 hektár, a vadállomány létszáma 1970 óta évről évre folyamatosan növekszik.

Az ebédet követően indult a terepi program, melynek első állomása a Kőszegi hegységben, Óhodász (Althodis) községhatárban található lombkoronatanösvény megtekintése volt. A sétaút akadálymentesített, kerekesszékekkel közlekedők és vakok is tudják látogatni. A létesítmény 2010-ben készült, a beruházás értéke 700 ezer euró. A tanösvény hossza 500 m, legnagyobb magassága 22 m.

A következő megálló az Óhodászi Erdőbirtokosság területén volt, ahol a

közösség erdőgazdálkodásával és az erdőtümb feltáráásával kapcsolatban kaptunk részletes ismertetést. 2004 és 2012 között 9320 m utat építettek, ennek költsége bruttó 208 000 euró volt. Burgenlandban 1955-től 2015-ig 1328 km utat építettek támogatással, 992 projekt keretében, a tartomány erdőfel-társága jelenleg 22,8 fm/ha.

Hosszabb utazással érkezünk a Soproni-hegység déli lejtőjéhez, és ott a lakompaki Esterházy-kastélyt, illetve annak parkját tekintettük meg (Lackebach), majd a közeli Sopronnyéken (Neckenmarkt) foglaltuk el szállásunkat. Az est a Juliana Wieder Pincészet megtekintésével és borkóstolással zárult. A pincészet 40 hektár szőlőterületen gazdálkodik, a kóstolás érdekessége, hogy csak kékfrankos volt terítéken, annak különböző évjárait ízelhet-tük, és ismerkedtünk a kezelési módokkal.

A második napi programok teljes egészében a sopronnyéki községi közösségi erdőtulajdonosok szervezésében és területén kerültek megrendezésre. Traktor vontatta kocsikon indultunk a szőlőkön keresztül a Magyarországgal határos erdőterületre. Útközben a helyi plébános bemutatta a szőlők közé épült, közelmúltban felújított Szent Donát-kápolnát, melyet 1735-ben az akkori apátplébános építtetett.

A 665,61 ha nagyságú erdőtümbbe érve a közösségi erdőtulajdonosok által a Burgenlandi Erdészeti Egyesület megalakulásának 90. és a Pannónia Napok 45. évfordulójára felállított emlékszikla mellé egy vénic szilt (*Ulmus laevis*) ültettünk el.

Az erdőtümbben több kisebb bekerített kontrollparcellát alakítottak ki, melyek segítségével az újulatban keletkezett vadragáskárt monitorozzák. 1996-ban az osztrák állam és a község képviselői által aláírt szerződés alapján az erdőterületből 29,22 ha nagyságú erdőrezervátum került kijelölésre Lange Leitn néven. Az állam minden évben a szerződésben foglaltaknak megfelelően a kieső jövedelmet megtéríti a társulásnak. Az erdőrezervátumban tízévenként végeznek részletes felmérést, illetve kiértékelést. Ausztriában 195 erdőrezervátum található, melyek összterülete 8403 ha.

Az akác térhódítását próbálják visszaszorítani, az állományátalakítás dróthálós és elektromos kerítés mellett történik, egyébként törekednek a természetes felújításra.

Utunk során elhaladtunk egy emlékmű mellett, melyet nyolc fiatal emlékére állítottak, akik 1983 május 23-án egy kirándulás során villámcsapás következtében ezen a helyen hunytak el.

Megtekintettünk egy építés alatt lévő 3270 m³ víz befogadására képes víztározót is, melyet az egyre gyakrabban előforduló erdőtüzek megfékezésére hoznak létre.

Az erdőben elfogyasztott ebéd után megköszöntük vendéglátóinknak a tartalmas programokat, a szíves vendéglátást, és a következő év házigazdájaként a Szombathelyi Erdészeti Zrt és az Országos Erdészeti Egyesület Szombathelyi Helyi csoportja nevében *Ferenczi Tamás* tolmácsolta a tiszteletteljes meghívást.

Ferencziné Székely Adél

Fotók: **Ferenczi Tamás**

Életünk ritmusai

Szívveréstől lombhullásig...

2017. június 28-án Tamásiban a Gyulai Erdészeti és Vadászati Zrt., valamint az Országos Erdészeti Egyesület Tamási Helyi csoportjának közös Erdészklubrendezvényén vendéglőadó volt a nemzetközi hírű dr. Mess Béla professor emeritus, a Pécsi Orvostudományi Egyetem anatómiaprofesszora, aki a laikusokat is lebilincselő előadást tartott életünk ritmusairól.

A professor bevezetőjében gratulált a Gyulai Erdészeti és Vadászati Zrt. vezérigazgatójának, illetve az erdőgazdaság minden munkatársának az Edmond Blanc-díj elnyeréséhez.

Előadásának elején elmondta, hogy már az őszember észrevette az évszakok változásait, a tavaszi rügyfakadást és őszi lombhullást, az állatvilág nyári-téli változását (költöző madarak) stb., vagy az éjszakák-nappalok állandó változását, az alvás-ébredés ritmusos napi ismétlődését.

Az előbbieket az évszakos (cirkunális) ritmusok, az utóbbiak a napszakos (cirkadián) ritmusok. Vannak ezeknél rövidebb idejű ritmusok is, mint például a légzés száma négy másodpercenként, vagy a szívverés hetven-szer percenként.

Persze vannak egy évnél hosszabb ritmusok is a természetben, mint például a cserebogár négyéves ritmusa, vagy az elefánttehén négyéves szaporodási (párási) ritmusa. Ezek ismeretéből fejlődött ki a múlt század második felében egy tudományterület, a chronobiológia, amely a ritmusos életműködések törvényszerűségeit vizsgálja.

A biológiai ritmusok két tényezővel jellemezhetőek elsősorban: 1. a ritmusidő vagy periódusidő, vagyis az az időtartam, amely alatt az adott ritmikus változás létrejön, ismétlődik; 2. a ritmus fázisai, vagyis a folyamatosan változó életműködés ellentétes szakaszai (pl. éjszakai nyugalom-nappali aktivitás).

A ritmikus életműködések létrehozója emlősben, így az emberben is az agyalon elhelyezkedő 5-6 mm átmé-

a melatonin útján juttatja el a biológiai óra által kiváltott ritmikus ingerületet a szervezet legkülönbözőbb szerveibe, többek között a herébe vagy a petefészkekbe, megindítva például szarvasnál szeptemberben a párási folyamatot (a bögést).

Madárban, saját vizsgálatai szerint, ez a rendszer egyszerűbb. Az agyban lévő időadó óra és az azt érzékenyítő fényérzékelő (szem), valamint a kivitelező is a tobozmirigy. Tehát madárban ez az egyetlen szerv játssza a ritmus megindításának, a környezethez (a fényviszonyokhoz) való alkalmazkodásának és a ritmikus működés véghezvitelének szerepét egyaránt.

Dr. Mess Béla professor emeritus

rőjű idegsejtcsoport, az ún. látóideg feletti mag, amelyet biológiai órának, vagy a német nyelvű szakirodalomban „időadónak” (Zeitgeber) neveznek.

Ez az óra indítja meg a megfelelő időben az egyes ritmikus működéseket. Ennek az órának az érzékenységet elsősorban a környezeti fényviszonyok befolyásolják. A kivitelező szerv pedig szintén az agyban elhelyezkedő tobozmirigy, amely az általa termelt hormon,

A ritmusok fázisai a fényviszonyok időzítésével (pl. a világosság-sötétség fázisainak felcserélésével) könnyen megváltoztathatók, de a ritmusidő alapvetően nem befolyásolható (genetikai háttér).

Az emberiség ősi vágyának, az örök ifjúság megvalósításának beteljesítését a tobozmirigytől várták. A legutóbbi években azután felfedezték az „öregedés génjét”, amely az öregedésre jellemző fokozott sejtpusztulást idézi elő.

Felcsillant a remény, hogy ha ezt az öregedést előidéző gént kikapcsolják, sikerülhet az élet jelentős meghosszabbítását elérni. Hamarosan kiderült azonban, hogy ily módon patkányban sikerült ugyan magasabb életkort elérni, viszont az így kezelt állatok közt sokszorosára nőtt a rákbetegségek száma, hiszen a rosszindulatú daganatokat a fokozott (meggyorsult) sejtszaporodás váltja ki. Be kell tehát látnunk, hogy az örök ifjúság vágya mind a mai napig és valószínűleg még nagyon sokáig elérhetetlen illúzió marad.

Az előadáson részt vevők maradó tudományos élménnyel távoztak.

Gyulai Erdészeti és Vadászati Zrt.

Fotó: Antli István

Forgalomszámlálástól az útnyilvántartásig

Az OEE Erdőfeltérési Szakosztály tavaszi rendezvénye

Az Erdőfeltérési Szakosztály idei első rendezvénye igen patinás helyszínen került megrendezésre, mégpedig a Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtárban. Kálmán Miklós, a szakosztály elnöke szakította meg a már javában izzó, baráti és szakmai beszélgetéseket, hogy köszöntse a jelenlévőket, akihez csatlakozott Kaszala Judit is, a szakosztály titkára.

A délelőtt 10 órakor kezdődő előadásorozat előtt a jelen lévő szakosztálytagok és érdeklődők örömmel fogadták *dr. Sárvári János*-nak, a könyvtár örének rögtönzött beszámolóját a gyűjtemény múltjáról, jelenéről és a – reményeink szerint – minél távolabbi tekintő jövőjéről. A rövid áttekintő után a szakosztály aktuális ügyei kerültek elő a tisztviselők előterjesztésében. A tavalyi év beszámolójáról és az idei év munkatervéről tájékoztatták a jelenlévőket.

Az első előadást *Kisfaludi Balázstól* (Soproni Egyetem) hallhattuk, aki a Visegrádi Erdészeti területén található, az erdőlátogatók által méltán közkedvelt Apátkúti-völgy forgalomszámlálásának jelenlegi tanulságait mutatta be nekünk. Mint megtudtuk, egy fotocella érzékelőegység által irányított merevképrögző kamera végzi a felvételek készítését, míg azok elemzését a tan-szék végzi. A szoftveres képelemzés sajnos még nem megfelelő pontosságú, bár elérhető ígéretes applikációk. A nagy munkaigény miatt lassan halad a képek elemzése, de már látszódnak egy teljes év vizsgálatából azok a tendenciák, melyek mentén hasznosítani lehet a rendszer előnyeit, például, hogy mely hónapokban, napszakokban milyen erdei munkavégzést, programot érdemes szervezni. A több évnyi fotó alapján becsült áthaladási látogatószám 55 000.

Primusz Péter (Soproni Egyetem) előadása alatt újból az alma mater padjai mögött érezhettük magunkat, ő a hajlékony útpályaszerkezetek méretezését ismertette a jelenlévőkkel. A mechanikai alapokon nyugvó módszer rövid áttekintése után megtudhattuk a legfontosabb tanulságokat, melyek alapján arra következtetett a publikum,

hogy nem szabad sajnálni az időt és az energiát a megfelelő pontosságú méretezés elvégzésére, mert nemcsak a beépítendő anyag költségein spórolhatunk (ami önmagában is jelentős érv), de a megbízhatóbb adatok ismeretében a megfelelő teherbírással tudjuk megépíteni útjainkat, megnövelve ezzel azok hasznos élettartamát.

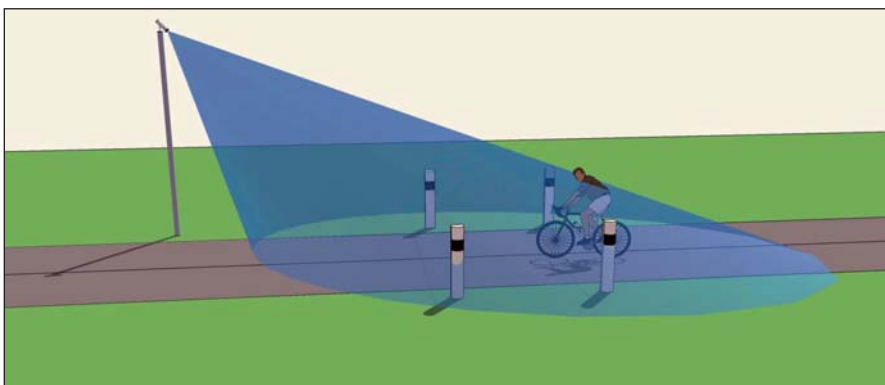
A kicsit hosszabbra sikeredett délelőtti program utolsó akkordjaként *Péterfalvi József* (Soproni Egyetem) osztotta meg velünk a talajstabilizáció alaprétgű pályaszerkezetek tervezési és építési tapasztalatait konkrét gyakorlati példák bemutatásával.

Az épület udvarán elköltött kellemes ebéd után a szakosztály tagjai egy új tagjelölt, *Bárdos Bence* (Egererdő Zrt.) belépését szavazták meg egyhangúan.

Csépányi Péter (Pilisi Parkerdő Zrt.) folytatta az előadások sorát. A résztvevők megismerhették a nemrégiben megszávozott erdőtörvény változtatásaihoz vezető hosszú folyamatot, ezenkívül a szakosztályt is érintő módosításokat beszélte meg a nagyérdemű.

A következőkben *Lomniczi Gergely* (OEE) számolt be az Egyesület aktuális tevékenységéről, a jövőbeni tervekről. Megismerhettük többek között az Egyesület által fejlesztett Fa Book nevű, okostelefonra készült applikációt, amely egy – nem szakembereknek szánt – fásszárú növények terepi meghatározását segítő alkalmazás.

Végül, de nem utolsósorban *Kelecsényi Szilárd* (Pilisi Parkerdő Zrt.) és *Sziűcs Kálmán* (Naviscon Zrt.) beszámolóját hallhattuk az állami erdőgazdaságok dolgozói számára nem ismeretlen Erdészeti Szakmai Rendszerben fejlesztett új modulról. A Feltáró hálózat név alatt futó rendszer képes olyan működő, dinamikus nyilvántartást vezetni, melyben rögzíthetők az útnyilvántartó adatlapok és ezzel párhuzamosan a térképi állomány is. Ezen túlmenően lehetőség biztosít bizonyos alapfokú karbantartási, felújítási

A forgalomszámláló elvi ábrája (Kisfaludi Balázs)

si műveletek anyag- és költségtervének elkészítésére. A Pilisi Parkerdő Zrt.-nek mint a fejlesztést megrendelő és koordináló társaságnak hosszú távú terve egy stratégiai döntés-előkészítő rendszer, és akár egy útvonaltervező felület létrehozása is.

Az előadásokat jó hangulatú, baráti-szakmai beszélgetés zárta, és mindenki a levonható tanulságokkal a tarsolyában a következő, immár terepi programot várva vett búcsút a másiktól.

Szöveg és kép: **Kelecsényi Szilárd**

Botos Géza (1926–2017)

Szomorúan és mélyen megrendülve vettük tudomásul, hogy Botos Géza vasdiplomás erdőmérnök, a szakma és a Helyi csoport évtizedeken keresztül megbecsült tagja 2017. április 3-án, 92

éves korában örökre itthagyt bennünket.

Neves erdészcsaládból származott, nagyapja Botos Lajos, a Debrecenhez közeli Szovátton (ma Hajdúszovát) született 1850-ben. Selmechányán végzett 1872-ben. A Debreceni Városi erdőben először erdész, később, 1881-től mint a város Nagycseri Erdőhivatalának vezetője szolgált 1921-ig. Felesége Pasch Antónia, kinek testvérét Török Gábor erdőmérnök vette el, aki később Debrecen város kiemelkedő erdőmestere lett, s a Nagyerdei Parkerdő kialakítója volt. Ő tervezte meg a még ma is meglevő sétatúthálózatot, és a katonai lövöldék felszámolása után a megmaradt lövöldéket feketefenyővel és különböző egzóta fajokkal ültette be. Botos Lajos elévülhetetlen érdeme a leromlott erdőpusztai erdők rendbetétele, a pusztavágások felszámolása, a legeltetés visszaszorítása és törvényes keretek között tartása.

Édesapja szintén Botos Géza erdőmérnök, aki Debrecen–Nagycserén született 1888-ban, 1913-ban végzett Selmechányán. Először a Debreceni Állami Erdőigazgatóságon dolgozott, 1945-ig igazgatóhelyettesként az erdőrendezést irányította, majd a háború utáni átszervezések következményeként a megalakult Debreceni Erdőrendezőszélegen erdőrendező lett, s ezt a munkakört töltötte be 1951-ben bekövetkezett haláláig.

Botos Géza 1926. január 21-én született Debrecenben, édesanyja a jómódú családból származó Oláh Erzsébet zongoratanárnő volt. Az elemi iskolát és a középiskolát a debreceni református kollégiumban végezte el, 1944 májusában érettségizett kitűnő eredménnyel. Édesapja hivatását követve jelentkezett az erdőmérnöki pályára, és 1944 őszén megkezdte tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának Erdőmérnöki Osztályán. Rövid idő múlva megszüntették az előadásokat az I. és II. évesek részére, s 1944. október elején SAS-behívót kapott a Sopronban alakított nemzetőrszázadba. A század háromheti képzés után megszűnt, ezután fényképész-tanulónként kezdett el dolgozni Diebold Károlynál, aki később az egyetem fotólaboratóriumának vezetője lett. Itt dolgozott közel hét hónapig, s közben fényképészség-oklevelet szerzett. 1945 júniusában újra megkezdődtek az előadások az egyetemen, s 1946 nyaráig lehallgatta az I. és II. évfolyam előadásait. Ezután a család háború utáni megváltozott anyagi körülményei miatt szüneteltette a tanulmányait, és először a Debreceni Erdőgazdaság fűrészüzemében dolgozott, később az erdőrendezőszégnél végzett munkát. 1948–49-ben be-

pótolta az elmaradt vizsgákat, és 1950. május 19-én erdőmérnöki oklevelet szerzett.

1950. június 9-től kezdett el dolgozni a Kaposvári Erdőrendezőszégnél mint kezdő technikus, majd segéderdőmérnök, és 1952. január 1-től már erdőmérnöki beosztásban. Édesapja halála miatt 1952. február 15-én áthelyezését kérte a 8. sz. Erdőrendezőszékhöz Debrecenbe, s itt szolgált erdőrendezőként 1958. április 30-ig, amikor kilépett, és a Hajdú-Bihar megyei Földmérő Munkaközösség tagjaként földmérő munkát végzett egészen 1960. január 31-ig.

1960. február 1-től a Hajdúsági Állami Erdőgazdaságnál helyezkedett el, néhány hónapig műszaki előadó volt, ebben az időben kezdtek el építeni az erdészházakat és az erdőgazdaság központi dolgozóinak szolgálati lakásait.

Nagy lelkesedéssel és kitartással végezte munkáját, de néhány hónap múlva áthelyezését kérte az önálló fásítási csoporthoz, s ennek csoportvezetője lett 1960. augusztus 1-től. E munkakörben jól kamatoztatta erdőrendezői és földmérői gyakorlati ismereteit, elősegítette a megye erdőültettségének növelését, erdőállományainak fejlesztését.

Kezdeményezése és irányítása mellett több mint 5000 hektár erdőtelepítés és fásítás valósult meg. Kiváló szakmai agitációs munkával, jó kapcsolatteremtő képességével elérte, hogy a megye fátlan tájain a mezőgazdasági érdekekkel egyeztetett erdősávrendszerek, majorfásítások, út- és vasútkísérő fasorok, csatornafásítások révén a megye környezeti állapota jelentősen javuljon.

Munkája során ragaszkodott ahhoz, hogy a megvalósuló erdők és fásítások feleljenek meg a termőhelyi és tájképi viszonyoknak, kerülte az ún. divatfajok alkalmazását, előtérbe helyezte az őshonos és a természet szerű állományok kialakítására legjobban alkalmas tölgy ültetését.

Támogatta a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás fejlesztését, az erdők szakszerűbb kezelése érdekében elősegítette a szövetkezeti erdőgazdálkodási közös önálló vállalkozások (SZÖVÁLL-TÖVÁLL) létrejöttét, és sok esetben szervezte is őket.

A fásítási csoportba jó képességű szakembereket gyűjtött össze, akikkel karöltve kiváló munkát tudtak végezni a megyében. Több alkalommal jöttek az ország más vidékeiről tanulmányozni a fásítások megvalósulásának eredményeit, az elvégzett kiváló munkát a felettes szervek is rendre elismerték. A fásítási csoport feladatköre kiszélesedett, és a későbbiekben már a szakirányítási tevékenység dominált, a kivitelezést pedig az állami erdészetek és a szövetkezetek és vállalkozások végezték.

1968-ban létrehozták az erdőrendezőszékeket, és mint az országban nagyon sok helyen, Debrecenben is a fásítási csoportból alakult meg az Erdőfelügyelőség, melynek vezetője lett 1968. február 1-től. Nagy szakmai kihívás volt újrateremtani az erdészeti hatósági munkákat ellátó felügyeletet, megszervezni azt, de rövid időn belül már eredményesen dolgozó osztály jött létre.

Életének legszebb időszaka jött el, és az erdőfelügyelet vezetőjeként a megye teljes erdőgazdálkodásának szakmai felügyeletét lát-

hatta el, munkatársaival együtt örködhett az erdőterv szerinti gazdálkodás megtartásáért.

Az erdők közjóléti szerepének előtérbe kerülése során úttörője volt a jóléti erdőgazdálkodás megvalósításának. Kezdeményezője és irányítója volt a Nagyerdei parkerdei részén a túltartott faállományok szakszerű tölgyrekonstrukciójának, elindítója és fáradhatatlan szakembere volt a város környéki erdőpusztai erdők parkerdővé alakításának, a jóléti erdőgazdálkodás megvalósításának.

Kiváló ötleteivel, tanácsaival segítette a parkerdők tervezési munkáját, mindig igyekezett a legjobb állapot elérésére. Már a tervezés során az igényes, a jövő számára is megfelelő épületeket, építményeket tartott csak megvalósíthatónak. Kedvenc mondása volt: „Aki nem tud palotát álmodni, az nem tud kutyát sem tervezni!”

A tervek kivitelezése során rendszeresen ellenőrizte az elvégzett munkákat, nemcsak kötelező felügyeleti munkaként, hanem mint olyan mérnök, aki maga is szívvel-lélekkel szereti és szolgálja az erdőt és a közjóléti erdőgazdálkodást. Nagyon szerette a terepi munkát, élményszámba ment egy-egy erdősítési műszaki átvétel, amelyen részt vett, adomákkal, történetekkel, szakmai tanulságokkal tette emlékezetessé az egyébként fárasztó munkát. Támogatta a fiatal szakemberek továbbképzését, gyakran volt diplomatervek konzulense. Kiváló nyelvtudása volt: jól beszélt németül és angolul, hosszabb líbiai és dániai tanulmányúton vett részt, a homokos területek fásítási lehetőségeit vizsgálták. Erről és Debrecen környéki közjóléti fejlesztésekről *Az Erdőben* több cikket is írt.

1986. január 31-én vonult nyugdíjba. Kiváló munkáját számtalan pénzjutalommal, dicsérettel és több kitüntetéssel ismerték el: 1968-ban Kiváló Dolgozó-jelvény, 1972-ben és 1975-ben Erdészeti Kiváló Dolgozója kitüntetéssel kapott.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1950 óta volt tagja, hosszú időn át, 1968 és 1985 között kiváló eredménnyel vezette a Debreceni csoportot annak titkáráként. Egyik alapító tagja és mindvégig lelkes munkása volt az Erdők a közjóért szakosztálynak, számos ki-helyezett és központi szakmai rendezvény neki köszönhet a sikerét.

A helyi csoport titkáráként gyakran szervezett szakmai látogatásokat a közjóléti erdőgazdálkodás máshol megvalósult eredményeinek tanulmányozására, a Debrecenben rendezett vándorgyűlések sikeres lebonyolításában is kiemelkedő érdemei voltak. Rendszeres résztvevője volt a vándorgyűléseknek, jellegzetes alakjával, elmaradhatatlan pipájával, színes egyéniségével gyakran megjelent, barátságos természetével, megnyerő modorával kivívta mindenki tiszteletét. Kellemes hangja volt, s ha valahol nótázni kezdtek, szívesen hozzájuk csatlakozott, bekapcsolódott, és gyakran énekelte nótagyűjteményének különleges darabjait.

Az egyesületben végzett kiemelkedő munkáját 1978-ban a Pécsi Vándorgyűlésen Bedő Albert-emlékéremmel ismerték el, s 1983-ban Elismerő Oklevelet kapott a Soproni Vándorgyűlésen.

Számos társadalmi szervezetben volt tag, kiemelkedő munkát végzett a MTESZ megyei Környezetvédelmi Bizottságában, ahol önzetlen munkáját, szakértői tevékenységét, MTESZ megyei Hatvani István-díjjal jutalmazták 1982-ben.

Szerette a természetet, az erdőjárást, a kirándulásokat, gyakran barangolt a Hortobágyon, és gyűjtötte a gombákat. Szenvedélyes vadász volt, de etikusan vadászott mindig. Több évig volt tagja a megyei trófeabíráló bizottságnak, s szakmai tanácsokkal látta el a vadásztársaságokat az élőhely fejlesztése során.

Szerteágazó munkája mellett szakított időt fényképészszenvedélyének is, hiszen tanult fényképészség is volt. Elsősorban a család volt a témája, de nagyon sok természetfotó is maradt utána.

Kiegyensúlyozott, boldog családi életet élt. Felesége, Pika Jolán 1934-ben született Fehérgyarmaton, 1952. december 10-én kötött házasságukból két gyermek született. Nagyobbik lánya, Botos Éva 1953-ban született és irodalomtörténész lett, második lánya, Botos Jolán 1954-ben született, fogorvos lett.

Családszerető férj és apa volt, igyekezett mindent megteremteni a gyermekek anyagi biztonságáért, nagy szeretettel nevelte őket, támogatta választott életpályájukon, nem nehezményezte, hogy egyik sem választotta az erdészpályát. Gyakran vitte a családát kirándulni, külföldi nyaralásokra. Feleségével nevelték unokájukat, segítették orvosi tanulmányai elvégzése során.

Hosszú, gazdag élete volt, a szakmai munkában mindent elért, amit csak el lehetett érni az elvei feladása nélkül. Maradandót alkotott a megyében és a város környékén.

Kedves Géza bácsi, búcsúznak Tőled, emléked megőrzik a megyei fásítások, fasorok, az általad annyira szeretett és tisztelt kocsányos tölgyesek, munkád eredménye még nagyon hosszú ideig fennmarad. Szmélyed, kedves alakod sokáig megmarad kollégáid, egykori munkatársaid emlékeztében.

Hamvasztás után, polgári szertartás szerint 2017. április 19-én a Debreceni Köztemetőben az erdészhimnusz hangjaival vetünk Tőle végső búcsút; a család, egykori kollégái, munkatársai, ismerősei, tisztelői voltunk jelen ravatalánál. Béke poraidra! Jó szerencsét!

Sipos Géza

Tihanyi Gyula (1951–2017)

Életének 66. évében, 2017. június 9-én, rövid, súlyos betegségben váratlanul elhunyt Tihanyi Gyula okleveles erdőmérnök kollégánk, a ZALAERDŐ Zrt. nyugalmazott személynügyi vezetője, az OEE Nagykanizsai

Helyi csoportjának negyedszázadon át titkára, az OEE elnökségének egykori tagja, régióképviseelője, a ZALAERDŐ üzemi újság szerkesztőbizottságának két évtizeden át tagja s a központi Nyugdíjas Erdész Klub elnöke.

A megdöbbentő és lesújtó hír szorításában, a fájdalommal búcsúzás alkalmából elemi kötelességünk, hogy felidézzük egy igaz ember, egy elismert szakember tartalmas és változatos életútjának főbb állomásait.

Kollégánk 1951. december 16-án született Pápán, ám a családi gyökerek szüleit szerett Zalaújvárosba csábították vissza. A Lenti környéki erdők varázsa s bizonyára az apai nagyapa emléke is – aki a lenti fűrészüzemnek az 1924-es alapítása utáni egyik első művezetője volt – hatással voltak pályaválasztására, s így került az erdészeti tudományok fellegvárába, Sopronba, ahol először 1971-ben a Roth Gyula Erdészeti Technikumban erdésztechnikusi képesítést, majd továbbtanulva az Erdészeti és Faipari Egyetemen 1977-ben erdőmérnöki oklevelet szerzett.

Még az év őszén szűkebb hazájába húzta vissza a szíve, s rövid gyakornoki idő után a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Lenti Fafeldolgozó Üzemének lett szállítási műszaki vezetője. Mintegy „megöröklőve” a nagyapa egykori munkakörét, ő is az üzem biztonságos alapanyag-ellátásáért lett felelős, de természetesen már egy korszerűsített nagyüzemnél.

Lelkiismeretes, precíz munkáját elismerve pályája 1985. május 1-jétől az erdőgazdaság nagykanizsai központjában folytatódott, ahol közgazdasági osztályvezető-helyettesi munkakört töltött be. Feladata elsősorban a normarendszer átalakítása és számítógépes alkalmazásának előkészítése volt.

1989. november 1-jétől az újonnan alakult Számítástechnikai osztály vezetésére kapott megbízást. Munkatársaival való eb-

béli tevékenysége idején alapozódott meg az a látványos számítástechnikai fejlődés, amely később a részvénytársaság ilyen jellegű sikeres, innovatív munkáját jellemezte.

1992. október 1-je újabb állomást hozott pályáján, a Közgazdasági osztály kontroll-előadója lett, majd 1998. január 1-jétől az Informatikai és kontrollingscsoport vezetőjévé nevezték ki. Ezt megelőzően 1994-ben információrendszer-szervező másoddiplomát szerzett, majd 1997-ben Kontrolling Akadémiát végzett.

2000. szeptember 1-jétől szintén újabb állomás következett: a részvénytársaság humánpolitikájáért felelős személyügyi vezetőnek nevezték ki, s e munkaköréből vonult nyugállományba 2011 végén, de még a következő év júniusáig munkát vállalt a cégnél.

Aktív munkásságára visszatekintve szerény elégedettséggel említette: külön örömmel élte meg, hogy valamennyi munkakörében elismert és megbecsült alakítója lehetett annak a szakterületnek, amelyet rábíztak, szenvedélyesen keresve a kihívásokat, az előre vivő dolgokat.

Igazi közösségi ember lévén hamar bekapcsolódott Egyesületünk munkájába is, már diákként, 1968-ban az OEE tagja lett, akkor még nem sejtve, hogy évtizedek múltán a fent említett komoly egyesületi tisztségeiben is odaadón szolgálja majd szakmánk javát, érdekeit. Mindezekért 2000-ben és 2015-ben az OEE Elismerő Oklevelével jutalmazták.

Szakmai alázata, szerénysége, közvetlensége, segítőkészsége, mindenekelőtt nyugalmat árasztó egyénisége a világunkban oly sokszor hiányzó bizalmat sugározta munka- és embertársai felé, akikkel mindig, minden helyzetben szót tudott érteni.

Feltétlenül említést érdemel kiegyensúlyozott családi élete és háttere is, amelyre jogosan lehetett büszke, így pedagógus feleségére, Katalin asszonyra, akinek édesapja egykor a Lenti Fafeldolgozó Üzem elismert főművezetője volt, a Corvinus Egyetemet végzett Attila fiára és Anita leányára, akik okleveles közgazdászok. Gyászukban, pótolhatatlan veszteségükben mélységesen osztozunk.

Kollégánk hiányozni fog ZALAERDŐ újságunk szerkesztőbizottságából is, nem beszélve Nyugdíjas Erdész Klubunk elnöki posztjának ily váratlan megüresedéséről. Elnöki feladatait életének szinte utolsó percéig igen lelkiismeretes módon ellátta, amit a klubtagok nevében most külön is megköszönök.

Halottunktól június 30-án római katolikus gyászszertartás keretében Budapesten, a Farkasréti Temető ravatalozójában búcsúztunk el. Ezt követően családja, a ZALAERDŐ Zrt.-től, valamint a Nyugdíjas Erdész Klubunktól és az ország több részéből érkezett erdész kollégák, egykori évfolyamtársak sokasága kísérté végső nyughelyére, ahol a család nevében és kívánságára Attila fia megható szavakkal köszönt el a felejtethetetlen édesapától.

Tihanyi Gyula barátunk és társunk kollektivitását s immár emlékké nemesült kedves alakját kegyelettel fogjuk őrizni mindannyian, akik ismertük, szerettük, tiszteltük és becsültük.

Dr. Baráth László

Az összes állami erdészet nyereséges volt tavaly

3,4 milliárd forint adózott eredményt értek el együttrév

Együttesen 3,4 milliárd forint adózott eredményt értek el a Földművelésügyi Minisztérium által felügyelt állami erdőgazdaságok, amelyek kivétel nélkül nyereségesek voltak 2016-ban – írta a Világ-gazdaság. A napilap írása szerint a legjobban a Zalaerdő Zrt., a Nyírerdő Zrt. és a SEFAG Zrt. teljesített, ez a három társaság a tárca által felügyelt 22 állami erdészet adózott eredményének 47 százalékát érte el, miközben árbevételük csupán az összes 24 százalékát tette ki. A társaságok a több mint egymillió hektár állami tulajdonú erdőből 956 ezer hektárt művelnek, 5700 munkavállalót alkalmaznak, közvetetten pedig mintegy 40 ezer ember megélhetését biztosítják a cikk szerint.

Forrás: MTI

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/osszes_allami_erdeszeti_nyerese

♦♦♦

Erdőtörvénytől az erdészeti támogatásokig

Hatvanban ülésezett a NAK Erdő- és Vadgazdálkodási Osztálya

Június 28-án, szerda délelőtt tartotta országos ülését a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Erdő- és Vadgazdálkodási Osztálya a hatvani Grassalkovich-kastély dísztermében, ahol téma volt többek között az erdőtörvény módosítása,

a végrehajtási rendeletek megalkotása, a Vidékfejlesztési Program erdészeti pályázata, de a vadkár kérdése is – tudósított az Erdő-Mező Online. Az osztályülésen *iff. Hubai Imre*, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vidékfejlesztési felelős alelnöke köszöntötte a megjelent magán erdőgazdálkodókat, az állami erdőgazdaságok vezérigazgatóit és munkatársait, a hivatali dolgozókat és minden megjelentet, majd *Györffy Balázs* NAK elnök üdvözlét is tolmácsolta.

Forrás: Erdő-Mező Online

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/erdotorveny_erdeszeti_tamogatatas

♦♦♦

Együttműködési megállapodást kötöttek az agrárszervezetek a kamarai választásokra

Összefogás a magyar agráriumban
Együttműködési megállapodást kötött szerdán Budapesten 17 agrárszervezet a Magyar Gazdakörök és Gazdaszervezetek Szövetségével (MAGOSZ) arról, hogy szövetségben indulnak a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara novemberi választásán. Az eseményen *Jakab István*, a MAGOSZ elnöke hangsúlyozta, hogy az agrárélelmiszer-gazdaság képviselőinek összefogása uniós szinten is példaeértékű lehet. Hozzátette, hogy a szakmai szervezeteknek a technológiák, a klíma és a környezeti feltételek, valamint a nemzetközi piacok változásai-

ra is választ kell találniuk. Jelentős kihívásnak nevezte többek között a vízgazdálkodást is, hiszen – mint fogalmazott – érdemi mezőgazdasági termelés öntözés nélkül ma már nem folytatható Magyarországon. Az együttműködési megállapodást az Országos Erdészeti Egyesület is aláírta.

Forrás: MTI

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/egyuttmukodes_kamara_szervezetek

♦♦♦

Újraosztották a kisvasutak fejlesztési forrásait

6 Mrd forint fejlesztési forráshoz juthatnak hozzá az érintett állami erdőgazdaságok

Újraosztották a tavaly decemberben a kisvasutak turisztikai célú fejlesztésére jóváhagyott 10 milliárd forintot, ezzel a kormány újabb lépést tett a keskeny nyomtávú kisvasutak közlekedésbiztonságának javításáért, infrastruktúrájának fejlesztéséért – hangsúlyozta *Révész Máriusz*, kerékpározásért és aktív kapcsolódásért felelős kormánybiztos. A kormánybiztos felsorolta, hogy a 10 milliárd forintból 6 milliárd forint jut az erdészeteknek, 1,4 milliárd forint a MÁV-nak, és 2,5 milliárd forint a többi fenntartó által üzemeltetett kisvasutaknak. A forrást a pályák megújítására, járműkorszerűsítésre, köztük prototípus kialakítására, illetve kisvasúti vonalhosszabbítás tervezésére lehet fordítani.

Forrás: MTI

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/ujraosztotak_kisvasutak_forras

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szól, sorszámmal és vonalkóddal van ellátva, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2017-re szóló érvényesítő matrikákat azok a tagok kapják meg az *Erdészeti Lapokon* keresztül, akik eleget tettek az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüknek.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a Helyi csoport-titkároknál.

Partnereink:

Nehéz letenni?

Az illusztráció ne tévessze meg! A STIHL gépei birkanyírásra nem alkalmasak.

Időhiány, fáradtság vagy fásultság: a beépített akkus STIHL gépek szenvedélye a profikat és a hobbifelhasználókat is magával rántja. Formára nyírják a sövényt, megtisztítják a kertet és kiigazítják a gyep szegélyeit, miközben a munka helyét akarva-akaratlanul is az önfeledt játék és az alkotás öröme veszi át. Engedje szabadjára fantáziáját, és fedezze fel a spontán kerti munka szépségeit!

Érvényes 2017. december 31-ig vagy a készlet erejéig.

STIHL FSA 45 szegélynyíró
39 900 Ft

ÚJ

TARTÓSAN
ALACSONY
ÁR

ANDREAS STIHL KFT.
2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (+36-23) 418-054
Akciós termékek: stihlnemzedekesek.hu
Általános információk: stihl.hu

STIHL®